

Årsredovisning 2014

Folksam ömsesidig sakförsäkring

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
-------------------------------	---

Koncernen

Resultaträkning för koncernen	17
Rapport över totalresultat för koncernen	18
Balansräkning för koncernen	19
Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen	21
Kassaflödesanalys för koncernen	22

Moderföretaget

Resultaträkning för moderföretaget	24
Rapport över totalresultat för moderföretaget	24
Resultatanalys för moderföretaget	25
Balansräkning för moderföretaget	27
Rapport över förändringar i eget kapital för moderföretaget	29
Kassaflödesanalys för moderföretaget	30

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretaget	32	Not 28	Fordringar avseende återförsäkring	88
Not 2	Upplysningar om risker	46	Not 29	Övriga fordringar	88
Not 3	Premieinkomst	67	Not 30	Finansiella tillgångar och skulder	89
Not 4	Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	67	Not 31	Materiella tillgångar	97
Not 5	Försäkringssättningar	69	Not 32	Förutbetalda anskaffningskostnader	99
Not 6	Driftkostnader	70	Not 33	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	99
Not 7	Övriga tekniska kostnader	71	Not 34	Eget kapital	99
Not 8	Kapitalavkastning, intäkter	72	Not 35	Obeskattade reserver	99
Not 9	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	73	Not 36	Ej intjänade premier och kvardröjande risker	99
Not 10	Kapitalavkastning, kostnader	73	Not 37	Oreglerade skador	101
Not 11	Orealiserade förluster på placeringstillgångar	73	Not 38	Återbäring och rabatter	101
Not 12	Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument	74	Not 39	Pensioner och liknande förpliktelser	102
Not 13	Bokslutsdispositioner	76	Not 40	Uppskjuten skatteskuld	106
Not 14	Skatter	76	Not 41	Skulder avseende direkt försäkring	106
Not 15	Immateriella tillgångar	77	Not 42	Skulder avseende återförsäkring	106
Not 16	Byggnader och mark	77	Not 43	Derivat	107
Not 17	Aktier och andelar i intresseföretag	80	Not 44	Övriga skulder	107
Not 18	Aktier och andelar i koncernföretag	81	Not 45	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	107
Not 19	Moderbolagets andelar i intresseföretag	83	Not 46	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	108
Not 20	Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	84	Not 47	Resultat per försäkringsklass	110
Not 21	Aktier och andelar	84	Not 48	Ställda panter	110
Not 22	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	84	Not 49	Eventualförpliktelser/ Ansvarsförbindelser	111
Not 23	Övriga lån	85	Not 50	Åtagande	112
Not 24	Derivat	85	Not 51	Upplysningar om närstående	112
Not 25	Derivat kvittning	86	Not 52	Medeltal anställda samt löner och ersättningar	117
Not 26	Övriga finansiella placeringstillgångar	88	Not 53	Viktiga uppskattningar och bedömningar	121
Not 27	Fordringar avseende direkt försäkring	88	Not 54	Avstämning av totalavkastningstabell	122

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619 (nedan Folksam Sak), avger härmed årsredovisning för 2014, företags 107:e verksamhetsår.

Koncernstruktur

Folksam med dotterföretag omfattar de två moderföretagen Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) och Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) med dotterföretag. Folksam Sak är moderföretag i en koncern som även omfattar bland annat de helägda försäkringsföretagen Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, Förenade Liv Gruppömsesidig försäkring AB (publ) med dotterbolag, SalusAnsvar AB med dotterföretag samt det till 51 procent ägda finska försäkringsbolaget Folksam Skadeförsäkring Ab. Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar dels helägda dotterföretag, som Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) dels delägda företag, bland annat bolagen inom KPA Pension och Folksam LO Pension. Samverkan inom Folksam med dotterföretag sker inom distribution, administration och kapitalförvaltning för att nå stordriftsfördelar till nytta för kunderna.

En redovisning av samtliga dotterföretag och intresseföretag lämnas i noterna 18–19. I not 51, "Upplysningar om närstående", redovisar vi även företagen och deras relationer.

Folksam

Folksam är kundernas företag som erbjuder försäkringar och pensionssparande. Visionen är att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld.

Varumärket Folksam har stärkts och under 2014 visade kundundersökningar det högsta gillandet någonsin. Samtidigt fortsätter relationerna med organisationer och samarbetspartner att utvecklas. Under året har Affärsområde Partner, facklig affär, tecknat avtal om inkomstförsäkring med Akademikerförbundet SSR om inkomstförsäkring och med Byggnadsarbetareförbundet om sjuk- och efterlevandeförsäkring. Antalet nya försäkrade individer i dessa båda avtal beräknas till cirka 80 000. Inom idrottsområdet tecknades ett större nytt försäkringsavtal med Korpen - Svenska Motionsidrottsförbundet och inom motoraffär inleddes ett samarbete med Mazda Motor Sverige kring märkesförsäkring och senare även vagnskadegarantin till totalt cirka 60 000 Mazdaägare.

Premievolymen inom traditionell livförsäkring har genom uthålligt starka nyckeltal och bred distribution vuxit kraftigt. Under året höjde Folksam Liv återbäringsräntan från 6,0 procent till 7,0 procent. KPA Pension och Folksam Liv hör till de ledande företagen inom branschen. Tillväxten har fortsatt även inom fondförsäkring. Avtalspension för SAF-LO och KAP-KL svarar för en betydande del av premievolymen och Folksam är idag även valbar inom ITP. Inom varumärket Folksam sker en fortsatt utveckling av erbjudanden även för den individuella tjänstepensionsmarknaden.

Fokus på helkunder och distribution genom egen försäljning och samarbeten bidrar till växande bestånd och stabil tillväxt inom skadeförsäkring. Folksam Sak lämnar även för räkenskapsåret 2014 återbärning, vilket ytterligare bidrar till kundlojaliteten och kundnöjdheten.

Även Folksam Liv har lämnat återbärning till kunder inom gruppömsesidig försäkring under 2014. Inom Folksam Sak sker en utveckling av erbjudanden till individkunder inom personriskförsäkring och den starka positionen inom gruppömsesidig försäkring är väl etablerad inom Förenade Liv, KPA Liv samt Folksam Liv.

Folksam med dotterföretag har arbetat med en rad strategiska projekt under det gångna året, inte minst anpassning till Solvens 2. En framgångsrik kapitalförvaltning har bidragit till en god avkastning som stärkt den ekonomiska styrkan i Folksam med dotterbolag. Folksam står därmed starkt inför en period av fortsatt effektivisering, modernisering och konsolidering

Folksam, Mkr	2014	2013	2012	2011	2010
Premier ¹⁾	47 501	40 631	35 226	33 263	30 496
Förvalt kapital ²⁾	350 170	304 299	275 380	252 653	235 070
varav svenska aktier	52 930	47 071	37 598	33 501	39 535
varav fastigheter	20 024	19 749	18 627	15 900	14 353
Fondförsäkringstillgångar ³⁾	99 525	79 221	62 224	48 416	49 593
Antal anställda ⁴⁾	3 563	3 338	3 147	2 841	2 818

¹⁾Premier omfattar premieintäkt i sakförsäkring, premieinkomst i livförsäkring samt inbetalningar och avgiftsintäkter från sparare i fondförsäkring. Under 2014 räknas även SACO SalusAnsvar AB in, historiken är justerad för jämförbarhet.

²⁾Förvalt kapital motsvarar tillgångar enligt totalavkastningstabell med avdrag för bolagsstrategiska innehav, vilket i huvudsak avser värdet av dotterbolag, samt med tillägg för förvalt kapital i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Per Q1 2012 har Folksam Skadeförsäkring Ab tillkommit, och per Q1 2013 inkluderas SalusAnsvar.

³⁾Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

⁴⁾Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till en årsarbetstid, exklusive ombud.

Verksamhet Folksam Sak

Folksam Sak är ett ömsesidigt företag. Att Folksam Sak är kundägt innebär att överskott som uppstår i verksamheten går tillbaka till försäkringstagarna.

Folksam Sak bedriver skadeförsäkringsverksamhet med huvudsaklig inriktning på den svenska hushållsmarknaden. Företaget erbjuder ett fullsortiment av försäkringar till hushåll och privatpersoner med bil- och boendeförsäkringar som bas kompletterat med företagsförsäkringar inom utvalda områden.

Den operativa verksamheten bedrivs inom två affärssegment, Partner och Privat, vilka stöds av koncerngemensamma funktioner.

Koncernens verksamhet bedrivs i Sverige och Finland med inriktning på såväl privat- som partnermarknad under eget varumärke eller partnervarumärke.

Resultat och marknad

Premieintäkter och marknadsandelar

Premieintäkterna (efter avgiven återförsäkring) i koncernen ökade med 6 procent och uppgick till 11 630 (10 974) miljoner kronor och i moderföretaget till 10 096 (8 800) miljoner kronor. Premierna ökar inom samtliga produktområden till följd av premiejusteringar, fler tecknade försäkringar och ökad kundlojalitet med minskade annullationer. Beståndsutvecklingen är positiv inom såväl bil som hem.

Folksam Sak fortsatte att fokusera på befintliga kunder och att utveckla relationerna med sina samarbetspartners. Boendeförsäkringen är den strategiskt viktigaste produkten och utgör kärnan i hela försäkringserbjudandet.

Under 2014 ökade Folksam Sak sin marknadsandel, mätt i inbetalda premier, till 16,4 (15,9) procent enligt Svensk Försäkrings statistik. Marknadsandelen inom hushållsmarknaden var stabil och uppgick till 20,3 (20,3) procent. Marknadsandelar mätt i antal försäkringar uppgick för separat hemförsäkring till 48,6 (48,8) procent, inom villahemförsäkring till 28,4 (28,3) procent och inom personbilsförsäkring till 21,3 (21,4) procent.

Resultat

Koncernens resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 2 548 (2 019) och för moderföretaget till 2 426 (2 056) miljoner kronor. Försäkringsrörelsens resultat är lägre än föregående år vilket främst kan härledas till ökad återbäring. Precis som under föregående år bidrog kapitalavkastningen starkt till det positiva resultatet.

Försäkringsersättningarna (efter avgiven återförsäkring) ökade under 2014 och uppgick för koncernen till -9 426 (-8 984) och för moderföretaget till -8 312 (-7 188) miljoner kronor. Under 2014 har avvecklingsvinster påverkat skadekostnaderna positivt. Livräntereserverna har ökat till följd av sjunkande diskonteringsräntor.

Driftkostnaderna i koncernen ökade under året till -2 138 (-2 010) och för moderföretaget till -1 651 (-1 631) miljoner kronor. Skaderegleringskostnaderna ökar till följd av stigande volymer, projektkostnader och en förstärkning av organisationen.

Driftskostnadsprocenten i koncernen är oförändrad och uppgick till 18 (18) procent medan driftskostnadsprocenten i moderföretaget minskade till 17 (18) procent främst drivet av den ökade premietillväxten. Driftkostnaderna påverkas positivt på sikt av det fortsatta arbetet med att utveckla och effektivisera organisation och processer.

Totalkostnadsprocenten i koncernen minskade med en procentenhet till 99 (100) procent. I moderföretaget uppgick totalkostnadsprocenten till 99 (100) procent.

Finansiell ställning

Konsolideringskapitalet i moderföretaget fortsatte att stärkas och uppgick till 15 898 (13 525) miljoner kronor. Konsolideringsgraden uppgick per årsskiftet 2014 till 153 (149) procent i moderföretaget och solvenskvoten uppgår till 8,3 (8,1).

Folksam Saks återbäringsprogram fortsätter och för 2015 har 298 (278) miljoner kronor reserverats. Återbäringen omfattar totalt 1 750 000 kunder och betalas under våren 2015.

Dotterföretag

Kommentarer lämnas avseende de företag i Folksam Sakkoncernen som bedriver försäkringsverksamhet.

Konsoliderade dotterföretag

Tre Kronor Försäkring AB har fortsatt att växa och har under 2014 haft en stark resultatförbättring. Premieintäkten (efter avgiven återförsäkring) ökade med 9 procent och uppgick till 873 (802) miljoner kronor. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 103 (44) miljoner kronor. Bestånden har ökat och satsningen på personförsäkringar har varit lyckosam. Tre Kronors samarbete med Swedbank och Sparbankerna kommer att fortsätta och tillväxtmöjligheterna bedöms som goda.

Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ.):s resultat uppgick till -59 (-55) miljoner kronor som en effekt av avskrivning av anskaffningskostnader. Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ.):s bestånd överläts till Folksam Sak den 2 januari 2014 och bolaget kommer att avvecklas.

Folksam Skadeförsäkring Ab:s resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 143 (-56) mkr. Det förbättrade resultatet beror på ett förbättrat placeringsnetto i kombination med ett förbättrat försäkringstekniskt resultat drivet av ökade premieintäkter i kombination med en förbättrad skade- och driftskostnadskvot.

Intresseföretag

Under 2014 förvärvade SalusAnsvar AB ytterligare 2 procent av aktierna i SACO SalusAnsvar Försäkrings AB, och ägarandelen uppgår därmed till 51(49) procent. I samband med förvärvet av de 2% och övergången till IFRS 10 har en bedömning gjorts, där bestämmande inflytande inte anses föreligga. Innehavet klassas därför som intresseföretag.

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 10 (8) miljoner kronor.

Ej konsoliderade dotterföretag

Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ) är ett livförsäkringsaktiebolag som bedriver försäkringsverksamhet enligt ömsesidiga principer. Verksamheten består av frivillig gruppliv-, gruppsjuk-, premiebefrielse-, gruppsjukvård-, gruppefterlevandeskydd-, diagnosförsäkring samt gruppolycksfallsförsäkring. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 149 (267) miljoner kronor. Premieinkomsten före återförsäkring ökade till 970 (905) miljoner kronor.

Den 31 december 2014 förvärvade Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ) 100 procent av aktierna i SalusAnsvar Personförsäkring AB från SalusAnsvar AB.

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt i SalusAnsvar Personförsäkring AB uppgick till -30 (-25) miljoner kronor. Under året har stora delar av beståndet överlåtits till Folksam Sak och Folksam Liv.

Övriga verksamhetsfrågor

Folksam och Mazda Motor Sverige inleder samarbete avseende märkesförsäkring och vagnskadegaranti. Avtalet innebär att Folksam tar över Mazda Försäkring från den 1 januari 2015 och även vagnskadegarantin på alla nya bilar från den 1 januari 2016. Avtalet med Mazda innebär att Folksam fortsätter sin framgångsrika satsning på bilmarknaden. Folksam har sedan tidigare samarbeten med Toyota, Lexus, Hyundai, Honda, Mitsubishi och Suzuki.

Folksam Hemförsäkring Stor fick återigen högst betyg av alla när Konsumenternas Försäkringsbyrå jämförde hemförsäkringar.

Konsumenternas Försäkringsbyrå har jämfört hemförsäkringar från de flesta aktörerna i landet, i sex olika kategorier. Dessa har fått betyg mellan ett till fem (stjärnor). Folksam försäkrar cirka 450 000 villor, radhus och kedjehus i landet.

Projektet Framtidens Arbetsplats fortsatte under 2014. Arbete pågår med att modernisera kontoret vid Skanstull och skapa arbetsplatser som speglar vår varumärkesförflyttning. Fokus ligger på ett flexibelt arbetsätt och bra tekniklösningar och går i linje med att skapa en mer lärande organisation. Projektet kommer att pågå ytterligare ett par år.

Folksam toppade listan över mest hållbara varumärken i försäkringsbranschen i Sustainable Brand Index undersökning.

Nya Idrottens Hus etableras i Folksam's lokaler vid Skansbrogatan. Det är Riksidrottsförbundet som kommer att hyra en del av ett av Folksam's hus, helt i linje med det tidigare beslutet att utveckla kvarteret Tullgården bland annat genom nya hyresgäster.

Tillträdet är den 1 november 2015 och hyrestiden är tio år med möjlig förlängning på tre år. Den totala uthyrningsarean är 5 717 kvadratmeter och Folksam kommer att anpassa lokalerna efter Riksidrottsförbundets behov och önskemål.

Kapitalförvaltning

Marknadsutveckling

Under 2014 har de internationella finansmarknaderna präglats av fortsatt svag konjunkturutveckling, med mycket låg inflationsutveckling som följd. Nyhetsflödet har också präglats av Ukrainakriser och sanktioner mot Ryssland, och så småningom Rysslandskris. Konjunkturer i USA har dock sakta vänt uppåt, men låg inflation även där har hållit tillbaka kraftigare räntehöjningar. Den amerikanska dollarns utveckling har under året varit mycket stark mot nästan alla valutor. Under andra halvåret störtade oljepriset från en nivå runt 110 amerikanska dollar per fat till ett pris på under 50 dollar per fat, vilket på kort sikt ytterligare dragit ner inflationen i många länder, men som på längre sikt, tillsammans med konjunkturförbättringen i USA, bör bli stimulerande för tillväxten i hela världen. Oljeprisfallet är samtidigt en svår prövning för vissa länder.

I Sverige har effekterna av världsutvecklingen syns främst i form av låg tillväxt och låg inflation med stadigt sjunkande räntor som följd. Den svenska 5-åriga statsobligationsräntan, som vid årets ingång låg på ca 1,8 procent, har under året stadigt sjunkit till extremt låga 0,13 procent. För kortare löptider var räntan vid utgången av året noll eller tom negativ. Riksbankens viktigaste styrränta sänktes i oktober till noll procent och väntas inte höjas förrän år 2016. Ränteskillnaden mellan svenska statsobligationer och svenska säkerställda bostadsobligationer har också minskat från cirka 0,7 till 0,5 procent, vilket gett en extra skjuts åt årets avkastningar för svenska säkerställda bostadsobligationer. Utgångsläget inför år 2015 är att vi därmed kan förvänta oss mycket låg avkastning på räntebärande placeringar.

Den svenska börsen har under året varit stark, med en uppgång på ca 16 procent för OMX All Shares-index. Anledningen till den starka börsutvecklingen kan troligtvis främst förklaras med fortsatt goda vinster i de svenska bolagen tillsammans med det faktum att pengar kan ha sökt sig till börsen med anledning av de extremt låga avkastningarna för räntebärande placeringar. För svensk del har den cirka 10-procentiga försvagningen av den svenska kronan, främst mot amerikanska dollar, också varit positiv för de svenska exportföretagen. Den internationella börsuppgången har, enligt Morgan Stanley Composite Index- World, varit cirka 10 procent i lokal valuta. Mätt i svenska kronor har den internationella börsuppgången varit nästan 30 procent. Detta har sammantaget gett mycket god avkastning för aktier under 2014.

Utvecklingen för svenska fastigheter har under året varit god, med avkastningar på uppemot 10 procent. Kommersiella fastigheter har generellt sett avkastat bättre än bostadsfastigheter.

Avkastning

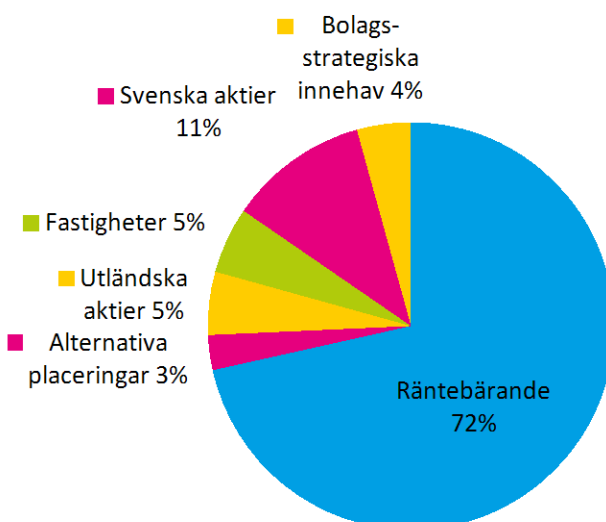
Totalavkastningen för år 2014 på bolagets tillgångar blev 8,1 (7,7) procent, motsvarande 2 833 (2 421) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är bolagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och bolagets risktolerans. Årets goda avkastning förklaras främst av en stark aktiekursutveckling samt kraftigt fallande räntor. Även kronförsvagningen har bidragit positivt genom att värdet på de utländska aktieinnehaven, i svenska kronor, ökat i värde. Aktier har därmed givit en avkastning på 19,5 procent och räntebärande tillgångar har givit en avkastning på 5,3 procent. Aktiexponeringen har successivt minskats något mot slutet av året och var vid utgången av året ca 16 procent. Durationen i den räntebärande portföljen har under året varit ca 3 år. Valutaexponering har under året ökat något och var vid utgången av året ca 14 procent.

Totalavkastningstabell, moderföretaget

Mkr	Ingående marknads- värde 2014-01-01	Utgående marknads- värde 2014-12-31	Total- avkastning 2014 Mkr	Total- avkastning 2014 %	Total- avkastning 2013 %	Total- avkastning 2012 %	Total- avkastning 2011 %	Total- avkastning 2010 %
Räntebärande värdepapper	22 790	26 862	1 283	5,3	0,4	3,6	7,6	2,2
Aktier	6 294	6 062	1 151	19,5	44,7	33,5	-1,0	33,0
Alternativa placeringar	995	1 045	84	8,6	18,3	7,5	2,4	-6,7
Fastigheter	2 089	1 980	158	7,9	6,7	5,1	10,6	1,7
Bolagsstrategiska innehav	1 622	1 616	-16	-1,0	-4,2	4,2	3,7	4,6
Säkrings instrument	-42	113	173	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Summa	33 748	37 678	2 833	8,1	7,7	8,2	6,9	6,7

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Svensk Försäkring och företagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning. I not 54 redovisas hur totalavkastningstabellen är kopplad till resultat- och balansräkningen.

Placeringsstillgångarnas fördelning, Marknadsvärde

Strategiskt innehav i Swedbank

Folksam äger drygt nio procent av aktierna i Swedbank.

Folksams ägande i Swedbank per 31 december 2014

Bolag	Antal	Andel av röster och kapital i Swedbank
Folksam Sak	21 384 616	1,9%
Folksam Liv	64 153 847	5,7%
	85 538 463	7,6%
KPA Pensionsförsäkring	16 008 724	1,4%
KPA Livförsäkring	164 439	0,0%
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse	1 108 824	0,1%
Förenade Liv	2 456 739	0,2%
Folksam totalt	105 277 189	9,3%

Kundnöjdhet

Hur företag hanterar kontakten med kunderna har stor betydelse för kundnöjdheten. Mätningar visar att kunder som varit i kontakt med oss på Folksam är mer nöjda än de som inte varit det. Av de kunder som varit i kontakt med Folksam, antingen genom kundservice eller i ett skadeärende, är nio av tio nöjda.

Kontinuerliga undersökningar utförs för att mäta gillandet på marknaden och vad kunderna tycker om Folksam. Folksam Kund Index, FK1, är det mått som används för att mäta nöjdheten i hela vår kundbas. Nöjdheten bland kunderna har haft en fortsatt god utveckling och vi såväl överträffade målet för 2014 som uppmätte den högsta siffran på kundnöjdhet någonsin.

Folksams mervärden

Vision som förpliktigar

Folksams främsta ansvar är att skapa trygghet till våra kunder genom lösningar för sak-, och personförsäkringar samt pensionssparande. Att Folksam är kundägt ger också upphov till en långsiktighet i vår verksamhet. All verksamhet inom Folksam ska vara målstyrt och styra mot visionen att "våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld". Utöver att Folksams kärnverksamhet ger kunderna trygghet i olika faser av sina liv, har Folksam höga ambitioner att leva som man lär med krav på exempelvis miljö, etiska placeringar och skadeförebyggande insatser. Folksam har sedan företaget grundades för över hundra år sedan påverkat samhällsutvecklingen till det bättre. Folksam har under många år arbetat med tre huvudsakliga områden – som stämmer väl överens med de krav och förväntningar våra kunder har – som del av Folksams kärnverksamhet och för ökad kundnytta:

- 1) Trafiksäkerhetsforskning,
- 2) ansvarsfullt ägande och
- 3) miljö.

Världsberömd trafikforskning

Trafikskador innebär stora förluster för folkhälsan och samhällsekonomin, men framför allt för individen. Folksam har drygt 30 års erfarenhet av forskning inom trafiksäkerhetsområdet, med tonvikt på studier av verkligt inträffade trafikolyckor. Den kunskap Folksams trafikforskning ger används för att rädda liv i trafiken. Färre trafikskador innebär även lägre kostnader för skador och därmed lägre trafikförsäkringspremier, vilket kommer Folksams kunder till godo. Trafikforskningsarbetet fokuserar främst på indikatorerna som berör säkrare personbilar, cykling, mc och hastighetsefterlevnad och kostar cirka 7-8 kronor per bilförsäkring och år.

Aktivt miljöarbete

Miljö och klimatfrågorna är centrala för Folksam eftersom få kommer att ha råd att försäkra sig i framtiden om vi inte hjälps åt att bromsa klimatförändringarna. Ett stort företag har stora möjligheter att påverka och Folksams höga miljökrav har bidragit till en högre miljöstandard hos flera stora underleverantörer.

Både bil- och byggskadeverksamheterna är miljöcertifierade enligt ISO 14001. År 2011 fick Folksam Sak som första försäkringsbolag Naturskyddsföreningens tuffa miljömärkning Bra Miljöval, som omfattar hela verksamheten. Folksam har genomfört stora utbildningsinsatser inom miljö för alla entreprenörer inom bygg och motorverksamheten. Totalt omfattar det nära 2 000 företag över hela Sverige med tiotusentals anställda som fått ökad kunskap om miljöpåverkan. Vi har även börjat arbeta enligt substitutionsprincipen för inköpsorganisationen, vilket har inneburit att alla nya upphandlingar har styrts mot mer miljöanpassade alternativ.

Ansvarsfullt ägande

Folksam är övertygat om att företag som tar ansvar för miljö och mänskliga rättigheter blir mer lönsamma på sikt. Våra kunder bryr sig om att börsbolagen agerar ansvarsfullt. Genom Folksams investeringskriterier – miljö, mänskliga rättigheter och antikorrupcion – påverkas de företag Folksam investerar i. Vissa företag har vi dock aktivt valt att inte placera i oavsett hur liten deras miljöpåverkan är eller hur bra arbetsmiljö de har. De uteslutande kriterierna är tobak och illegala vapen såsom klustervapen, antipersonella minor och kärnvapen. För Folksam Sak och KPA Pension gäller ännu striktare uteslutningskriterier.

Personalinformation

Folksam har cirka 3 900 medarbetare som arbetar på flera orter och i flera olika bolag. De arbetar med allt från skadereglering och rådgivning till it, juridik och riskbedömning med mera.

I årets medarbetarundersökning slutade totalindex på samma höga nivå som förra året, 75 procent positiva svar i genomsnitt. Resultatet anger andelen medarbetare som är nöjda/har svarat instämmande på frågan (markerat betyget 4 eller 5 på en femgradig skala).

Attrahera, bemanna och introducera

För att säkerställa affärsplanerna och utvecklingssatsningarna närmaste åren har Folksam i år vidareutvecklat kompetens- och bemanningsplaneringen. En central del i arbetet har varit att en ny komponent, med fokus på detta område, har tillförts i affärsplaneringen. Årets arbete har resulterat i dels en arbetsprocess för informationsdelning, dialog och planering, dels en handlingsplan för 2015. Folksam har under året också påbörjat en uppdatering av kompetensförsörjningsstrategierna för både helheten och olika verksamhetsdelar.

Under 2014 rekryterades ca 500 medarbetare externt. Nästan lika många bytte jobb internt. Stora delar av rekryteringarna har varit inom rådgivning, kundservice och telemarketing, men även inom skadereglering och it. Under året har 350 nya medarbetare deltagit i någon av årets 10 introduktionsdagar. Utbildningen är obligatorisk, men det finns ett överlapp mellan åren som förklarar differensen mot antalet nyanställda.

För att öka kunskapen om försäkring i samhället och säkra Folksams framtida kompetensförsörjning bedriver Folksam strategiska utbildningssamarbeten med universitet och yrkeshögskolor. Genom dessa erbjuds studenter studiebesök och praktik och Folksam är med och formar utbildningarnas innehåll. Yrkesroller och karriärvägar synliggörs på Folksams hemsida och intranät samt på Facebook och LinkedIn. Folksam har under året placerat sig på plats nummer 13 i företaget Universums mätning "Sveriges bästa arbetsgivare".

Ledarskap och lärande

Folksam ska ha kommunikativa chefer som skapar kundnytta genom att ge förutsättningar för lärande och rätt prestationer. Under 2014 har vi genomfört en omfattande satsning på ledningsgruppsutveckling för våra seniora chefer som löper över tre år och berör ca 90 chefer. Detta parallellt med fortsatta satsningar på mellanchefer och nya chefer.

För att möta de krav som ställs på att nya medarbetare snabbt ska komma in i sitt arbete har flera satsningar på medarbetare genomförts. Nu finns ett kompetensutvecklingserbjudande för det gemensamma delarna i skadeverksamheten. Konceptet för företagsrådgivarna har vidareutvecklats. Flera aktiviteter för att öka kompetensen inom projekt och förvaltning har genomförts. Ett kompetensutvecklingserbjudande för handläggare inom Liv- och pensionsservice är under utveckling och implementeras löpande. Nya e-läranden för Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, Försäkringsavtalslagen samt Regler vid försäljning är framtagna. Allt i syfte att Folksam ska ha kompetens, organisation och förändringsförmåga som gör oss till ett modernt finansiellt företag.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsmiljöverket har under 2014 genomfört åtta arbetsmiljöinspektioner på olika kontor i Folksam. EU-länderna genomför årligen en gemensam kampanj under den europeiska arbetsmiljöveckan i oktober. Temat för kampanjen under 2014-2015 var hur man undersöker arbetsrelaterad stress. Inspektionerna visade tydligt att Folksam har mycket bra rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Arbetsmiljöverket hade anmärkningar på ett av åtta kontor där kunskapsnivån behöver bli bättre. En upphandling av ny företagshälsovård har genomförts med syfte att hitta den leverantör av företagshälsovårdstjänster som passar Folksams behov bäst och valet föll på Previa. Samarbetet med den nya leverantören inleds den 1 januari 2015. Det kan konstateras att Folksams hälso- och arbetsmiljösituation är fortsatt något försämrad jämfört med föregående år. Förändringen kan man avläsa från Folksams sjukfrånvaro som visar på en försämring då sjuktalen har ökat från 4,2 % till 4,5 %.

Anställnings- och arbetsvillkor

Folksam är genom medlemskapet i Arbetsgivarförbundet KFO bundet av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Folksams kollektivavtal gäller för moderföretagen Folksam Liv och Folksam Sak med dotterföretag i Sverige.

För tjänstemän gäller tre avtal som träffats med FTF, Handelsanställdas förbund samt ett avtal med Jusek, Civilekonomernas Riksförbund och Sveriges Ingenjörer. Det sistnämnda avtalet omfattar samtliga anställda som är medlemmar i ett fackförbund som i sin tur är medlem i Saco. Veckoarbetstiden är 38,75 timmar för tjänstemännen. För Folksams tjänstemän gäller kollektivavtal om tjänstepensioner, KTP-planen. Löner och allmänna anställningsvillkor för Folksam- och TM-ombud är kollektivavtalsreglerade med Handelsanställdas förbund. För tjänstemän med säljande befattningar gäller ett särskilt löneavtal som träffats med de tre tjänstemannaorganisationerna. Löner och allmänna anställningsvillkor för medarbetare i restaurangen i Skanstull är kollektivavtalsreglerade med Hotell- och Restauranganställdas förbund och medarbetare som är fastighetsskötare omfattas av kollektivavtal med Fastighetsanställdas förbund. Veckoarbetstiden för arbetare är 40 timmar. Tjänstepensionen för medarbetare som omfattas av arbetaravtal omfattas av KAP som är en premiebestämd pensionsplan. Tjänstepensionen för ombuden (KAP) är kollektivavtalsreglerad mellan KFO och LO.

Medelantal anställda samt löner och ersättningar, med särskild specifikation på ersättningar till ledande befattningshavare, redovisas under not 52.

Löner

Vid jämförelse av medianlönen mellan kvinnliga och manliga medarbetare med likartade jobb är löneskillnaderna 2014 cirka 2-3 procent med undantag för chefer där skillnaden är ca 6 procent vilket är något högre än föregående år. För att få helt jämställda löner kartlägger och analyserar Folksam eventuella osakliga löneskillnader vid lönerrevisionerna varje år, istället för att endast göra en kartläggning vart tredje år som lagstiftningen kräver.

Vid föräldraledighet ger Folksam föräldraersättning som gör att medarbetaren, tillsammans med föräldrapenningen, får ut 90 procent av sin lön under 210 dagar av sin föräldraledighet.

Belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som syftar till att synliggöra och skapa fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål för att därmed skapa engagemang och motivation hos medarbetarna att arbeta mot dessa mål. För 2014 har det övergripande målet i belöningsprogrammet varit Nöjda kunder vilket har brutits ner i två mål – Folksams kund index (FKI) samt antalet helkunder, dvs antalet hushåll som har försäkringar i Folksam avseende boende, bil och sparande. Till 2014 års belöningsprogram genomfördes en ändring i utbetalningsform där Folksam gick från en kontant utbetalning till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring. I bokslutet reserveras bedömt belopp och definitivt beslut kommer att fattas av styrelsen.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Bolagsstyrningen i Folksam utgår från lagstiftning, främst försäkringsrörelselagen, men också Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns drygt 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande och som fastställts av stämma, styrelse eller vd.

Eftersom Folksam Sak är kundägt finns det inte några aktieägare. På stämman företräds kunderna istället av 75 fullmäktigeledamöter. Ledamöterna utses dels av organisationer som företräder försäkringstagarna och dels genom direktval av försäkringstagarna. Mandatfördelningen baseras på antal försäkringstagare, premievolymer och strategisk betydelse för respektive kundgrupp och finns reglerad i bolagsordningen. En separat bolagsstyrningsrapport inklusive styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen upprättas och finns presenterad på folksam.se.

Styrelsens arbete

Styrelsen har tolv stämموvalda ledamöter inklusive styrelseordförande. Härutöver utses arbetstagarrepresentanter. Information om ledamöterna framgår av bolagsstyrningsrapporten.

Under året hölls sju styrelsemöten. Ledamöterna hade därutöver kontakter via e-post samt telefon. Styrelsens utskott, revisionsutskottet och ersättningsutskottet, hade nio respektive sju sammanträden under året. Utskottsledamöterna hade därutöver kontakter via e-post och telefon.

Av Folksam Saks styrande regelverk är ett 30-tal fastställda av styrelsen. Under året har styrelsen gått igenom dessa och vid behov reviderat respektive regelverk. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte.

Inför varje sammanträde har styrelsen fått en skriftlig rapport av verkställande direktören, vilken behandlat viktiga händelser i Folksam, men också i branschen i övrigt, samt en rapport om pågående Program för anpassning till Solvens 2. I enlighet med en strategisk dagordning har styrelsen under året också behandlat bland annat följande: Kontinuerligt följt upp förverkligandet av ett antal strategiska mål, finansiella rapporter, kvartalsrapporter, affärsplan, budget och prognosrapporter, rapport avseende Solvens 2 projektet, genomgång av dotterbolagens verksamheter och ekonomi, omvärlds- och konkurrentanalyser, intressekonflikter, aktuarierapporter, compliancerapporter, riskrapporter, internrevisionsrapporter, fastställt ett återförsäkringsprogram, fastställt ett belöningsprogram samt sammanträffat med den externa revisorn. På samtliga ordinarie styrelsemöten finns även tid avsatt för fördjupning. Det kan dels utgöras av de fasta temaområden som styrelsen fastställt och dels av ad hoc anmälda fördjupningsfrågor under året.

I syfte att få tillfälle att diskutera strategiska och framåtblickande frågor mer ingående genomför styrelsen under året ett tvådagarsseminarium. Teman som behandlades på 2014 års seminarium var omvärldsanalys, strategiöversyn samt riskhanteringssystem och ORSA. Under året har styrelsen utifrån dessa bland annat fastställt en reviderad strategimodell, en ny riskpolicy samt en policy för egen risk- och solvensbedömning.

Årligen hålls en gemensam styrelseutbildning för nyvalda styrelseledamöter i moderbolagen samt i försäkringsdotterbolag. Utbildningen hölls vid ett tillfälle under 2014. Styrelsen har även fått löpande utbildning inom Solvens 2. Styrelsen genomförde, i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, en styrelseutvärdering under året.

Twister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Folksam Sak ett antal twister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Riskhantering

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i ett försäkringsbolag. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar bolagets ekonomiska ställning och förmåga att nå bolagets mål.

Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar för att erbjuda kunderna försäkringslösningar som ger dem trygghet. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv.

Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen och risker i företaget.

Organisation och ansvarsfördelning

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten i bolaget och den har alltid ansvaret för verksamheten även om verksamheten är utlagd. Första ansvarslinjen ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. Den första ansvarslinjen äger och hanterar risker, det vill säga ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering. Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i bolaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Solvens 2-programmet är Folksams största och viktigaste projekt. Solvens 2-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat skydd för försäkringstagare. De nya reglerna som träder ikraft 2016 ställer krav på att försäkringsbolag ska ha tillräckligt med kapital i förhållande till sina risker för att kunna leva upp till sina åtaganden gentemot försäkringstagarna. Solvens 2-programmet är en viktig del av moderniseringen av Folksam och innebär en modernare reglering för hela branschen - en utveckling som är bra för både kunderna och för oss som försäkringsbolag. Folksam påbörjade anpassningen till Solvens 2 redan 2009. Programmet har i huvudsak fokuserat på att anpassa Folksams företagsstyrning till de nya legala kraven och uppfylla nya krav på rapportering till tillsynsmyndigheten.

Under 2014 har fokus i programmet legat på att bygga upp processer och IT-stöd för att klara kraven på kapitalkravsberäkning och tillsynsrapportering. Med Folksams komplexa struktur med många bolag, försäkringsprodukter och IT-system står projektet för stora utmaningar, där en av utmaningarna är ett utredningsförslag till nytt tjänstepensionsregelverk. Det är idag inte klarlagt om förslaget kommer att genomföras vilket innebär att det inte är fastställt exakt vilka företag inom Folksam som i slutänden ska följa Solvens 2-reglerna.

När det gäller företagsstyrningen har implementeringen av nya interna regelverk i moderföretag och dotterföretag påbörjats, samt justering av den egna organisationen för att successivt uppfylla de nya krav som direktivet ställer. Under våren 2015 kommer Folksam Liv och Folksam Sak samt Folksam Skadeförsäkring Ab, Finland, delta i den förberedande rapporteringen till Finansinspektionen. Utvecklingen av processer och system som stöder tillsynsrapportering och kapitalkravsberäkning kommer att förfinas. Resterande interna regelverk och organisatoriska förändringar kommer att beslutas och implementeras för att stärka Folksams företagsstyrningssystem.

Femårsöversikt och nyckeltal

KONCERNEN, Mkr	2014	2013	2012	2011 ¹⁾	2010
RESULTAT					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	11 949	11 265	10 223	9 697	9 125
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	11 630	10 974	10 287	9 362	8 822
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	463	470	524	641	643
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	27	31	30	26	30
Försäkringsersättningar, netto	-9 426	-8 984	-8 488	-7 983	-7 265
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-2 138	-2 010	-1 912	-1 734	-1 575
Återbäring och rabatter, netto	-492	-290	-232	-9	-1
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-41	-	-	-	-38
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	23	191	209	303	616
Återstående kapitalavkastning	2 495	1 981	1 825	1 457	1 074
Övrigt	30	-153	-2	-11	23
Resultat före skatt	2 548	2 019	2 032	1 749	1 713
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar till verkligt värde	38 036	34 731	32 593	29 225	25 664
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	27 363	26 434	25 673	23 456	21 874
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	12 484	11 048	8 891	7 717	6 866
Uppskjuten skatteskuld	3 356	3 047	2 485	2 462	2 255
Övervärden i placeringstillgångar					
Placeringar i koncern- och intresseföretag	185	154	204	179	146
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-
Totala övervärden	185	154	204	179	146
Totalt konsolideringskapital	16 025	14 250	11 580	10 358	9 267
NYCKELTAL					
Resultat av skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	81	82	83	85	82
Driftskostnadsprocent	18	18	19	19	18
Totalkostnadsprocent	99	100	102	104	100
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	2,4	2,9	3,1	3,5	2,2
Totalavkastning, procent	8,6	7,6	8,2	6,9	6,8
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	134	126	113	107	102

¹⁾Omräknat med anledning av ändrad värderingsprincip av utgifter för utveckling av internt genererade immateriella tillgångar i enlighet med RFR2. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.

Femårsöversikt och nyckeltal

MODERFÖRETAGET, Mkr	2014	2013	2012¹⁾	2011²⁾	2010³⁾
RESULTAT					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	10 371	9 061	8 332	8 292	7 989
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	10 096	8 800	8 340	8 068	7 789
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	433	427	479	608	613
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	27	30	31	25	30
Försäkringsärsättningar, netto	-8 312	-7 188	-6 919	-6 909	-6 354
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-1 651	-1 631	-1 606	-1 472	-1 322
Återbäring och rabatter, netto	-491	-290	-231	-9	-1
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-38	-	-	-	-
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	64	148	94	311	755
Återstående kapitalavkastning	2 366	1 914	1 781	1 079	999
Övrigt	-4	-6	-1	-9	-3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	2 426	2 056	1 874	1 381	1 751
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar till verkligt värde	37 602	33 755	31 073	28 164	25 032
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	25 229	23 269	22 763	21 719	20 302
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	5 302	4 022	3 025	2 189	2 131
Obeskattade reserver	9 140	8 350	7 623	7 142	5 998
Efterställda skulder	-	-	-	-	-
Uppskjuten skatteskuld	1 275	999	764	562	546
Övervärden i placeringstillgångar					
Placeringar i koncern- och intresseföretag	180	154	202	179	146
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-
Totala övervärden	180	154	202	179	146
Totalt konsolideringskapital	15 898	13 525	11 614	10 072	8 821
Kapitalbas	15 694	13 427	11 563	10 033	8 548
Erforderlig solvensmarginal	1 881	1 655	1 550	1 404	1 296
Gruppbaserad kapitalbas	15 902	13 609	11 699	10 110	8 607
Gruppbaserad solvensmarginal	2 486	2 342	2 048	1 655	1 509
NYCKELTAL					
Resultat av skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent	82	82	83	86	82
Driftskostnadsprocent	17	18	19	18	17
Totalkostnadsprocent	99	100	102	104	99
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	2,1	2,5	2,7	3,2	2,3
Totalavkastning, procent	8,1	7,7	8,2	6,9	6,7
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	153	149	139	121	110

¹⁾Omräknat med anledning av ändrad redovisningsprincip av materiella tillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

²⁾Omräknat med anledning av ändrad redovisningsprincip av utgifter för utveckling av internt genererade immateriella tillgångar i enlighet med RFR2. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.

³⁾Omräknat med anledning av ändrad redovisningsprincip för avsättning till pensioner och liknande förpliktelser. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.

Särskilda redogörelser för tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper, för antal anställda och löner lämnas i anslutning till årsredovisningens noter.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Svenska Konsumentförsäkringar, ett helägt dotterföretag till Folksam Sak, överlät hela sitt försäkringsbestånd till moderbolaget 2 januari 2014. Överlåtelsen omfattade civil-, bil- och företagsförsäkringar.

I ett led att integrera verksamheten i SalusAnsvar har bestånd från SalusAnsvar Personförsäkring AB avyttrats till Folksam Liv och Folksam Sak i januari och i september 2014. Dotterföretaget Förenade Liv Grupp-försäkring AB förvärvade SalusAnsvar Personförsäkring AB per den 31 december 2014. Företaget planeras att fusioneras med Förenade Liv under 2015.

Dotterföretaget SalusAnsvar AB förvärvade i maj ytterligare 2 procent av aktierna i SACO SalusAnsvar Försäkrings AB.

Folksam Sak avyttrade i juni 2014, sin andel om 30 procent i bolaget Kalix Finans AB till Laika Consulting, som är delägare i bolaget sedan tidigare, samt personer i Kalix Finans ledningsgrupp.

I augusti 2014 utsågs Pia Marions till ny CFO för Folksam Sak och Folksam Liv. Pia Marions tillträdde i mitten av december. Catrina Ingelstam, tidigare CFO, utsågs samtidigt till Chef för Internrevisionen i Folksam Sak.

Vice ordförande i Folksam Saks styrelse Annika Strandhäll lämnade sitt uppdrag i oktober då hon utsågs till socialförsäkringsminister. Styrelseplatsen kommer att tillsättas på bolagsstämman den 16 april 2015.

Folksam Sak har en stark finansiell ställning och lämnar för tredje året i rad återbäring till kunderna. Cirka 298 (278) miljoner kronor kommer att utbetalas till kunderna.

Händelser efter balansdagen

Året har inletts med en allt mera extrem penningpolitik i Europa och Sverige med negativa marknadsräntor som resultat. Bakgrunden är den allt för låga inflationen och fallande inflationsförväntningar som är ett varningstecken att förtroendet för centralbankerna håller på att gå förlorade. För den svenska Riksbanken tillkommer att en ny lönerörelse för merparten av arbetsmarknaden inleds i höst. Riksbanken har klargjort att det vore mycket olyckligt om den sker under intryck av nedpressade förväntningar om pris- och löneutvecklingen framöver.

Den 26 februari ingick Folksam Sak ett avtal med Aktia Bank Abp om att förvärva ytterligare 24 procent i Folksam Skadeförsäkring Ab. Folksam Saks ägarandel i bolaget ökar därmed från 51 procent till 75 procent, medan Aktia Banks andel minskar till tio procent. Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas andel förblir oförändrad på 15 procent.

Den 11 mars utnämnde styrelserna i KPA AB och i KPA Pensionsförsäkring AB Erik Thedéen till ny vd. Erik Thedéen tillträder den 13 april 2015. Samtidigt tillträder han befattningen som chef för Folskams affärsområde Kollektivavtalad affär. Han efterträder Lars-Åke Vikberg som i februari 2015 meddelade sin avgång.

Den 13 mars ingick ett konsortium bestående av Borealis Infrastructure, Tredje AP-fonden, Folksam Liv, Folksam Sak och KPA Pensionsförsäkring, ett avtal om att förvärva Fortum Distribution AB, Fortums elöverföringsverksamhet i Sverige. Fortum Distribution är den näst största elnätsaktören i Sverige. Företaget levererar el till 906 000 kunder i Sverige och har en marknadsandel på omkring 17 procent. Genom investeringen får Folksam ett komplement till tillgångsportföljerna som ger riskspridning samt förväntad god avkastning. Konsortiet kommer att fortsätta att utveckla det svenska elnätet för att säkra en pålitlig och kvalitativ eldistribution för kundernas bästa. Ägarandelarna i konsortiet fördelar sig enligt följande: Borealis Infrastructure 50,0 procent, AP3 20,0 procent, AP1 12,5 procent och i Folksam; KPA Pensionsförsäkring 10,34 procent, Folksam Liv 5,57 procent samt Folksam Sak 1,59 procent. Värdet av investeringen fastställs när försäljningsprocessen blir klar, vilket beräknas ske under andra kvartalet 2015. Transaktionen är villkorad av tillstånd från konkurrensmyndigheter.

Framtida utveckling

Folksam Sak har fortsatt med goda resultat och har en god finansiell ställning och lämnar sedan 2013, med kundägandet i fokus, återbäring till kunderna.

Folksam Sak kommer att fortsätta arbetet med konsolidering med fokus på effektivisering och modernisering med den finansiella styrkan som bas. Förvärvet av SalusAnsvar stärkte varumärket Folksam genom nya partnerrelationer med SACO-förbunden.

Marknadsandelarna inom hushållsmarknaden fortsätter att öka och fokus ligger fortsatt på helkundserbudandet med bil- och boendeförsäkring som bas. Den strategiöversyn som inleddes under 2014 för att ytterligare stärka Folksam Sak har lett till flera förbättringsinitiativ för den operativa verksamheten. Skadekostnader och prissättning är fortsatt viktiga utvecklingsområden och de åtgärder som vidtagits inom villkorsöversyn, reservsättning och inköp förväntas bidra positivt till att förstärka försäkringsresultatet. Investeringsutrymmet för den operativa verksamheten utökas för att öka kundnöjdhet och tillgänglighet samt effektivisera processer och IT-system vilket de närmaste åren förväntas öka driftkostnaderna för att på några års sikt förbättra resultatet.

Avkastningen för placeringsportföljen har under de senaste åren kraftigt bidragit till den nu starka balansräkningen vilket ger goda förutsättningar för Folksam Sak att klara de nya kapitalkrav som ställs på försäkringsbolagen. På längre sikt ska försäkringsresultatet förstärkas för att balansera marknadsrisken i placeringsportföljen.

Förslag till vinstdisposition

Till stämmans förfogande står:

Balanserad vinst	4 036 564 323,68
Årets vinst	<u>1 265 624 075,57</u>
	5 302 188 399,25

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen 5 302 188 399,25 kronor balanseras i ny räkning.

Beträffande bolagets verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar för koncernen och moderföretaget jämte därtill hörande noter.

Resultaträkning

Koncernen, Mkr		2014	2013
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 3	12 055	11 373
Premier för avgiven återförsäkring	Not 3	-106	-108
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-320	-291
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		1	-
		11 630	10 974
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 4	463	470
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)		27	31
Försäkringssersättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 5		
Utbetalda försäkringssersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-9 422	-8 753
Återförsäkrares andel		66	67
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-155	-340
Återförsäkrares andel		85	42
		-9 426	-8 984
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-492	-290
Driftskostnader	Not 6	-2 138	-2 010
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)		-41	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		23	191
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		23	191
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8, 12	2 506	1 748
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 9, 12	803	1 628
Kapitalavkastning, kostnader	Not 10, 12	-227	-277
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 11, 12	-124	-648
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-463	-470
Övriga intäkter		24	7
Övriga kostnader		-27	-13
Rörelseresultat i andra företag än försäkringsbolag		-23	-136
Andel i intresseföretags resultat		56	-11
Resultat före skatt		2 548	2 019
Skatt på årets resultat	Not 14	-567	-453
ÅRETS RESULTAT FRÅN KVARVARANDE VERKSAMHETER		1 981	1 566
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna		1 925	1 578
Innehav utan bestämmande inflytande		56	-12

Rapport över totalresultat

Koncernen, Mkr	2014	2013
ÅRETS RESULTAT	1 981	1 566
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kan omföras till periodens resultat		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-686	723
Skatt hänförlig till poster som inte kan återföras till årets resultat	Not 14 151	-159
Poster som kan omföras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till utlandsverksamhet	51	24
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	-484	588
ÅRETS TOTALRESULTAT	1 497	2 154
Hänförligt till:		
Försäkringstagarna	1 423	2 157
Innehav utan bestämmande inflytande	74	-3

Balansräkning

TILLGÅNGAR

Koncernen, Mkr

		2014-12-31	2013-12-31
Immateriella tillgångar	Not 15		
Goodwill		101	101
Andra immateriella tillgångar		448	458
		549	559
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	Not 16	1 085	1 110
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 18	115	125
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 19	527	457
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	Not 20	287	240
		2 014	1 932
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 21, 30	6 477	6 983
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 22, 30	28 727	25 028
Lån med säkerhet i fast egendom		13	10
Övriga lån	Not 23, 30	105	297
Derivat	Not 24, 30	135	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 26, 30	379	294
		35 836	32 641
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		1	5
Summa placeringstillgångar		37 851	34 578
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 36	5	4
Oreglerade skador	Not 37	263	174
		268	178
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 27	3 430	3 224
Fordringar avseende återförsäkring	Not 28	18	81
Övriga fordringar	Not 29	722	741
		4 170	4 046
Andra tillgångar			
Likvida medel		2 152	1 782
Materiella anläggningstillgångar	Not 31	573	521
Aktuell skattefordran		4	82
		2 729	2 384
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	Not 30	378	342
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 32	241	319
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 33	134	77
		753	738
SUMMA TILLGÅNGAR		46 321	42 484

Balansräkning

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Koncernen, Mkr		2014-12-31	2013-12-31
Eget kapital som kan hänföras till försäkringstagarna			
	Not 34		
Omräkningsreserv		30	-3
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		12 454	11 051
		12 484	11 048
Innehav utan bestämmande inflytande		323	249
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 36	6 095	5 716
Oreglerade skador	Not 37	20 971	20 545
Återbäring och rabatter	Not 38	564	351
		27 630	26 612
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 39	640	43
Uppskjuten skatteskuld	Not 40	3 356	3 047
		3 996	3 090
Depåer från återförsäkrare		24	16
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 41	106	45
Skulder avseende återförsäkring	Not 42	9	2
Derivat	Not 43, 30	36	76
Aktuell skatteskuld		4	-
Övriga skulder	Not 44, 30	897	668
		1 052	791
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 45, 30	812	678
		812	678
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		46 321	42 484

Upplysning om koncernens ställda säkerheter, eventalförpliktelser och åtaganden, se not 48, not 49 och not 50.

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, Mkr	EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL FÖRSÄKRINGSTAGARNA ¹⁾			TOTALT	
	Omräknings- reserv ²⁾	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat ³⁾	Eget kapital hänförlig till försäkrings- tagarna	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående balans 2013-01-01	-19	8 910	8 891	252	9 143
Årets resultat	-	1 578	1 578	-12	1 566
Årets övrigt totalresultat	16	563	579	9	588
Årets totalresultat	16	2 141	2 157	-3	2 154
Utgående balans 2013-12-31	-3	11 051	11 048	249	11 297
Beståndsoverlåtelse	-	14	14	-	14
Förändring i intresseföretags eget kapital	-	-1	-1	-	-1
Årets resultat	-	1 925	1 925	56	1 981
Årets övrigt totalresultat	33	-535	-502	18	-484
Årets totalresultat	33	1 390	1 423	74	1 497
Utgående balans 2014-12-31	30	12 454	12 484	323	12 807

¹⁾Bundet eget kapital uppgår till 7 438 (6 732) mkr och fritt eget kapital till 5 045 (4 316) mkr.

²⁾Omräkningsreserver avser omräkning av utländska verksamheter.

³⁾Balanserade vinstmedel inkluderar Reservfond, Kapitalandelsfond, Obeskattade reserver, Aktuariella vinster och förluster inkl löneskatt, skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat och årets resultat.

I Not 1 Redovisningsprinciper beskrivs karaktär och syfte med reservposter under eget kapital

Kassaflödesanalys

Koncernen, Mkr	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt ¹⁾	2 548	2 019
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-1 101	-483
Betald skatt	-41	16
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	1 406	1 552
Förändring av övriga rörelsefordringar	-206	17
Förändring av övriga rörelseskulder	264	-4
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 464	1 565
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-1 089	-642
Förändring av placeringstillgångar som inte används direkt i rörelsen		
Effekt av beståndsöverlåtelse ⁵⁾	35	
Nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan ⁴⁾	78	-430
Nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan ⁶⁾	-32	-92
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁷⁾	-	40
Förändring av materiella och immateriella tillgångar ⁸⁾	-71	-36
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 079	-1 160
Aktieägartillskott, netto ⁹⁾	-81	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-81	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	304	405
Likvida medel vid årets början ¹⁰⁾	1 807	1 404
Kursdifferens i likvida medel	27	-2
Likvida medel vid årets slut ¹⁰⁾	2 138	1 807
Årets kassaflöde	304	405
¹⁾ Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2014	2013
Under perioden betald ränta	-54	-53
Under perioden erhållen ränta	768	622
Under perioden erhållen utdelning	295	310
Summa betalda och erhållna räntor och utdelningar	1 009	879
²⁾ Poster som inte ingår i kassaflödet	2014	2013
Avskrivningar	164	128
Resultatandel i intressebolag	-56	11
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-634	-679
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-679	-980
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	-875	65
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	318	255
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	600	723
Transaktionskostnader vid förvärv	2	-3
Förändring avsättning pensioner och liknande förpliktelser	53	-7
Förändring av premiefordran	4	4
Realisationsförlust vid försäljning av dotterbolag	2	-
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	-1 101	-483
³⁾ Förändring av placeringstillgångar	2014	2013
Investering i placeringstillgångar	-15 891	-16 047
Försäljning av placeringstillgångar	14 802	15 405
Summa förändring av placeringstillgångar	-1 089	-642
⁴⁾ Nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan	2014	2013
Investering i koncernföretag	-	-440
Försäljning av koncernföretag	78	10
Summa nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan	78	-430

⁵⁾ Beståndsoverlåtelse	2014	2013
Effekt av beståndsoverlåtelse från ej konsoliderat dotterföretag	35	-
Summa nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan	35	-
⁶⁾ Nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan	2014	2013
Investering i intresseföretag	-32	-103
Försäljning av intresseföretag	-	11
Summa nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan	-32	-92
⁷⁾ Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	2014	2013
Investering i övriga placeringstillgångar	-	-1
Försäljning av övriga placeringstillgångar	-	41
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	-	40
⁸⁾ Nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	2014	2013
Investering i materiella och immateriella tillgångar	-286	-187
Försäljning av materiella och immateriella tillgångar	215	151
Summa nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	-71	-36
⁹⁾ Aktieägartillskott, netto	2014	2013
Lämnade aktieägartillskott	-81	-
Summa	-81	-
Avser lämnade aktieägartillskott till ej konsoliderade dotterföretag 70 Mkr och till intresseföretag 11 Mkr.		
¹⁰⁾ Delkomponenter som ingår i livida medel	2014	2013
Kassa och banktillgodohavanden	2 152	1 782
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	-14	25
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel⁰	2 138	1 807

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

Ej tillgängliga likvida medel	2014	2013
Andra legala restriktioner	71	89
Summa ej tillgängliga likvida medel	71	89

Resultaträkning

Moderföretaget, Mkr		2014	2013
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 3	10 469	9 139
Premier för avgiven återförsäkring	Not 3	-98	-78
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-275	-261
		10 096	8 800
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 4	433	427
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)		27	30
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 5		
Före avgiven återförsäkring		-8 405	-7 128
Återförsäkrares andel		63	50
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-41	-136
Återförsäkrares andel		71	26
		-8 312	-7 188
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-491	-290
Driftskostnader	Not 6	-1 651	-1 631
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	Not 7	-38	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		64	148
ICKE-TEKNISK REDOVISNING		2 014	2013
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		64	148
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8, 12	2 316	1 538
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 9, 12	688	1 577
Kapitalavkastning, kostnader	Not 10, 12	-112	-237
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 11, 12	-92	-537
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	Not 4	-433	-427
Övriga kostnader		-5	-6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		2 426	2 056
Bokslutsdispositioner	Not 13	-790	-727
Resultat före skatt		1 636	1 329
Skatt på årets resultat	Not 14	-370	-332
ÅRETS RESULTAT		1 266	997

Rapport över totalresultat

Moderföretaget, Mkr		2 014	2013
Årets resultat		1 266	997
Årets övrigt totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		1 266	997

Resultatanalys

Moderföretaget, Mkr	Sjuk- & olycksfalls-försäkring	Hem & villa	Företag & Fastighet	Motorfordon	Trafik	Sjöfart, luftfart & transport
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)						
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	1 614	3 380	499	2 932	1 144	4
Premier för avgiven återförsäkring	-2	-29	-52	-11	-3	-
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-10	-107	-8	-68	-11	-
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
	1 602	3 244	439	2 853	1 130	4
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	152	46	4	5	224	-
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	1	3	-	11	12	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Utbetalda försäkringsersättningar						
Före avgiven återförsäkring	-1 364	-2 853	-357	-1 979	-1 119	-2
Återförsäkrarens andel	-	24	31	7	1	-
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
Före avgiven återförsäkring	388	64	-96	13	-445	-2
Återförsäkrarens andel	-	30	43	5	-7	-
	-976	-2 735	-379	-1 954	-1 570	-4
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)	-220	-105	-	-97	-48	-
Driftskostnader	-255	-537	-109	-401	-250	-
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	-	-38	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	304	-84	-45	417	-540	-
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	11	-33	26	-29	-99	-
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-407	-2 260	-152	-1 694	-564	-2
Oreglerade skador	-6 544	-1 540	-588	-337	-10 135	-3
Återbäring och rabatter	-275	-115	-	-107	-42	-
	-7 226	-3 915	-740	-2 138	-10 741	-5
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
Oreglerade skador	-	35	112	6	43	-
	-	35	112	6	43	-

Modärföretaget, Mkr	Kredit och borgen	Husdjur	Övriga grenar	Total för- säkring av svenska risker	Mottagen återförsäkring	Totalt
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)						
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	-	565	240	10 378	91	10 469
Premier för avgiven återförsäkring	-	-1	-	-98	-	-98
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-37	-34	-275	-	-275
Återförsäkrarens andel av förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
	-	527	206	10 005	91	10 096
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-	1	1	433	-	433
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	27	-	27
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Utbetalda försäkringsersättningar	-	-	-	-	-	-
Före avgiven återförsäkring	-	-470	-145	-8 289	-116	-8 405
Återförsäkrarens andel	-	-	-	63	-	63
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	-	-	-	-	-	-
Före avgiven återförsäkring	-	-19	-13	-110	69	-41
Återförsäkrarens andel	-	-	-	71	-	71
	-	-489	-158	-8 265	-47	-8 312
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)	-	-21	-	-491	-	-491
Driftskostnader	-	-80	-7	-1 639	-12	-1 651
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	-38	-	-38
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-	-62	42	32	32	64
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	-	-6	8	-122	2	-120
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-282	-63	-5 424	-	-5 424
Oreglerade skador	-	-116	-162	-19 425	-12	-19 437
Återbäring och rabatter	-	-25	-	-564	-	-564
	-	-423	-225	-25 413	-12	-25 425
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
Oreglerade skador	-	-	-	196	-	196
	-	-	-	196	-	196

Balansräkning

TILLGÅNGAR

Moderföretaget, Mkr		2014-12-31	2013-12-31
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar		1	1
		1	1
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	Not 16	1 322	1 272
Placeringar i koncern- och intresseföretag			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 18	2 350	2 347
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag		175	175
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 19	270	266
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	Not 20	287	241
		3 082	3 029
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 21, 30	6 418	6 701
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 22, 30	25 996	21 965
Lån med säkerhet i fast egendom		12	10
Övriga lån	Not 23, 30	105	297
Derivat	Not 24, 30	135	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 26, 30	350	294
		33 016	29 296
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		2	4
Summa placeringstillgångar		37 422	33 601
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	Not 37	196	108
		196	108
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 27	2 926	2 526
Fordringar avseende återförsäkring	Not 28	17	73
Övriga fordringar	Not 29	668	731
		3 611	3 330
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	Not 31	80	68
Kassa och bank		1 441	1 023
Aktuell skattefordran		-	68
		1 521	1 159
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	Not 30	344	302
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 32	241	250
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 33	127	71
		712	623
SUMMA TILLGÅNGAR		43 463	38 822

Balansräkning

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

		2014-12-31	2013-12-31
Moderföretaget, Mkr			
Eget kapital	Not 34		
Andra fonder			
Reservfond		-	-
Balanserat resultat		4 036	3 025
Årets resultat		1 266	997
		5 302	4 022
Obeskattade reserver	Not 35	9 140	8 350
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 36	5 424	4 709
Oreglerade skador	Not 37	19 437	18 317
Återbäring och rabatter	Not 38	564	351
		25 425	23 377
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 39	62	75
Uppskjuten skatteskuld	Not 40	1 275	999
		1 337	1 074
Depåer från återförsäkrare		24	16
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 41	72	22
Skulder avseende återförsäkring	Not 42	9	6
Derivat	Not 43, 30	36	76
Aktuell skatteskuld		2	-
Övriga skulder	Not 44, 30	1 570	1 333
		1 689	1 437
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 45, 30	546	546
		546	546
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		43 463	38 822

		2014-12-31	2013-12-31
STÄLLDA PANTER	Not 48	36 633	32 555
ANSVARSFÖRBINDELSER	Not 49	207	213
ÅTAGANDEN	Not 50	199	241

Rapport över förändringar i eget kapital

	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		Totalt eget kapital
	Garanti kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Moderföretaget, Mkr					
Ingående balans 2013-01-01	-	-	1 849	1 176	3 025
Justering för ändrad redovisningsprincip	-	-	-	-	-
Vinstdisposition	-	-	1 176	-1 176	-
Återbetalning av garantikapital	-	-	-	-	-
Årets resultat	-	-	-	997	997
Årets totalresultat	-	-	-	997	4 022
Utgående balans 2013-12-31	-	-	3 025	997	4 022
Ingående balans 2014-01-01	-	-	3 025	997	4 022
Vinstdisposition	-	-	997	-997	-
Beståndsoverlåtelse	-	-	14	-	14
Årets resultat	-	-	-	1 266	1 266
Årets totalresultat	-	-	-	1 266	1 266
Utgående balans 2014-12-31	-	-	4 036	1 266	5 302

I Not 1 Redovisningsprinciper beskrivs karaktär och syfte med reservposter under eget kapital.

Kassaflödesanalys

Moderföretaget, Mkr	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	2 426	2 056
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-1 342	-778
Betald skatt	-39	18
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	1 045	1 296
Förändring av övriga rörelsefordringar	-125	5
Förändring av övriga rörelseskulder	296	67
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 216	1 368
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-825	-699
Förändring av placeringstillgångar som inte används direkt i rörelsen	-	-587
Nettoinvestering i koncernföretag ⁴⁾	-	-
Nettoinvestering i intresseföretag ⁵⁾	-37	-95
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁶⁾	-	40
Effekter av beståndsöverlåtelse ⁷⁾	61	-
Förändring av materiella och immateriella tillgångar ⁸⁾	-29	-23
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-830	-1 364
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Aktieägartillskott, netto ⁹⁾	-11	-74
Koncernbidrag, netto ¹⁰⁾	-10	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-21	-74
ÅRETS KASSAFLÖDE	364	-70
Likvida medel vid årets början¹¹⁾	1 048	1 127
Kursdifferens i likvida medel	15	-9
Likvida medel vid årets slut¹¹⁾	1 427	1 048
Årets kassaflöde	364	-70
¹⁾ Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2014	2013
Under perioden betald ränta	-43	-51
Under perioden erhållen ränta	706	582
Under perioden erhållen utdelning	290	313
Summa betalda och erhållna räntor och utdelningar	953	844
²⁾ Poster som inte ingår i kassaflödet	2014	2013
Nedskrivningar	3	58
Avskrivningar	21	32
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-623	-650

Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-595	-1 040
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	-873	66
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	308	237
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	457	506
Förändring avsättning pensioner och liknande förpliktelser	-16	-19
Förändring av premiefordran	-24	32
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	-1 342	-778
³⁾Förändring av placeringstillgångar	2014	2013
Investering i placeringstillgångar	-14 574	-13 836
Försäljning av placeringstillgångar	13 749	13 137
Summa förändring av placeringstillgångar	-825	-699
⁴⁾Nettoinvestering i koncernföretag	2014	2013
Investering i koncernföretag	-	-587
Försäljning av koncernföretag	-	-
Summa nettoinvestering i koncernföretag	-	-587
⁵⁾Nettoinvestering i intresseföretag	2014	2013
Investering i intresseföretag	-37	-106
Försäljning av intresseföretag	-	11
Summa nettoinvestering i intresseföretag	-37	-95
⁶⁾Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	2014	2013
Investering i övriga placeringstillgångar	-	-1
Försäljning av övriga placeringstillgångar	-	41
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	-	40
⁷⁾Effekt av beståndsöverlåtelse	2014	2013
Likvida medel från Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ.)	26	-
Likvida medel från SalusAnsvar Personförsäkringar AB	35	-
Summa tillgångar	61	-
⁸⁾Nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	2014	2013
Investering i materiella och immateriella tillgångar	-41	-32
Försäljning av materiella och immateriella tillgångar	12	9
Summa nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	-29	-23
⁹⁾Aktieägartillskott, netto	2014	2013
Lämnade aktieägartillskott	-11	-74
Summa aktieägartillskott, netto	-11	-74
¹⁰⁾Koncernbidrag, netto	2014	2013
Erhållna koncernbidrag	-	20
Lämnade koncernbidrag	-10	-20
Summa koncernbidrag, netto	-10	-
¹¹⁾Delkomponenter som ingår i likvida medel	2014	2013
Kassa och banktillgodohavanden	1 441	1 023
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	-14	25
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel	1 427	1 048

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

Ej tillgängliga likvida medel	2014	2013
Andra legala restriktioner	71	89
Summa ej tillgängliga likvida medel	71	89

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2014 och avser räkenskapsåret 2014 för Folksam ömsesidig sakförsäkring som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm och organisationsnumret är 502006-1619. Folksam Sak bedriver skadeförsäkringsverksamhet.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) och antagna av EU. Tillämpning sker även av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner. Även tillämpliga delar i FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter samt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas i koncernredovisningen.

Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderföretagets redovisningsprinciper.

Förutsättningar vid upprättande av Folksam Saks finansiella rapporter

Folksam Saks funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljon. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Även fastigheter värderas till verkligt värde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 53 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott i avsättningen för oreglerade skador, exklusive innevarande skadeår, redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår i femårsöversikten eller nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 19 mars 2015. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 16 april 2015.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Folksam Sak tillämpar från 1 januari 2014. Övriga förändringar av IFRS med tillämpning från och med 2014 har inte haft någon väsentlig effekt på Folksam Saks redovisning.

Folksam Sak tillämpar sedan 1 januari 2014 IFRS 10 Koncernredovisning. Det har inneburit att principen för att bedöma om bestämmande inflytande föreligger avseende investeringar har ändrats. Modellen i IFRS för bedömning av när bestämmande inflytande föreligger baseras

på (i) vilket inflytande som föreligger, (ii) vilken exponering mot rörlig avkastning från investeringen som föreligger samt (iii) möjligheterna att utöva inflytandet över innehavet för att påverka den egna avkastningen.

I samband med övergången till IFRS 10 har en ny bedömning gjorts av koncernens investeringar. Folksam Sak innehar mer än 50 % av rösterna SACO SalusAnsvar Försäkrings AB men bestämmande inflytande bedöms inte föreligga. Företaget redovisas i koncernredovisningen som intresseföretag och konsolideras genom kapitalandelsmetoden.

I koncernen finns även Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ) som är livförsäkringsaktiebolag som bedrivs med vinstutdelningsförbud. Detta företag konsolideras liksom tidigare inte i koncernredovisningen, beroende på att moderföretaget inte kan disponera någon del av överskottet i Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ) .

IFRS 11 Samarbetsarrangemang tillämpas sedan 1 januari 2014. Det har inneburit att samarbetsarrangemang ska bedömas vara joint venture eller gemensam verksamhet beroende på om koncernen har direkt rätt till tillgångar och åtagande i skulder eller inte. Bedömningen utgår från strukturen på investeringen, den legala formen, avtalsmässiga överenskommelser samt övriga faktorer och omständigheter. Enligt tidigare regler gjordes bedömningen endast utifrån strukturen på investeringen. IFRS 11 har för joint ventures även inneburit att klyvningsmetoden inte får tillämpas utan att endast kapitalandelsmetoden är tillåten. Övergången till IFRS 11 har inte inneburit någon omklassificering av några innehav i koncernen.

IFRS 12 Upplysningar om andelar i andra företag har inneburit utökade upplysningar, se not 17 och 18.

IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering. Ändringen avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder är tillåten. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Folksam Saks redovisning.

IAS 27 Separata finansiella rapporter. Den ändrade standarden inkluderar endast regler för juridiska enheter. I huvudsak är det inga förändringar avseende redovisning och upplysningar för separata finansiella rapporter. Redovisning och upplysning av intresseföretag och joint venture har inkluderats i IAS 27. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Folksam Saks redovisning.

IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint venture. Den ändrade standarden överensstämmer i huvudsak med tidigare IAS 28. Ändringarna avser hur redovisning ska göras när förändringar i innehav ändras och betydande eller gemensamt bestämmande inflytande upphör eller inte. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Folksam Saks redovisning.

IAS 36 Nedskrivningar. Upplysningar om återvinningsvärde för icke-finansiella tillgångar. Ändringen innebär att upplysningskravet om återvinningsvärdet för samtliga kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokaterats tas bort. Vidare samordnas upplysningskraven avseende verkligt värde minus försäljningskostnader samt nyttjandevärde. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Folksam Saks redovisning.

Ändrad IAS 39 Finansiella instrument. Novation av derivat och fortlöpande tillämpning av säkringsredovisning. Ändringen innebär att företag kan fortsätta med säkringsredovisning trots att motparten i derivatkontraktet har ändrats på grund av lagstiftning. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Folksam Saks redovisning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2015 och framåt planeras inte att förtidstillämpas.

Nedan beskrivs förväntade effekter på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på de finansiella rapporterna. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka Folksam Saks finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018. EU planerar att godkänna standarden under 2015.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mis-match i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Vad gäller de delar som berör finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39 förutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den s.k. "Fair Value Option". För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster. Folksam Sak har ännu inte gjort någon utvärdering av effekterna då standarden ännu inte godkänts för tillämpning inom EU.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Standarden ersätter IAS 18. Branscher som bedöms påverkas mest är telekom-, programvaru-, fastighets-, flyg-, förvars-, bygg- och anläggningsbranscherna samt företag som ägnar sig åt kontraktstillverkning. Alla företag kommer dock att påverkas av de nya, väsentligt utökade upplysningskraven. Tre alternativa sätt finns för övergången; full retroaktivitet, delvis retroaktivitet (inkluderar lätttnadsregler) och en "ackumulerad effekt-metod" där eget kapital justeras per 1/1 2017 för kontrakt som är pågående enligt det gamla regelverket (IAS 11/IAS 18). IFRS 15 träder ikraft 2017 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU har antagit standarden. EU väntas godkänna IFRS 15 i Q2 2015. Folksam Sak har ännu inte gjort någon utvärdering av effekterna då standarden ännu inte godkänts för tillämpning inom EU.

Följande nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på Folksam Saks finansiella rapporter.

Ändrad IAS 16 och IAS 38: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation – ändringarna klargör att de acceptabla metoderna för avskrivningar av materiella och immateriella tillgångar är baserade på det förväntade konsumtionsmönstret av tillgångarnas framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningar baserade på intäktsgenerering är inte en acceptabel metod eftersom intäkter genererade av aktiviteter som innehåller en tillgång speglar oftast andra faktorer än förbrukningen av de ekonomiska fördelar som är kopplade till tillgången. Likaså anses intäkter generellt sett vara en olämplig utgångspunkt för att mäta konsumtion av ekonomiska fördelar kopplade till immateriella tillgångar. Ändringarna ska tillämpas fr o m 1 januari 2016 och tidigare tillämpning är tillåten. EU väntas godkänna ändringen under första kvartalet 2015.

Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda. Defined Benefit Plans: Employee Contributions. Ändringen innebär lättnader avseende redovisning av förmånsbestämda planer där avgifter till planen kommer från deltagarna eller tredje part. Enligt tidigare IAS 19 reducerade avgifterna kostnaderna avseende tjänstgöring. Avgifterna inkluderades inte i beräkning av förpliktelsen. Enligt IAS 19 (2011) krävs det en uppskattning av avgifter från anställda och tredje part samt att dessa avgifter ska periodiseras ut över tjänstgöringen linjärt. Som ett resultat av detta inkluderas dessa avgifter vid beräkning av kostnader för tjänstgöring under innevarande period och beräkning av nettoförpliktelsen. Denna beräkning har för de flesta inneburit en väsentlig förändring jämfört med tidigare praxis och skulle kräva komplexa aktuariella beräkningar. För att lättnaden i redovisningen av avgifter från anställda och tredje part ska kunna tillämpas ska avgifterna ingå i villkoren i planen, vara kopplade till tjänstgöring samt inte vara kopplade till antalet år i tjänst. Om avgifterna är av denna typ får företag redovisa avgifterna som en reduktion av tjänstgöringskostnaderna i den period som tjänsterna utförs. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som påbörjas 1 juli 2014 eller senare. Tidigare tillämpning är tillåten. Ändringen godkändes av EU under fjärde kvartalet 2014.

Ändrad IAS 27: Equity Method in Separate Financial Statements: ändringen innebär att kapitalandelsmetoden kan användas vid redovisning av innehav i dotterbolag, joint ventures och intresseföretag i ett företags separata finansiella rapporter. Enligt IASB retroaktiv tillämpning från 1 januari 2016. Tidigare tillämpning tillåten. EU väntas godkänna ändringen under tredje kvartalet 2015. Det återstår att se hur Rådet för finansiell rapportering kommer att hantera denna ändring i RFR 2.

Ändrad IFRS 10 och IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture. Det har funnits en inkonsistens mellan IFRS 10 och IAS 28 avseende hur försäljning eller tillskott av tillgångar mellan investerare och intresseföretag eller joint venture ska redovisas. Ändringen innebär att hela vinsten eller förlusten redovisas om försäljningen eller tillskottet av tillgångarna utgörs av en rörelse (oavsett om det är ett dotterföretag eller en inkårsöverlåtelse). När det gäller försäljning eller tillskott av tillgångar som inte är en rörelse ska endast del av vinst eller förlust redovisas. Ändringen ska tillämpas framåttriktad fr o m 1 januari 2016. Tidigare tillämpning är tillåten. EU förväntas godkänna ändringen under tredje kvartalet 2015.

Ändrad IFRS 11: Accounting of Acquisitions of Interests in Joint Operations – det har tidigare varit oklarheter gällande redovisning av rörelseförvärv avseende gemensamma verksamheter framförallt gällande företag inom energi- och naturresursbranschen. Därför har denna ändring gjorts vilken innebär att IFRS 3 Rörelseförvärv ska tillämpas när ett förvärv av gemensamma verksamheter utgörs av en rörelse. Common control transaktioner är exkluderade. Enligt IASB framåttriktad tillämpning från 1 januari 2016. Tidigare tillämpning tillåten. EU väntas godkänna ändringen under första kvartalet 2015.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Folksam Sak konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Livförsäkringsaktiebolag med utdelningsförbud konsolideras inte. Hela överskottet i ej vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således inte disponeras av moderföretaget.

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att ett förvärv av dotterföretag beaktas som en transaktion varigenom moderföretaget indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, s.k. förvärv till lågt pris redovisas denna direkt i årets resultat.

Överförd ersättning i samband med förvärvet inkluderar inte betalningar som avser reglering av tidigare affärsförbindelser. Denna typ av regleringar redovisas i resultatet.

Villkorade köpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall den villkorade köpeskillingen är klassificerad som egetkapitalinstrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillingar omvärderas dessa vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100% av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa innehav utan bestämmande inflytande. Dessa två alternativ är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar alternativt att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan de olika alternativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande kan göras förvärv för förvärv. Förvärvet som gjordes den 29 februari 2012 av Aktia Skadeförsäkring Ab, där innehav utan bestämmande inflytande uppgår till 49% har redovisats till innehav utan bestämmande inflytandes proportionella andelar av nettotillgångarna.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwillen den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat när avyttringar leder till att bestämmande inflytande upphör.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

I de fall dotterbolagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Förluster hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande fördelas även i de fall innehav utan bestämmande inflytande kommer att vara negativt.

Intresseföretag

Aktieinnehav i vilka Folksam har lägst 20 och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga eller finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. Det redovisade värdet av aktier i intresseföretag förändras med den årliga resultatandelen och motsvarande belopp redovisas i resultaträkningen under "Andel i intresseföretags resultat" i det icke-tekniska resultatet. Redovisade vinstandelar är ej att betrakta som disponibla för ägarkoncernen och därför sker en omföring till kapitalandelsfonden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretaget andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer inkluderas i anskaffningsvärdet. När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta

förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Realiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Realiserade förluster elimineras på samma sätt som realiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Folksam Saks funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden "Kapitalavkastning, intäkter" respektive "Kapitalavkastning, kostnader".

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som föreligger vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital i en omräkningsreserv.

Försäkringsavtal

Redovisning av verksamhet som redovisas som försäkringsverksamhet

Folksam Sak har klassificerat alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Bolaget har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken är minst fem procent. Samtliga avtal har klassificerats som försäkringsavtal.

Verksamhet som redovisas som försäkringsverksamhet redovisas enligt IFRS 4.

Intäktsredovisning/Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till Avsättning för ej intjänade premier.

Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättning redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av

- avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker
- avsättning för oreglerade skador, inklusive skaderegleringskostnader
- avsättning för ej förfallen återbäring

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier utgör värdet av bolagets samlade ansvarighet för löpande försäkringar. Beräkningarna av avsättningarna har gjorts enligt vedertagen metodik innebärande att man beaktar hur stor del av premien för varje enskild försäkring som hänförs till tiden efter redovisningsperioden.

I grenar där premienivån har bedömts som otillräcklig ska den enligt ovan beräknade avsättningen för ej intjänade premier för vid redovisningsperiodens slut gällande försäkringar förstärkas med en avsättning för kvardröjande risker avseende perioden fram till nästa förfallodag. En sådan avsättning har gjorts inom grenarna Företag och Sjukförsäkring.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för kända men oreglerade skador har gjorts till sitt kända belopp med tillägg för beräknade återstående utbetalningskostnader samt beräknade återstående skaderegleringskostnader.

Avsättning för okända skador avseende såväl utbetalningskostnader som skaderegleringskostnader har skett med hänsyn till erfarenhet av för varje tidpunkt inträffade men i efterhand rapporterade försäkringsfall.

De metoder som används för person- och egendomsförsäkring är chain-ladder och Bornhuetter-Ferguson. Bägge metoder är vedertagna aktuariella metoder som är väl kontrollerade och accepterade. Chain-ladder ger bäst resultat för försäkringsgrenar med ett stabilt utbetalningsflöde, det vill säga att de kommande årens utbetalningar antas ske i samma takt som föregående års utbetalningar. För försäkringsgrenar där den historiska utvecklingen inte är tillräcklig eller instabil används Bornhuetter-Ferguson metoden. Den använder en kombination av chain-ladder och en uppskattad totalkostnad, till exempel baserad på marknadsdata eller riskpremieutveckling. Bornhuetter-Ferguson används framförallt för nyare skadeår och för försäkringsgrenar med betydande inslag av personskador. Oavsett metod finns dock ett naturligt inslag av osäkerhet beroende på ändrade förutsättningar inom och utom bolaget över tiden, samt rent slumpmässiga svängningar.

För försäkringsgrenar där skadorna tar lång tid att slutreglera görs explicita antaganden om den framtida inflationsnivån för den aktuella grenen. För skador kopplade till prisbasbeloppets utveckling antas en skadeinflation på 2 (2) procent och för skador kopplade till löneinflationen antas en skadeinflation på 3 (3) procent.

Utöver avsättningen för kommande skadeutbetalningar görs även avsättning för återstående skaderegleringskostnader. Denna avsättning baseras på erfarenheter från tidigare års skaderegleringskostnader och en uppskattning av den totalt utestående mängden skador som återstår att reglera.

För skadelivräntor och sjukräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder. Detta innebär att man för skadelivräntor gör antaganden om

- förväntad dödlighet; branschgemensamma antagande om förväntad dödlighet uppdelat på kön och ålder.
- kommande värdesäkring; styrs av lagen av ändring i skadeståndslivräntor
- diskonteringsräntekurvor
- driftkostnadsbelastning.

För sjukförsäkring baseras beräkningen på antaganden om

- sannolikheten för insjuknande/tillfrisknande
- diskonteringsräntekurvor
- driftkostnadsbelastning.

Räntesatserna väljs i enlighet med gällande beskrivning i Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2013:23 och), med utgångspunkt i kreditjusterade swapräntor och med antagande om långsiktig terminränta.

Med undantag för ovanstående ersättningar diskonteras inte avsättningen för oreglerade skador. Avsättningen för de delar som diskonteras uppgår till 5 696 (5 728) miljoner kronor före diskontering. Motsvarande belopp efter diskontering är 4 333 (3 750) miljoner kronor.

Avsättning för ej förfallen återbäring

Avsättningen för ej förfallen återbäring utgörs av den återbäring som förväntas utbetalas till försäkringstagarna på avtal som löpt till och med räkenskapsåret.

Förlustprövning

Företagets tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar och förutbetalda anskaffningskostnader innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Förutbetalda anskaffningskostnader för försäkringsavtal

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknade av försäkringsavtal tas upp som en tillgång, förutbetalda anskaffningskostnader. Med försäljningskostnader avses till exempel provisioner, kostnader för marknadsföring av försäkringsprodukter, löner och andra kostnader för säljare som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Anskaffningskostnaden aktiveras endast för homogena grupper av individuellt tecknade avtal som bedöms generera en vinstmarginal som minst täcker anskaffningskostnaderna. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras på ett sätt som motsvarar periodisering av ej intjänade premier. Avskrivningstiden uppgår till tolv månader.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier. Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringsskyddet avser. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Företaget bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje årsbokslut/kvartal. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången så skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen i skadeförsäkring

Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning över till försäkringsrörelsens resultat baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar för egen räkning efter avdrag för nettofordringar i försäkringsrörelsen. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar räntan på statsobligationer med en löptid som väsentligen överensstämmer med durationen för de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar i koncernredovisningen. Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 Nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Övriga immateriella tillgångar

Tillgångarna består av egenutvecklade och förvärvade programvaror samt övriga separat förvärvade immateriella tillgångar som bedömts medföra framtida ekonomiska fördelar. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning (se nedan) och eventuella nedskrivningar.

De viktigaste kriterierna vid bedömning om en immateriell tillgång ska tas upp i balansräkningen är om det bedöms möjligt att färdigställa den immateriella tillgången så den kan användas och att det bedöms sannolikt att den kommer att generera ekonomiska fördelar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioden uppgår till 2-5 år.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera avkastning. Rörelsefastigheter är fastigheter som innehas i syfte att brukas i den egna verksamheten. Rörelsefastigheter redovisas i koncernredovisningen under materiella tillgångar.

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringar över resultaträkningen. Det verkliga värdet baseras halvårsvis på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Vid kvartalsbokslutens första respektive tredje kvartal värderas fastigheterna internt. Det verkliga värdet fastställs genom en kombination av huvudsakligen en marknadsanpassad kassaflödeskalkyl samt avkastningsmetoden. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden samt nuvärdet av ett beräknat restvärde för respektive fastighet.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas under Kapitalförvaltning, intäkter och fastighetskostnaderna under Kapitalförvaltning, kostnader.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper, övriga finansiella placeringstillgångar samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument, låneskulder samt derivat. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper, samt vissa organisatoriska innehav som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar.

Folksam Sak har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument och som inte är aktier i dotter- eller intresseföretag till kategorin Finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

För en beskrivning av hur verkligt värde bestäms hänvisas till not 30.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncern- och intresseföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteutgifter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Aktier och andelar i koncernföretag

Innehavet i Förenade Liv Grupp försäkring AB klassificeras som tillgångar som kan säljas, och redovisas i koncernredovisningen som aktier och andelar i koncernföretag, beroende på att innehavet avser livförsäkringsaktiebolag som bedrivs med vinstutdelningsförbud och konsolidering inte sker. Värdering sker till anskaffningsvärde efter avdrag för erforderliga avskrivningar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Folksam Sak har inte hänfört några skulder till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivningar av finansiella instrument

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar i kategorin lånefordringar/kundfordringar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Folksam Sak om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

En finansiell tillgång har ett nedskrivningsbehov endast om objektiva belägg visar att en eller flera händelser inträffat som har en inverkan på de framtida kassaflödena för den finansiella tillgången om dessa kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som påverkar de uppskattade framtida kassaflödena är exempelvis följande:

- betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenär,
- att långivaren beviljat låntagaren en eftergift som en följd av dennes finansiella svårigheter och som annars inte hade övervägts,
- ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- att det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion och
- negativ värdeutveckling på pantsatta tillgångar

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet.

Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. För rörelsefastigheter vilka redovisas som materiell anläggningstillgång utgörs anskaffningsvärdet av det redovisade värdet vid tidpunkten för bytet från att redovisa fastigheten som förvaltningsfastighet till att redovisa fastigheten som rörelsefastighet. För konst ingående i materiella tillgångar utgörs anskaffningsvärdet av verkligt värde vid tidpunkten för att redovisa konsten i balansräkningen.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas i det tekniska resultatet.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod vilken uppgår till 5 år för maskiner och inventarier med undantag för konst som inte skrivs av.

Rörelsefastigheter

Som rörelsefastigheter redovisas fastigheter som stadigvarande används i verksamheten. Rörelsefastigheter redovisas enligt anskaffningsmetoden i IAS 16 och avskrivningar görs enligt komponentmetoden. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet i det fall investeringen anses värderingshöjande. Utgifter avseende löpande underhåll och reparationer kostnadsförs i den period den uppkommer. Rörelsefastigheterna fördelas på komponenter och skrivs av enligt komponenternas nyttjandetid. Komponenten mark har bedömts ha obegränsad nyttjandetid varför avskrivning ej görs.

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag och intresseföretag med mera

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Andra avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när Folksam Sak har en befintlig juridisk eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksamns förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en svensk bostadsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Koncernens nettoförpliktelse utgörs av nuvärdet av förpliktelsen, minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna justerat för eventuella tillgångsbegränsningar.

Räntekostnaden/intäkten netto på den förmånsbestämda förpliktelsen/tillgången redovisas i årets resultat under finansnettot. Räntenettet är baserat på den ränta som uppkommer vid diskontering av nettoförpliktelsen, det vill säga ränta på förpliktelsen, förvaltningstillgångar och ränta på effekt av eventuella tillgångsbegränsningar. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Omvärderingseffekter utgörs av aktuariella vinster och förluster, skillnad mellan faktisk avkastning på förvaltningstillgångar och den summa som inkluderas i räntenettet och eventuella ändringar av effekter tillgångsbegränsningar (exklusive ränta som inkluderas i räntenettet). Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till det lägsta av överskottet i planen och tillgångsbegränsningen beräknad med hjälp av diskonteringsräntan. Tillgångsbegränsningen utgörs av nuvärdet av de framtida ekonomiska fördelarna i form av minskade framtida avgifter eller kontant återbetalning.

Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; a, när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller b, när företaget redovisar relaterade omstrukturingskostnader och ersättningar vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat.

Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelsen/-tillgången. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingsskäl som upplupen kostnad istället för som del av nettoförpliktelsen/-tillgången.

Avkastningsskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen. Vid fonderade planer belastar skatten avkastningen på förvaltningstillgångar och redovisas i övrigt totalresultat. Vid ofonderade eller delvis ofonderade planer, belastar skatten årets resultat.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggs i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över resultaträkningen.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Tillgångar klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när tillgångarna kommer att realiseras genom försäljning, snarare än genom fortsatt användande. Detta sker till exempel när:

- Folksam träffat bindande avtal om försäljning.
- Styrelsen beslutat och offentliggjort en plan för avveckling av verksamheten och därmed avyttring av tillgångar.

Vid klassificering som innehav för försäljning, redovisas anläggningstillgångar till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidareförsäljas. För år 2014 har inga tillgångar klassificerats som tillgångar som innehas för försäljning.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretagets årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Moderföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skilnader mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper

Skilnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderföretagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Immateriella tillgångar

Sådana utgifter för utveckling, som enligt IAS 38 redovisas som immateriell tillgång i koncernen, kostnadsförs i moderföretaget.

Byggnader och mark

I moderföretaget redovisas såväl förvaltnings- som rörelsefastigheter till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under posten Byggnader och mark i moderföretagets balansräkning.

Dotterföretag och intresseföretag

Aktier i dotter- och intresseföretag redovisas i moderföretaget till anskaffningsvärden efter avdrag för erforderliga nedskrivningar. Transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter hänförliga till dotterföretag direkt i resultatet när de uppkommer. Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas som en höjning av andelsvärdet i balansräkningen. För att fastställa huruvida det föreligger nedskrivningsbehov av placeringar i koncern- och intresseföretag tillämpas IAS 36, Nedskrivningar. För att beräkna konsolideringskapitalet görs en värdering till verkligt värde av koncern- och intresseföretag i första hand enligt en substansvärde metod. I samband med förvärv eller andra strukturella förändringar görs en djupare analys av företagets värde som även tar hänsyn till kassaflöde, framtida vinster, varumärke och värdering av kundstocken.

Samtliga utdelningar redovisas som intäkt.

Förvärv till lågt pris som motsvarar framtida förväntade förluster och kostnader upplöses under de förväntade perioderna då förlusterna och kostnader uppkommer. Förvärv till lågt pris som uppkommer av andra orsaker redovisas som avsättning till den del den inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar. Den del som överstiger detta värde intäktas omedelbart. Den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar intäktas på ett systematiskt sätt över en period som beräknas som kvarvarande vägd genomsnittlig nyttjandeperiod för de förvärvade identifierbara tillgångarna som är avskrivningsbara. I koncernredovisningen redovisas förvärv till lågt pris direkt i resultatet.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I moderföretaget tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS 19. Moderföretaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Obeskattade reserver

Folksam Sak har gjort avsättning till säkerhetsreserv med stöd av FFFS 2013:8 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv.

Dotterföretaget Tre Kronor Försäkring AB har överlåtit del av utrymme i avsättning till säkerhetsreserven till moderföretaget Folksam Sak.

I moderföretaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Koncernbidrag redovisas enligt de redovisningsprinciper som anges i RFR 2 IAS 18 p 3 (erhållna koncernbidrag) samt RFR 2 IAS 27 p 2 (lämnade koncernbidrag). Detta innebär att koncernbidrag som företaget erhåller från dotterföretag redovisas enligt samma principer som utdelning från dotterföretag. Koncernbidrag som bolaget lämnar till dotterföretag redovisas som investering i aktier i dotterföretag.

Beskrivning av karaktär och syfte med reservposter under eget kapital

Eget kapital i obeskattade reserver

I koncernredovisningen redovisas eget kapitaldelen (78 procent) av obeskattade reserver som Eget kapital i obeskattade reserver.

Reservfond

Syftet med reservfonden var att spara en del av nettovinsten som inte gick åt för täckning av balanserad förlust. Avsättning till reservfond är inte längre erforderlig.

Kapitalandelsfond

Här redovisas belopp som härrör från att andelar i intresseföretag som tagits upp till ett högre värde än i närmast föregående balansräkning med tillämpning av kapitalandelsmetoden.

Balanserad förlust

Balanserade förluster i koncernen utgörs av årets resultat samt föregående års balanserade förluster efter eventuell vinstutdelning till minoritetsägare. Styrelsen lämnar förslag till utdelning. Utdelningens storlek beslutas av bolagsstämman.

Not 2 Upplysningar om risker

Denna not omfattar en beskrivning av Folksam Saks riskhantering samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Företagets riskhanteringssystem

Folksam Saks riskhanteringssystem syftar till att skapa struktur och stöd för verksamheten i dess arbete med att hantera risker.

Riskhanteringssystemet omfattar strategier, processer, rutiner och metoder för hur risker ska identifieras, värderas/mätas, hanteras, övervakas, följas upp och rapporteras samt hur uppgifter och ansvar för detta är fördelat. Riskhanteringssystemet är formaliserat genom styrande regelverk i form av policyer, riktlinjer och instruktioner.

Folksam Sak bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att företagets risker ytterst bärs av försäkringstagarkollektivet. Eftersom syftet med risktagandet är att skapa värde för kunderna är risk en central komponent i Folksam Saks affärsmodeller. Sammantaget betyder detta att risktagandet i företaget ska ske medvetet och kunna ställas i relation till företagets solvens- och kapitalsituation.

Riskfilosofi

Riskfilosofin anger Folksam Saks övergripande inställning till risk och risktagande. Företagets riskfilosofi är att risk tas medvetet och att risktagandet styrs som en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Verksamheten bedrivs i enlighet med Folksam Saks värderingar och med högt ställda krav på efterlevnad av lagar och regler. Visionen "våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld" är vägledande vid risktagande. Företaget ska ta risker som förväntas addera sådant värde till kundnyttan att det motiverar tillskottet till det totala risktagandet. Risker som inte bedöms addera något värde begränsas i den utsträckning som är ekonomiskt försvarbart. Företaget ska enbart ta risk inom områden där det finns ett stort kunnande och kapacitet att hantera risk.

Risktagandet styrs genom den formaliserade struktur som ges av företagets riskhanteringssystem. För att riskhanteringssystemet ska fungera och skapa nytta i den dagliga verksamheten behöver företaget även ha en sund riskkultur. Ledning och chefer bidrar till en sund riskkultur genom att i ord och handling förmedla till sina medarbetare vad som är företagets attityd till och aptit på risk, samt hur riskhantering bedrivs inom företaget. Alla företagets medarbetare bidrar till en sund riskkultur genom att agera i enlighet med företagets värderingar och hålla sig uppdaterade om aktuella regelverk.

Riskapitramverket

Företagets riskapitramverk är ett stöd för verksamheten vid styrning av företagets riskexponering och beslutas årligen av styrelsen. Ramverket består av komponenterna riskmått, riskapitit och risktolerans samt eskaleringsrutiner och åtgärdsplaner. Resultatet av företagets strategi- och affärsplaneringsprocess, samt Folksam Saks egna risk- och solvensbedömning, utgör underlag för styrelsens beslut om riskapitramverket och de nivåer, limiter, riskmått och planer som omfattas av detta.

Syftet med *riskmått* är att mäta och analysera den möjliga effekten av olika risker på ett urval av Folksam Saks nyckeltal. För att möjliggöra analys av företagets väsentliga risker är valet av riskmått baserat på företagets styrmodell.

Folksam Saks riskapitit anger den nivå på risk som styrelsen bedömer är önskvärd för att uppnå företagets långsiktiga mål medan risktoleransen anger gränsen för vilken riskexponering som kan accepteras. Företagets riskapitit och risktolerans är satta med hänsyn till såväl finansiella som icke-finansiella mål givet regulativa krav.

Den *kvalitativa riskapititen* uttrycks genom en skala från söka till *undvika*. Risker som företaget söker är risker som förväntas bidra positivt till Folksam Saks måluppfyllnad och där osäkerheten avseende möjligheten till måluppfyllnad är acceptabel och hanterbar. Risker som *undviks* är risker som företaget inte är villigt att exponera sig för då de negativa konsekvenserna inte förväntas överväga de positiva eller osäkerheten är större än vad företaget är villigt eller kapabelt att hantera.

Den *kvantitativa risktoleransen* anger den maximala mängd risk som styrelsen kan acceptera och har primärt satts utifrån företagets kapacitet och förmåga att hantera risk. Risktoleransen anges därför i form av strikta limiter med tillhörande eskaleringsrutiner och fördefinierade åtgärder som, i händelse av limitöverträdelse, ska genomföras i syfte att återföra riskexponeringen inom risktoleransen.

Riskbaserad verksamhetsstyrning

Folksam Saks riskhanteringssystem baseras på principen om riskbaserad verksamhetsstyrning. Detta innebär att förändringar i företagets riskexponering, som kan uppstå till följd av beslut på olika nivåer, styrs genom att riskerna på ett strukturerat och transparent sätt identifieras, analyseras och hanteras. Detta görs samordnat med övriga analyser som genomförs i samband med förändringar i verksamheten. Särskilt väsentliga områden som omfattas av riskbaserad verksamhetsstyrning är företagets strategi- och affärsplanering, förvaltning av kapital, produkt- och erbjudandehantering samt hantering av interna och externa förändringar.

Den samlade effekten av Folksam Saks övergripande strategier och affärsplaner på riskexponering och kapitalbehov analyseras och stäms av mot riskaptiten genom en egen risk- och solvensbedömning. Det övergripande syftet är att ge styrelsen information om huruvida de långsiktiga mål och strategier samt affärsplaner och aktiviteter som föreslås, är förenliga med företagets riskaptit och kapitalbehov både på kort och lång sikt. Styrelsen har beslutat om genomförande och ansvar för den egna risk- och solvensbedömningen i särskild policy.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och utgör en viktig beståndsdel i den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar identifiering, analys, hantering, övervakning och uppföljning samt rapportering av alla väsentliga risker.

Identifiera risker

Företaget definierar risker som händelser som, om de inträffar, kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål. Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder för olika kategorier av risk. Exempel på analysmetoder som tillämpas inom företaget är omvärldsanalyser, verksamhetsanalyser, produkt- och erbjudandeanalyser samt portföljanalyser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser dokumenteras och kategoriseras.

Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Kunskap om verksamheten och dess risker finns i första linjen där respektive chef är ytterst ansvarig för att risker identifieras och dokumenteras inom sina ansvarsområden, som även innefattar eventuell utlagd verksamhet. I samband med riskidentifiering ska även de konsekvenser som kan uppstå om händelsen/risken inträffar och de bakomliggande orsakerna till risken identifieras och dokumenteras. Riskfunktionen stödjer första linjens riskidentifiering genom att tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd, samt stöd vid formulering och värdering av identifierade risker.

Genomföra riskanalys

Vid riskanalys analyseras, värderas och mäts enskilda risker och samverkan mellan dessa. Företagets risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras med vedertagna mätmetoder i den mån det är möjligt. Beroende på riskkategori så kan värderingen vara kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens värdering av risker, används också inom företaget som en metod för att kvantifiera finansiella och försäkringsrisker.

I den kvalitativa värderingen, av framförallt verksamhetsrisker, analyseras hur stor påverkan risker kan få på kunder, varumärke eller kostnader/intäkter om de inträffar. Sannolikheten bedöms genom en uppskattning av när eller hur ofta risken skulle kunna inträffa om inga åtgärder vidtas. Riskfunktionen tillhandahåller metodstöd för värdering av verksamhetsrisker.

Hantera risker

Riskhanteringsprocessens tredje steg innebär att "behandla" riskerna genom att först besluta om riskerna ska accepteras, reduceras/ökas eller elimineras, för att därefter besluta om vilka eventuella åtgärder som ska vidtas, samt att slutligen planera och genomföra beslutade åtgärder. Första linjen ska hantera riskerna, men kan ta stöd av riskfunktionen vid utformning av åtgärder. Om det finns behov av att samverka inom företaget för att reducera eller eliminera risker, ska den verksamhet som identifierat risken påtala detta för övriga som berörs. Företagets riskaptit ska vara vägledande för beslut om hantering.

Övervaka och följ upp risker, utvärdera riskhantering

Processens fjärde steg innebär att risker och riskåtgärder följs upp löpande. Chefer i verksamheten följer upp att de riskhanterande åtgärder som beslutats genomförs och får avsedd effekt. Riskfunktionen övervakar och stödjer första linjens uppföljning samt följer upp och utvärderar utförande och effektivitet av riskhanterande åtgärder.

Analysera och rapportera riskexponering

De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Riskfunktionen sammanställer, minst två gånger per år, en riskrapport till vd och styrelse som beskriver företagets sammanlagda riskexponering och övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvarliga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Organisation och ansvar för riskhantering

Styrelsen i Folksam Sak har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Första ansvarslinjen

Den första ansvarslinjen utgörs av den verksamhet där riskerna tas, vilket även innebär ansvar för att riskerna hanteras.

Alla medarbetare i företaget har ett ansvar för att identifiera och hantera risker inom sitt ansvarsområde. Medarbetare har ett ansvar för att känna till och följa aktuella regelverk och att bidra till en sund riskkultur. Medarbetare ska också utan fördröjning rapportera incidenter såväl som väsentliga brister, limitöverträdelser och andra avvikelser, till närmaste chef och/eller till funktionerna i andra ansvarslinjen.

Chefer på alla nivåer ansvarar för att den verksamhet de har ansvar för bedrivs enligt fastställda principer för riskhantering. Det innebär att, i enlighet med regelverket för riskhantering, identifiera, mäta/värdera och fatta beslut om hur risker ska hanteras, samt vidta åtgärder för att hantera dessa.

I chefsansvaret ingår att säkerställa god intern kontroll genom att se till att de processer och/eller rutiner som används i verksamheten möjliggör ett medvetet risktagande. Det innebär även att dokumentera och säkerställa utförandet av kontroller som fångar upp förändrade förutsättningar och eventuella avvikelser från förväntat resultat. Cheferna ska även sträva efter en helhetssyn på riskhantering och ska samverka med varandra när det gäller riskhantering. De ansvarar också för att göra det möjligt för medarbetarna att efterleva tillämpliga regelverk och för att följa upp efterlevnaden av dessa.

Första ansvarslinjen ska ge andra och tredje ansvarslinjen tillgång till den information de behöver för att kunna genomföra kontroller och analyser av företagets riskexponering.

Andra ansvarslinjen

Den andra ansvarslinjen utgörs av företagets självständiga funktioner för riskhantering och regelefterlevnad: riskfunktionen, compliancefunktionen och koncernchefaktuarien. Dessa funktioner stödjer vd och styrelse i att fullgöra sitt ansvar för riskhantering och ansvarar framför allt för att utveckla och underhålla riskhanteringssystemet samt att stödja första ansvarslinjen i att genomföra riskhantering effektivt. Andra ansvarslinjen ansvarar även för att övervaka, kontrollera, följa upp och utvärdera första linjens riskhantering i syfte att bevaka företagets och försäkringstagarnas ekonomiska intressen. Vidare analyserar och rapporterar Risk- och complianceavdelningen en, från verksamheten oberoende, bild av företagets riskexponering till vd och styrelse och till organisationen i övrigt.

Företagets funktioner för riskhantering och regelefterlevnad är självständiga i förhållande till första ansvarslinjen. Funktionerna är underställda vd och rapporterar till vd och styrelse. Chefen för Risk- och complianceavdelningen ansvarar för att utveckla, införa och underhålla riskhanteringssystemet. Ansvar, uppgifter och rapporteringsrutiner för andra ansvarslinjens funktioner har fastställts i särskilda instruktioner.

Tredje ansvarslinjen

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen som arbetar på styrelsens uppdrag. Internrevisionen granskar och utvärderar riskhanteringssystemet, samt första och andra ansvarslinjens arbete med intern styrning och kontroll inklusive riskhantering. Ansvar och uppgifter för internrevisionen fastställs av styrelsen i särskilda riktlinjer.

Styrelsens ansvar

Styrelsen i företaget är ytterst ansvarig för riskhanteringen. Ansvaret innebär bland annat att säkerställa att riskhanteringssystemet är ändamålsenligt och proportionerligt i förhållande till verksamhetens komplexitet och riskexponering. Styrelsen ansvarar även för uppföljning av att företagets riskhanteringssystem fungerar i enlighet med styrelsens avsikter.

Styrelsen beslutar om företagets riskaptit och risktolerans och säkerställer att riskaptiten och principerna för riskhantering ligger i linje med företagets långsiktiga mål, strategier och affärsplaner. Styrelsen ska även säkerställa att den får tillgång till information om, samt förståelse för, de materiella risker som företaget är eller kan bli exponerat för. Styrelsen ska proaktivt begära information om materiella risker, samt utmana den information som kommer från första och andra ansvarslinjen. Slutligen så ska styrelsen säkerställa att information från riskhanteringssystemet beaktats vid styrelsebeslut och att detta dokumenteras.

Styrelsen för Folksam Sak har utsett ett revisionsutskott. Inom riskområdet har utskottet bland annat till uppgift att utvärdera den interna styrningen och kontrollen, företagets väsentliga risker samt den interna revisionsprocessen.

Verkställande direktörens ansvar

Vd ska leda företaget i enlighet med de regelverk styrelsen fastställt. Vd ska fastställa de styrande regelverk som behövs därutöver för att tydliggöra ansvar och genomförande av riskhantering. Vd ansvarar för att se till att första och andra ansvarslinjen arbetar enligt företagets principer för riskhantering.

För att säkerställa ett aktivt informationsutbyte mellan ansvarslinjerna och öka kvaliteten i beslutsunderlag och rapportering till vd och styrelse, har vd inrättat kommittéer där risk- och kapitalfrågor bereds och diskuteras. Första och andra ansvarslinjen är representerade i dessa kommittéer.

Väsentliga risker i Folksam Sak

I Folksam definieras risk som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Den verksamhet som Folksam Sak bedriver innebär risker som kan leda till förluster i försäkringsprodukter eller tillgångar. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser vilka kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå som följd av såväl politiska förändringar, innovationer, förändrad rättslig praxis som icke ändamålsenliga interna processer, rutiner och system och brott mot externa eller interna regler, det vill säga verksamhetsrisker.

I kommande avsnitt beskrivs Folksam Saks försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisker

Målet med försäkringsverksamheten är att genom god kontroll av försäkringsriskerna och en väldiversifierad produktportfölj som svarar mot kundernas behov och långsiktigt leverera ett överskott som kommer kunderna tillgodo genom återbäring. Folksam Sak har därför ett brett utbud av försäkringsprodukter som riktar sig till stora delar av Sveriges befolkning.

Genom sitt produkterbjudande exponeras Folksam Sak mot ett antal försäkringsrisker. Dessa risker uppstår med anledning av osäkerhet i skadefrekvens, skadebelopp, kostnadsutveckling och avveckling av inträffade skador.

Risker förekommer i samband med prissättning av produkter, tecknande av försäkring och vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Därutöver finns även koncentrationsrisker och katastrofrisker.

De generella styrningsverktygen för hantering av försäkringsrisker är de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller principer för hur premier bestäms, försäkringstekniska avsättningar beräknas och hur överskott fördelas m.m. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Försäkringstekniska riktlinjer anger även gränser för bolagets ansvarighet och dessa gränser är styrande vid val av återförsäkringsprogram. Riktlinjer föreslås av ansvarig aktuarie och beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget anges vilka metoder och antaganden som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna tryggar Folksam långsiktiga lönsamhet. Reservesättningarna måste vara tillräckliga och fördelningen av överskott skälig. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av försäkringskontrakt.

Löpande rapportering av bland annat riskkänslighet, solvenskvot och konsolidering till styrelsen utgör en del av bolagets interna uppföljning och riskhantering. Förväntad utveckling av solvenskvot, trafikljuskvot och konsolidering prognostiseras månadsvis, både i ett normalscenario och i ett stressat scenario, och ingår i rapporteringen till styrelsen.

Frekvensrisk och ersättningsrisk

Inom skadeförsäkring bestäms i huvudsak den totala kostnaden för en försäkringsprodukt av antalet inträffade skador och storleken på dessa. Folksam Sak har valt att benämna riskerna som osäkerheten i antalet skador medför för frekvensrisk och för storleken med ersättningsrisk. Traditionellt hanteras dock riskerna oftast tillsammans men med olika metoder för redan inträffade skador (benämnt avsättningsrisker) och sådana som ännu inte skett (teckningsrisker).

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. För att reducera teckningsrisker finns olika metoder.

För Folksam Sak, som har en stor exponering mot konsumentförsäkring, är det viktigt att löpande se över prissättningen av försäkringskontrakten. Underlag till analysen hämtas från databaser som innehåller information om historisk exponering och skaderesultat. Denna information analyseras regelbundet med olika typer av statistiska metoder. Vid behov görs förändringar i prissättningen som träder i kraft vid förnyelsen av avtalen.

Utöver prissättningen ser Folksam Sak även löpande över försäkringsvillkor och teckningsregler i syfte att diversifiera riskurvalet och få täckning för de kostnader som är förknippade med försäkringsavtalet. I samband med detta anges också limiter och andra begränsningar för att säkerställa att riskurvalet är anpassat efter den övergripande affärsplan och riktlinjer som styrelsen fastställt.

Teckningsrisken är generellt högre inom personförsäkring än inom egendomsförsäkring. Anledningen till detta är att personskador generellt sett tar längre tid att reglera och att det därmed är svårare att fånga upp nya trender. Den långa handläggningstiden innebär också att eventuella lagförändringar kan få större effekter. I stort sett samtliga försäkringskontrakt löper på ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsgivaren att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Tecknings-, katastrof- och koncentrationsrisk hanteras genom att löpande se över prissättning, villkor, riskurvals- och teckningsregler i syfte att främja en stabil och förutsägbar kostnadsutveckling. Därtill är det viktigt att ha ett adekvat återförsäkringsprogram. Försäkringstekniska riktlinjer anger gränser för bolagets ansvarighet och dessa gränser är styrande vid val av återförsäkringsprogram. Folksam har en reassuranskommitté med uppgift att inför varje verksamhetsår ta fram ett förslag till ett till verksamhetens karaktär och omfattning anpassat återförsäkringsprogram. Programmet fastställs sedan av styrelsen.

Syftet med återförsäkringsprogrammet är

- att ge skydd mot större skador och därigenom undanröja kraftiga svängningar i affärsresultatet mellan åren
- att täcka överskjutande risknivåer i de eventuella fall där bolagets exponering kan överskrida fastställda gränser.

Folksam har för år 2014 valt att återförsäkra sin verksamhet genom i första hand icke proportionella återförsäkringslösningar med självbehåll anpassade till förutsättningarna i respektive försäkringsklass. Denna typ av återförsäkring minskar riskexponeringen för Folksam.

Avsättningsrisk

Avsättningsrisken, dvs. risken för att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker för att reglera inträffande skador, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador och utbetalningsströmmar.

Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

Olika typer av skador hanteras på skilda sätt och ändrade lagar, regler, rutiner eller överenskommelser kan innebära att den framtida skadeutvecklingen skiljer sig från den historiska. Ansvar- och personskador är relativt få och tar lång tid att reglera vilket gör att de är svåra att uppskatta och bedömningen försvåras av t ex olikheter i inflationstakt och dödlighet över tiden. Egendomsskador däremot är betydligt fler till antalet och har betydligt kortare regleringstider, vilket gör uppskattningarna säkrare. Stora skadehändelser, som till exempel stormar, kan dock försvåra uppskattningen. Det handlar ofta om unika händelser där den historiska informationen och kunskapen inte alltid är applicerbar.

Koncentrationer inom skadeförsäkring

Folksam Sak tecknar försäkringar i hela Sverige i samtliga de stora försäkringsklasserna. Försäkringsportföljen är tack vare det stora antalet kunder väldiversifierad, dock med en viss övervikt på grupp-försäkringar och en undervikt av företagsförsäkringar som är ett relativt nystartat område. Försäkringarna som är knutna till grupp-försäkringsavtalen är väl spridda både åldersmässigt och geografiskt, vilket innebär att koncentrationsrisken är begränsad.

De stora försäkringsbestånden inom olycksfall och boende gör att risken vid naturskador är stor, men ett återförsäkringsprogram med ett maximalt självbehåll på 50 mkr finns och ses över årligen.

Dödlighetsrisk

Folksam Saks dödlighetsrisk är risken att de försäkrade lever längre än vad som antagits vid beräkningen av avsättningen för skadelivräntor. En överskattad dödlighet medför att de beräknade avsättningarna blir otillräckliga. Bolaget följer regelbundet upp dödligheten i livräntebeståndet.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Skadeförsäkring

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som nämnts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på brutto, och nettoavsättningar (exklusive skadelivräntor och avsättning för framtida skaderegleringskostnader), vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har därmed inte tagits.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Koncernen, Mkr Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
-----------------------------	-----------------------------	------------------------	------------------------	-----------------

2014

Försäkringstekniska avsättningar		16 639		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	17 295	-1 664	-1 644
Genomsnittligt antal skador	+10%	17 295	-1 664	-1 644

2013

Försäkringstekniska avsättningar		16 463		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	17 514	-1 646	-1 632
Genomsnittligt antal skador	+10%	17 514	-1 646	-1 632

Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar netto	Resultat före skatt	Eget kapital
-----------	-----------------------------	-----------------------	------------------------	-----------------

2014

Försäkringstekniska avsättningar		15 430		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 993	-1 563	-1 563
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 993	-1 563	-1 563

2013

Försäkringstekniska avsättningar		16 288		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	17 385	-1 642	-1 628
Genomsnittligt antal skador	+10%	17 385	-1 642	-1 628

Moderföretaget, Mkr Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
----------------------------------	-----------------------------	------------------------	------------------------	-----------------

2014

Försäkringstekniska avsättningar		15 104		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 614	-1 510	-1 510
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 614	-1 510	-1 510

2013

Försäkringstekniska avsättningar		14 568		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 025	-1 457	-1 457
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 025	-1 457	-1 457

Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar netto	Resultat före skatt	Eget kapital
-----------	-----------------------------	-----------------------	------------------------	-----------------

2014

Försäkringstekniska avsättningar		14 908		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 419	-1 510	-1 510
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 419	-1 510	-1 510

2013

Försäkringstekniska avsättningar		14 460		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	15 916	-1 457	-1 457
Genomsnittligt antal skador	+10%	15 916	-1 457	-1 457

Skadelivräntor

Känslighetsanalysen har genomförts genom att mäta effekten på brutto, och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har därmed inte tagits. Notera att förändringar i nedanstående antaganden är icke-linjära. Känslighetsinformationen beror även av ekonomiska omständigheter såsom kostnaden för och tidsvärdet av optioner och garantier kopplade till kontrakten.

Koncernen, Mkr Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2014				
Försäkringstekniska avsättningar		4 942		
Ökad livslängd	-20%	5 564	-622	-485
Minskad ränta	- 1 %-enhet	5 594	-652	-509
Ökad inflation	+ 1 %-enhet	4 899	43	34
2013				
Försäkringstekniska avsättningar		4 085		
Ökad livslängd	-20%	4 548	-466	-463
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 623	-541	-530
Ökad inflation	+ 1 %-enhet	3 787	-37	-37

Moderföretaget, Mkr Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2014				
Försäkringstekniska avsättningar		4 333	-	-
Ökad livslängd	-20%	4 940	-607	-473
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 936	-603	-470
Ökad inflation	+1 %-enhet	4 290	43	34
2013				
Försäkringstekniska avsättningar		3 750	-	-
Ökad livslängd	-20%	4 201	-451	-451
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 249	-499	-499
Ökad inflation	+1 %-enhet	3 787	-37	-37

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Nedanstående tabeller visar den uppskattade totala brutto- respektive nettokostnaden för oregerade skador, både rapporterade och IBNR, vid slutet av varje skadeår. Tabellerna visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador. Samtliga uppgifter tar hänsyn till beståndsöverlåtelse genomförda under 2014.

Koncernen, Mkr	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)		5 658	6 351	6 730	7 416	8 385	8 724	43 264
Ett år senare		5 714	6 378	6 664	7 330	8 329		
Två år senare		5 627	6 344	6 649	7 220			
Tre år senare		5 556	6 310	6 573				
Fyra år senare		5 546	6 244					
Fem år senare		5 473						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31		5 473	6 244	6 573	7 220	8 329	8 724	
Ackumulerade utbetalda försäkringsersättningar		5 122	5 713	5 928	6 407	6 481	6 496	34 422
Avsättning för oregerade skador	7 363	351	531	645	830	1 850	3 968	15 536
Ackumulerat över/underskott		185	106	157	181	39		
D:o i % av initial skadekostnad		3,3%	1,7%	2,3%	2,4%	0,5%		
Avstämning mot balansräkning								
Oregerade skador före diskontering	7 363	351	531	645	830	1 850	3 968	15 536
Diskonteringseffekt								
Avsättning för skaderegleringskostnader								493
Avsättning för skadelivräntor								4 942
Total avsättning för oregerade skador i balansräkningen (brutto)								20 971

Koncernen, Mkr	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet på skadeåret (netto)		5 646	6 316	6 720	7 394	8 297	8 579	42 952
Ett år senare		5 705	6 316	6 655	7 321	7 968		
Två år senare		5 619	6 280	6 635	7 129			
Tre år senare		5 547	6 246	6 529				
Fyra år senare		5 529	6 166					
Fem år senare		5 447						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31		5 447	6 166	6 529	7 129	7 968	8 579	
Ackumulerade utbetalda försäkringsersättningar		5 105	5 651	5 914	6 379	6 442	4 730	34 221
Avsättning för oregerade skador	7 719	343	515	616	748	1 518	3 814	15 273
Ackumulerat över/underskott		199	151	191	282	329		
D:o i % av initial skadekostnad		3,5%	2,4%	2,8%	3,8%	3,9%		
Avstämning mot balansräkning								
Oregerade skador före diskontering	7 719	343	515	616	748	1 518	3 814	15 273
Diskonteringseffekt								
Avsättning för skaderegleringskostnader								493
Avsättning för skadelivräntor								4 942
Total avsättning för oregerade skador i balansräkningen (netto)								20 708

	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Moderföretaget, Mkr								
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)		5 509	6 045	6 301	6 501	7 306	7 664	39 326
Ett år senare		5 558	6 058	6 239	6 509	7 407		
Två år senare		5 473	6 031	6 223	6 378			
Tre år senare		5 404	5 994	6 150				
Fyra år senare		5 395	5 929					
Fem år senare		5 322						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31		5 322	5 929	6 150	6 378	7 407	7 664	
Ackumulerade utbetalda försäkringsersättningar		4 981	5 423	5 545	5 677	5 714	4 180	31 520
Avsättning för oreglerade skador	7 329	341	505	604	701	1 693	3 484	14 657
Ackumulerat över/underskott		187	116	151	123	-101		
D:o i % av initial skadekostnad		3,4%	1,9%	2,4%	1,9%	-1,4%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	7 329	341	505	604	701	1 693	3 484	14 657
Diskonteringseffekt								
Avsättning för skaderegleringskostnader								447
Avsättning för skadelivräntor								4 333
Total avsättning för oreglerade skador i balansräkningen (brutto)								19 437

	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Moderföretaget, Mkr								
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)		5 497	6 011	6 291	6 479	7 225	7 525	39 028
Ett år senare		5 549	5 997	6 230	6 487	7 032		
Två år senare		5 464	5 968	6 210	6 280			
Tre år senare		5 396	5 931	6 107				
Fyra år senare		5 377	5 851					
Fem år senare		5 295						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31		5 295	5 851	6 107	6 280	7 032	7 525	
Ackumulerade utbetalda försäkringsersättningar		4 963	5 362	5 531	5 648	5 660	4 155	31 319
Avsättning för oreglerade skador	7 691	332	489	576	631	1 372	3 371	14 462
Ackumulerat över/underskott		201	160	184	199	193		
D:o i % av initial skadekostnad		3,7%	2,7%	2,9%	3,1%	2,7%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	7 691	332	489	576	631	1 372	3 371	14 462
Diskonteringseffekt								
Avsättning för skaderegleringskostnader								447
Avsättning för skadelivräntor								4 333
Total avsättning för oreglerade skador i balansräkningen (netto)								19 241

Finansiella risker

Finansiell risk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av finansiella händelser. Exempel på händelser kan vara marknadshändelser såsom aktiekursfall eller förändring av marknadsräntor men även andra finansiella händelser som förändrad kreditvärdighet eller fallissemang hos motparter.

Målet för förvaltningen av tillgångarna är att under gällande risk- och placeringsrestriktioner på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie. Valet av tillgångsportfölj görs med utgångspunkten att företaget ska tåla att utvecklingen på finansmarknaderna blir mycket svag. Ytterligare begränsningar vid valet av sammansättningen av tillgångsportföljer är att legala restriktioner om skuldtäckning och solvens ska uppfyllas samt att risknivån aldrig får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljusmodell.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av företagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna. Finanskommittén är vd:s forum för uppföljning av tillgångsförvaltningen och beslut rörande den taktiska riskstyrningen.

Vid valet av placeringsinriktning beaktas tillgångarnas och skuldernas egenskaper såsom förväntad avkastning, risk och korrelation, prognoser för försäkringsrörelsens utveckling samt möjlighet att använda tillgångarna för skuldtäckning. Därutöver gör Folksam en miljö- och etikanalys av de företag där placeringar görs. Den placeringsinriktning som fastställs ger ramar för tillgångsförvaltningen. Inom dessa ramar och limiter ansvarar avdelningen för kapitalförvaltning för den löpande förvaltningen och för spridningen mellan olika tillgångsslag såsom aktier, obligationer, valutor, fastigheter samt alternativa placeringar (såsom hedgefonder eller placeringar i syfte att uppnå en exponering mot råvaror och infrastruktur).

Placeringar sköts både internt och genom externt utlagda förvaltningsuppdrag. Löpande aktie- och ränteförvaltning samt värdepappersadministration har lagts ut till Swedbank Robur. Placeringar vars huvudsyfte är att matcha placeringsrisker i åtagandena eller justera portföljens risknivå hanteras internt inom avdelningen för kapitalförvaltning. Även Alternativa placeringar och placeringar i fastigheter sköts internt inom Folksam.

Hantering av finansiella risker

Folksam kapitalförvaltning ansvarar för att styra, följa upp och utvärdera hur de utlagda förvaltningsuppdragen sköts. Swedbank Robur ansvarar för daglig kontroll av gällande placeringsriktlinjer samt att resultatet av utförd kontroll rapporteras till Risk och complianceavdelningen och Folksam kapitalförvaltning. Risk och complianceavdelningen genomför självständig uppföljning av exponeringar på daglig basis av de limiter som fastställts av styrelsen i placeringsriktlinjerna. Rapportering sker regelbundet till vd och styrelse avseende utvecklingen av de finansiella riskerna och omgående av eventuella överträdelser av limiterna.

I placeringsriktlinjerna anges principerna för vilka instrument, emittenter och motparter som är tillåtna att använda i förvaltningen av placeringstillgångarna. Den totala tillgångsportföljen i Folksam Sak är sammansatt av sex delportföljer: aktier, räntor, fastigheter, alternativa placeringar, säkringsinstrument och bolagsstrategiska innehav.

I huvudsak används derivat för att skräddarsy portföljens risknivå. Säkringsinstrument är placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena, t.ex. en ränteswap för att förändra balansräkningens räntekänslighet.

Bolagsstrategiska innehav är innehav som anses vara av särskilt strategiskt värde för företaget. Endast styrelsen får fatta beslut om placeringar av detta slag. Exempel på en sådan placering är aktier i koncernföretag samt innehavet av aktier i Swedbank.

Inom avdelningen för kapitalförvaltning finns Riskstyrningskommittén som sammanträder veckovis. Vid dessa möten diskuteras riskexponeringen i förvaltningsportföljerna, beslut fattas och protokollförs, om eventuella åtgärder för att effektivisera förvaltningen eller ändra riskexponeringen. Sådana åtgärder kan vara att förändra risknivån genom förändring av det mandat som den externa förvaltaren har fått eller genom att förändra risknivån med derivat.

Under året har handel skett med aktier, räntebärande värdepapper, valutor och derivat på dessa (valutaterminer, aktieindexterminer, ränteterminer och swappar).

Marknadsrisker

Marknadsrisker innebär risker för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i marknadspriser. Till marknadsrisker räknas aktiekursrisk, ränterisk, fastighetspriserisk, valutarisk och spreadrisk. Dessa risker svarar mot de förluster som kan uppstå, och osäkerheterna kring dessa, vid förändringar i motsvarande marknadsvärden. Dessa risker värderas och utvärderas även enligt känslighetsanalyser i Finansinspektionens trafikljusmodell. I känslighetsanalyserna nedan tas även hänsyn till effekten av eventuella derivatpositioner.

Aktiekursrisk (inklusive aktierelaterade derivat) och fastighetsprisrisk

Aktiekursrisk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i aktiekurser och med fastighetsprisrisk avses risken för förändringar i marknadsvärde på fastigheter. I tabellen nedan redovisas effekten av en kursnedgång på 40 procent avseende svenska aktier och andelar samt en kursnedgång på 35 procent avseende utländska aktier och fastigheter. Effekten av aktieindexterminer och aktieindexoptioner har medtagits i beräkningen.

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Aktier	-2 536	-2 658	-2 498	-2 545
Intresse- och dotterföretag	-321	-299	-1 136	-1 120
Fastigheter	-506	-566	-678	-713

Ränterisk (inklusive ränterelaterade derivat)

Ränterisk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i marknadsräntor.

Värderingen av företagets åtaganden är av stor betydelse för det finansiella resultatet och företagets stabilitet. Värderingen är direkt beroende av rådande marknadsräntor varför dessa påverkar bolagets riskutrymme och solvens.

För Folksam Sak är det ofördelaktigt med fallande marknadsräntor eftersom avsättningsbehovet då ökar marginellt mer än vad värdet av räntebärande placeringar gör. Denna skillnad i räntekänslighet på tillgångs- och skuldsidan ger upphov till en viss ränterisk, som till viss del kan justeras med handel i ränteterminer, swappar och swaptioner.

Känslighetsanalys - ränterisk		Koncernen		Moderföretaget	
Mkr		2014	2013	2014	2013
Riskparameter					
Ökning av marknadsräntan					
Värdeminskning räntebärande tillgångar		-634	-570	-585	-529
Minskning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive realistiskt värderade försäkringsskulder)		842	711	813	691
Nettopåverkan årets resultat		160	128	178	127
Nettopåverkan eget kapital		160	128	178	127
Minskning av marknadsräntan					
Värdeökning räntebärande tillgångar		396	597	362	553
Ökning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive realistiskt värderade försäkringsskulder)		-679	-770	-631	-735
Nettopåverkan årets resultat		-217	-133	-210	-142
Nettopåverkan eget kapital		-217	-133	-210	-142

Nedanstående tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid.

Räntebindingstider för tillgångar och skulder Räntexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år - högst 3 år	Längre än 3 år - högst 5 år	Längre än 5 år - högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Koncernen 2014						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	2 759	13 167	6 422	5 209	1 887	29 444
Övriga lån	-	132	-	5	-	137
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	125	23	173	129	-	450
	2 884	13 322	6 595	5 343	1 887	30 031
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	50	75	65	137	398	725
Skadelivräntor	265	505	475	872	2 602	4 719
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-
	315	580	540	1 009	3 000	5 444
Netto, tillgångar och skulder	2 569	12 742	6 055	4 334	-1 113	24 587

Räntebindingstider för tillgångar och skulder Räntexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år - högst 3 år	Längre än 3 år - högst 5 år	Längre än 5 år - högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Koncernen 2013						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	3 585	9 840	6 645	3 513	1 750	25 333
Övriga lån	-	192	103	5	-	300
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	-33	23	153	93	-	236
	3 552	10 055	6 901	3 611	1 750	25 869
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	44	65	56	117	321	603
Skadelivräntor	247	471	436	768	2 160	4 082
	291	536	492	885	2 481	4 685
Netto, tillgångar och skulder	3 261	9 519	6 409	2 726	-731	21 184

Räntebindingstider för tillgångar och skulder Räntexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år - högst 3 år	Längre än 3 år - högst 5 år	Längre än 5 år - högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Moderföretaget 2014						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	2 333	12 332	5 667	4 415	1 548	26 295
Övriga lån	-	103	-	5	-	108
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	301	23	173	129	-	626
	2 634	12 458	5 840	4 549	1 548	27 029
Skulder och avsättningar						
Skadelivräntor	241	459	434	790	2 409	4 333
Övriga skulder	795	-	-	-	-	795
	1 036	459	434	790	2 409	5 128
Netto, tillgångar och skulder	1 598	11 999	5 406	3 759	-861	21 901

Räntebindningstider för tillgångar och skulder	Högst 1 år	Längre än 1 år - högst 3 år	Längre än 3 år - högst 5 år	Längre än 5 år - högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Räntexponering, Mkr						
Moderföretaget 2013						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	2 900	9 016	5 984	2 836	1 496	22 232
Övriga lån	-	192	103	5	-	300
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	142	23	153	93	-	411
	3 042	9 231	6 240	2 934	1 496	22 943
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	-	-	-	-	-	-
Skadelivräntor	225	431	399	696	1 999	3 750
Övriga skulder	795	-	-	-	-	795
	1 020	431	399	696	1 999	4 545
Netto, tillgångar och skulder	2 022	8 800	5 841	2 238	-503	18 398

Den genomsnittliga durationen för försäkringsskulderna för hela beståndet i koncernen är 5,2 (5,2) år och i moderföretaget 5,3 (5,3) år per den 31 december 2014. Under 2015 beräknas 4 414 (4 403) miljoner kronor betalas ut från försäkringsavtal i försäkringsersättningar i koncernen och 4 180 (3 869) miljoner kronor i moderföretaget.

Vad avser försäkringsskulder (avsättning) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell

	2014		2013	
	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år
Koncernen				
Försäkringsgren				
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	7 719	5	7 792	5
Hem och villa	3 942	1	4 332	1
Företag och Fastighet	778	1	694	1
Motorfordon	2 233	1	2 273	1
Trafik	6 929	7	7 005	7
Husdjur	423	1	364	1
Övriga grenar	326	1	367	1
Skadelivräntor	4 699	13	4 082	12

	2014		2013	
	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år
Moderföretaget				
Försäkringsgren				
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	7 225	5	7 374	5
Hem och villa	3 864	1	3 479	1
Företag och Fastighet	733	1	513	1
Motorfordon	2 138	1	1 870	1
Trafik	6 471	7	5 767	7
Husdjur	423	1	364	1
Övriga grenar	238	1	286	1
Skadelivräntor	4 333	13	3 750	12

Valutakursrisk

Företagets valutaexponering före och efter säkring med derivat redovisas i nedanstående tabell.

Valutakursexponering, Mkr

Koncernen 2014	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	DKK	Övrigt
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	1 226	144	467	74	55	10	292
Fastigheter	-	-	48	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	1 618	-	-	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	327	-
Övriga tillgångar	122	2	278	-	-	193	1
Summa tillgångar	1 348	146	2 411	74	55	530	293
Övriga skulder och avsättningar	-4	-	-1 457	-	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	-4	-	-1 457	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 345	145	953	74	55	530	293
Nominellt värde valutaterminer	1 936	515	-332	159	127	-417	-92
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	3 281	660	621	233	182	113	201

Valutakursexponering, Mkr

Koncernen 2013	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	DKK	Övrigt
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	1 285	189	504	88	64	9	346
Fastigheter	-	-	51	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33	-	1 359	-	-	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	271	-
Övriga tillgångar	31	-	133	-	-	176	2
Summa tillgångar	1 349	189	2 047	88	64	456	348
Övriga skulder och avsättningar	-	-	-1 130	-	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	-	-	-1 130	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 349	189	917	88	64	456	347
Nominellt värde valutaterminer	1 649	267	-453	88	72	-389	-219
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	2 998	456	464	176	136	67	128

Valutakursexponering, Mkr

Moderföretaget 2014	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	DKK	Övrigt
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	1 225	144	440	74	55	10	292
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	327	-
Övriga tillgångar	122	2	536	-	-	193	1
Summa tillgångar	1 347	146	976	74	55	530	293
Övriga skulder och avsättningar	-4	-	-129	-	-	-	-
Summa skulder och avsättningar	-4	-	-129	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 344	145	847	74	55	530	293
Nominellt värde valutaterminer	1 936	515	-332	159	127	-417	-92
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	3 280	660	515	233	182	113	201

Valutakursexponering, Mkr

Moderföretaget 2013	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	DKK	Övrigt
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	1 284	189	470	88	64	9	346
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	271	-
Övriga tillgångar	31	-	419	-	-	176	2
Summa tillgångar	1 348	189	889	88	64	456	348
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 348	190	889	88	64	456	347
Nominellt värde valutaterminer	1 649	267	-453	88	72	-389	-219
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	2 997	457	436	176	136	67	128

Känslighetsanalys - valutakursrisk

En ogynnsam förändring med 10 procent av bolagets nettoexponering mot utländska valutor (efter ekonomisk säkring med derivat) påverkar resultat före skatt enligt nedanstående tabell.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
USD	-328	-300	-328	-300
GBP	-66	-46	-66	-46
EUR	-62	-46	-52	-44
CAD	-23	-18	-23	-18
AUD	-18	-14	-18	-14
DKK	-11	-7	-11	-7
Övrigt	-21	-13	-21	-13

Kredit- och motpartsrisker

Kredit-, motparts- och emittentrisker är risken att motparter eller emittenter inte fullgör sina finansiella förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Företaget har som policy att i huvudsak endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för en förteckning över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små.

Den kreditriskexponering som företaget är exponerat för (efter avdrag för värde av säkerheter) i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av nedanstående tabell.

	2014			2013		
Maximal kreditriskexponering, Mkr						
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Koncernen						
Tillgångsklass						
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, intresseföretag	287	70	217	241	52	189
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	28 727	-	28 727	25 028	-	25 028
Lån med säkerhet i fast egendom	13	13	-	10	10	-
Övriga lån	105	-	105	297	80	217
Derivat	135	116	19	29	-	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	379	-	379	294	-	294
Fordringar	722	-	722	741	-	741
Upplupna ränteintäkter	379	-	379	342	-	342

	2014			2013		
Maximal kreditriskexponering, Mkr						
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Moderföretaget						
Tillgångsklass						
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, intresseföretag	287	70	217	241	52	189
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 996	-	25 996	21 966	-	21 966
Lån med säkerhet i fast egendom	13	13	-	10	10	-
Övriga lån	105	-	105	297	80	217
Derivat	135	116	19	29	-	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	350	-	350	294	-	294
Fordringar	668	-	668	730	-	730
Upplupna ränteintäkter	344	-	344	302	-	302

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar, Mkr

	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
Koncernen 2014							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	18 841	6 123	4 161	167	-	442	29 734
Lån	-	29	-	-	-	-	29
	18 841	6 152	4 161	167	-	442	29 763
Koncernen 2013							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	17 065	5 707	2 086	191	94	221	25 364
	17 065	5 707	2 086	191	94	221	25 364
Moderföretaget 2014							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	17 049	5 374	3 668	-	-	204	26 295
Lån	-	-	-	-	-	-	-
	17 049	5 374	3 668	-	-	204	26 295
Moderföretaget 2013							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	15 210	5 089	1 789	-	-	144	22 232
Lån	-	-	-	-	-	-	-
	15 210	5 089	1 789	-	-	144	22 232

Övriga finansiella tillgångar har ingen rating.

Det redovisade värdet för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats, eller som är antingen förfallna till betalning eller nedskrivna uppgår per balansdagen till ett ringa belopp.

Kreditrisk i återförsäkringsfordringar och återförsäkrares andel av oreglerade skador

Folksam Saks återförsäkringspolicy innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. Återförsäkrarnas kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringsskyddet upprätthålls. Om ett bolag nedgraderas åren efter ett kontraktsår är det svårt att byta ut den återförsäkrare som blivit nedgraderad eftersom en del återförsäkringsavtal är extremt långsvansade som exempelvis svensk motoraffär. Det kan ta upp till 25-30 år innan en motorskada har blivit slutreglerad. I nedanstående tabell återges externa återförsäkrares fördelning på kreditbetyg.

Mkr	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
Koncernen 2014							
Exponering	-	57	123	31	-	64	275
Koncernen 2013							
Exponering	-	60	49	26	-	97	232
Moderföretaget 2014							
Exponering	-	57	110	2	-	43	212
Moderföretaget 2013							
Exponering	-	60	40	2	-	80	182

Kreditrisk i derivat

För standardiserade derivat begränsas kreditrisken till medel på konto hos den så kallade clearingkontohållaren. För ej standardiserade derivat begränsas kreditrisken genom att alla orealiserade vinster säkerställs av motparterna i enlighet med ISDA-avtal och CSA-avtal. Den kreditriskexponering (efter avdrag för värde av säkerheter) som företaget är exponerat för i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av tabellen ovan (Maximal kreditexponering).

Kredit- och motpartsriskerna bedöms vara små.

Finansiell Koncentrationsrisk

Med finansiell koncentrationsrisk avses risken för otillräcklig diversifiering av tillgångar. Företagets största koncentrationsrisk är exponeringen mot Swedbank, bland annat ett större strategiskt aktieinnehav. Denna koncentrationsrisk beaktas vid valet av placeringsinriktning och särskilt vid sammansättningen av företagets aktieportfölj. I relation till marknadsriskerna bedöms övriga koncentrationsrisker vara låga genom den diversifiering som ges av företagets placeringsinriktning.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Per 2014-12-31 hade bolaget följande stora exponeringar (för räntebärande värdepapper, aktier, derivat och övriga finansiella placeringstillgångar):

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Mkr Koncernen 2014	Totalt	Varav säker- ställda bostads- obligationer	Mkr Koncernen 2013	Totalt	Varav säker- ställda bostads- obligationer
Swedbank	6 855	5 207	Swedbank	6 355	4 974
Svenska Handelsbanken	4 125	4 127	Svenska Handelsbanken	3 280	3 282
SEB	3 703	3 676	SEB	1 966	1 934
Nordea	3 285	3 212	Nordea	2 973	2 905
SBAB	416	416	SBAB	504	504
Akademiska hus	378	-	Specialfastigheter	244	-
JP Morgan	212	-	DnB	215	44
Specialfastigheter	210	-	Tyska staten	207	-
Tyska staten	105	-	Aktia	115	-
Kooperativa förbundet	100	-	Roxanne	112	-

Mkr Moderföretaget 2014	Totalt	Varav säker- ställda bostads- obligationer	Mkr Moderföretaget 2013	Totalt	Varav säker- ställda bostads- obligationer
Swedbank	6 075	4 911	Swedbank	5 517	4 684
Svenska Handelsbanken	3 847	3 847	Svenska Handelsbanken	3 061	3 061
SEB	3 502	3 475	Nordea	2 776	2 708
Nordea	3 042	2 970	SEB	1 820	1 789
SBAB	386	386	SBAB	462	462
Akademiska hus	378	-	Specialfastigheter	232	-
JP Morgan	212	-	Roxanne	112	-
Specialfastigheter	198	-	Kooperativa förbundet	100	-
Kooperativa förbundet	100	-	Akademiska hus	78	-
Fabege	59	-	Fabege	59	-

Väsentliga koncentrationer av aktierisk

Mkr Koncernen 2014	Totalt	Mkr Koncernen 2013	Totalt
Swedbank	8 147	Swedbank	4 408
Aberdeen	220	Aberdeen	254
DnB	147	EQT Infrastructure	87
EQT Infrastructure	97	Apple Inc	44
Apple Inc	48	Roxanne	40
Forum Fastighets Kb	42	DnB	37
Albright Flagship Fund	37	Forum Fastighets Kb	31
Microsoft	26	Albright Flagship fund	30
Johnson & Johnson	20	Google	26
Wells Fargo & CO	19	Microsoft	24

Mkr Moderföretaget 2014	Totalt	Mkr Moderföretaget 2013	Totalt
Swedbank	7 937	Swedbank	4 198
Aberdeen	220	Aberdeen	254
EQT Infrastructure	97	EQT Infrastructure	87
Apple Inc	48	Apple Inc	44
Albright Flagship Fund	37	Roxanne	40
Microsoft	26	Albright Flagship fund	30
Johnson & Johnson	20	Google	26
Wells Fargo & CO	19	Microsoft	24
Procter & Gamble	17	Johnson & Johnson	23
Nestle	16	Wells Fargo & CO	21

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken att finansiella transaktioner inte kan fullgöras eller endast till avsevärd merkostnad, förlust eller oönskad riskexponering. Tillgångarna placeras i huvudsak i värdepapper med god likviditet. Detta säkerställer att mängden likvida tillgångar med betryggande marginal överstiger företagets i närtid förväntade betalningsförpliktelser.

Ett sätt att mäta likviditetsrisken är som den andel av de totala placeringstillgångarna som består av likvida tillgångar såsom bankkontosaldon och innehav i noterade aktier och räntebärande värdepapper.

För derivat har handel i huvudsak skett i marknader med god likviditet, varför likviditetsrisken bedöms vara låg.

Företagets och koncernens likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden.

Företagets likviditetsexponering med avseende med återstående löptider på finansiella skulder framgår av tabellen nedan.

Tabellen visar odiskonterade nominella värden.

Mkr Koncernen 2014	Återstående löptider				
	På anmodan	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Övriga skulder	118	663	-	-	88
Upplupna kostnader	-	-	-	-	-
	118	663	-	-	88

Mkr Moderföretaget 2014	Återstående löptider				
	På anmodan	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Övriga skulder	913	637	-	-	43
	913	637	-	-	43

Mkr Koncernen 2013	Återstående löptider				
	På anmodan	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Övriga skulder	-	553	-	-	62
	-	553	-	-	62

Mkr Moderföretaget 2013	Återstående löptider				
	På anmodan	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Övriga skulder	795	516	-	-	38
	795	516	-	-	38

Känslighetsanalys likviditetsrisk

I tabellen nedan framgår hur en ökning eller sänkning av marknadsräntan på 0,5 % påverkar ränteintäkter respektive räntekostnader för tillgångar och skulder med räntebindningstid på upp till ett år.

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Ökning av marknadsräntan				
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	5	11	5	10
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-	-	5	4
Räntekostnader för övriga skulder	-	-	-4	-4

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Minskning av marknadsräntan				
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	-5	-11	-5	-10
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-	-	-5	-4
Räntekostnader för övriga skulder	-	-	4	4

Verksamhetsrisker

Verksamhetsrisk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i verksamhetens interna eller externa miljö eller till följd av verksamhetens genomförande eller styrning. Företagets verksamhetsrisker delas in i följande tre riskkategorier:

Operativa risker

Med operativa risker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av den löpande verksamhetens genomförande. Operativa risker kan till exempel uppstå till följd av icke ändamålsenliga interna processer och rutiner, bristfälliga system, handhavandefel eller brott mot externa eller interna regler.

Omvärldsrisker

Med omvärldsrisker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser utanför företagets direkta kontroll. Omvärldsrisker kan till exempel uppstå till följd av regelverksförändringar, makroekonomiska händelser, politiska förändringar, innovationer och förändringar på försäkringsmarknaden.

Strategiska risker

Med strategiska risker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av att den långsiktiga styrningen av verksamheten baseras på otillräckliga underlag och analyser. Strategiska risker kan till exempel uppstå till följd av att helhetssyn, långsiktighet, omvärldsförändringar och risker inte beaktas i tillräcklig utsträckning.

Hantering av verksamhetsrisker

I verksamhetens strävan efter att skapa värde för kunder och andra intressenter finns osäkerhet om framtida händelser, dvs. risker. Vilka slags risker verksamheten ställs inför är beroende av dess syfte och mål. I all verksamhet finns "inneboende" risker (bruttonrisker) som relateras till den specifika verksamhet som utförs. Hur stor den faktiska riskexponeringen (nettorisken) är beror på kvalitet och funktion på verksamhetens processer, rutiner, IT-stöd, information, kontrollstruktur och bemanning (operativa risker). Därutöver uppstår risker till följd av händelser i omvärlden (omvärldsrisker) och till följd av intern styrning och interna beslut (strategiska och operativa risker).

En grundläggande princip inom företaget är att risk ska tas medvetet och riskhanteringen utgör därför en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Riskhanteringen i företaget sker systematiskt både i verksamhetsprocesserna (löpande verksamheten) som i affärsplanering och andra väsentliga förändringar. Ett medvetet risktagande ställer krav på en god förståelse och kunskap om verksamheten och dess mål, god insikt om hur omvärldsförändringar kan påverka verksamheten, samt god förmåga att bedöma vilka konsekvenser olika typer av interna förändringar kan få.

Verksamhetsrisker som kan innebära att företaget inte kan infria sina åtaganden till försäkringstagarna eller brister i efterlevnaden av lagar och förordningar ska elimineras.

Affärsområden och enheter identifierar risker i den löpande verksamheten genom självutvärderingar och dokumenterar resultatet av dessa i en företagsgemensam riskförteckning. Informationen hålls aktuell och kompletteras då nya risker identifieras. Riskinformationen ses över minst två gånger per år. Riskidentifiering sker även i samband med årlig affärsplanering och vid förändring av verksamheten. Exempel på sådana förändringar är utläggning av affärskritisk verksamhet och projekt.

De identifierade verksamhetsriskerna, deras grundorsaker och påverkan analyseras av riskfunktionen, som också gör en sammanställning, värdering och uppföljning på övergripande nivå. Minst två gånger per år rapporteras en sammanställning av verksamhetsrisker till styrelsen.

Om händelser inträffar trots riskreducerande åtgärder kan konsekvensen av dessa händelser begränsas med hjälp av kontinuitetsplaner och krisberedskap. Kontinuitetsplaner är upprättade inom företaget och övas i syfte att kunna hantera en framtida eventuell krissituation och begränsa effekterna av negativa händelser.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i företagets incidentrapporteringssystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självutvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Not 3. Premieinkomst

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Direkt försäkring i Sverige	10 584	10 604	10 378	8 998
Direkt försäkring övriga EES	700	640	-	-
Premier för mottagen återförsäkring ¹⁾	771	128	91	141
Premier för avgiven återförsäkring	-106	-108	-98	-78
	11 949	11 264	10 371	9 061
1) Varav mottagen återförsäkring från koncernföretag	-	-	21	13

Not 4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Kapitalunderlaget utgörs av ett genomsnitt av de försäkringstekniska avsättningarna för r. Kalkylräntesatsen som har använts motsvarar räntenivån på statsobligationer med en löptid som refererar till de försäkringstekniska avsättningarnas genomsnittliga löptid (drygt 2 respektive 7 år). Hänsyn har tagits till de försäkringstekniska avsättningar som gjorts respektive år. Använd kalkylräntesats varierar mellan 0,5 procent och 2,2 procent beroende på produkt.

Not 5. Försäkringsersättningar

Koncernen, Mkr	2014			2013		
Skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-4 745	26	-4 719	-4 383	24	-4 359
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-3 955	119	-3 836	-3 901	63	-3 838
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	15	-	15	-9	-	-9
Driftskostnader för skadereglering	-999	-	-999	-881	-	-881
Summa skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	-9 684	145	-9 539	-9 174	87	-9 087
Skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-3 422	40	-3 382	-3 245	43	-3 202
Förändring i avsättning för oreglerade skador	4 172	-34	4 138	3 163	-21	3 141
Utbetalda skadelivräntor	-256	-	-256	-245	-	-245
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-387	-	-387	408	-	408
Summa skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	107	6	113	81	22	103
Summa försäkringsersättningar	-9 577	151	-9 426	-9 093	109	-8 984
Totalt utbetalda försäkringsersättningar	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-8 167	66	-8 102	-7 628	67	-7 561
Utbetalda skadelivräntor	-256	-	-256	-244	-	-244
Driftskostnader för skadereglering	-999	-	-999	-881	-	-881
Utbetalda försäkringsersättningar	-9 422	66	-9 356	-8 753	67	-8 686
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	590	85	675	-277	42	-235
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-372	-	-372	-462	-	-462
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-388	-	-388	408	-	408
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	15	-	15	-9	-	-9
	-155	85	-70	-340	42	-298
Summa försäkringsersättningar	-9 577	151	-9 426	-9 093	109	-8 984

Not 5. Försäkringsersättningar (forts)

Moderföretaget, Mkr	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadekostnader hänförliga till årets verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-4 180	25	-4 155	-3 493	13	-3 480
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-3 485	113	-3 372	-3 140	42	-3 098
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	17	-	17	-1	-	-1
Driftskostnader för skadereglering	-888	-	-888	-733	-	-733
Summa skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	-8 536	138	-8 398	-7 367	55	-7 312
Skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-3 105	38	-3 067	-2 680	37	-2 643
Förändring i avsättning för oreglerade skador	3 782	-42	3 742	2 581	-16	2 565
Utbetalda skadelivräntor	-233	-	-233	-222	-	-222
Förändringar i avsättning för skadelivräntor	-355	-	-355	424	-	424
Summa skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	89	-4	85	103	21	124
Summa försäkringsersättningar	-8 447	134	-8 312	-7 264	76	-7 188
Totalt utbetalda försäkringsersättningar						
Utbetalda skadeersättningar	-7 285	63	-7 222	-6 173	50	-6 123
Utbetalda skadelivräntor	-233	-	-233	-222	-	-222
Driftskostnader för skadereglering	-888	-	-888	-733	-	-733
Utbetalda försäkringsersättningar	-8 406	63	-8 343	-7 128	50	-7 078
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	639	71	710	-264	26	-238
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-342	-	-342	-295	-	-295
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-355	-	-355	424	-	424
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	17	-	17	-1	-	-1
	-41	71	30	-136	26	-110
Summa försäkringsersättningar	-8 447	134	-8 312	-7 264	76	-7 188

Not 6. Driftskostnader

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader ¹⁾	-889	-854	-642	-638
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	-79	-21	-9	-20
Administrationskostnader ²⁾	-1 174	-1 138	-1 004	-976
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	4	3	4	3
	-2 138	-2 010	-1 651	-1 631
Övriga driftskostnader				
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringssättningar	-998	-887	-888	-733
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-24	-31	-21	-27
Kostnader för fastighetsförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-5	-5	-4	-4
	-1 027	-923	-913	-764
Summa driftskostnader	-3 165	-2 933	-2 564	-2 395
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	-182	-165	-62	-53
²⁾ Varav erlagda provisioner till koncernföretag i mottagen återförsäkring	-	-	-	-
	2014	2013	2014	2013
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag				
Direkta och indirekta personalkostnader	-1 988	-1 930	-1 776	-1 791
Lokalkostnader	-149	-162	-126	-138
Avskrivningar	-92	-223	-21	-32
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	4	3	4	3
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-938	-621	-645	-437
	-3 165	-2 933	-2 564	-2 395

Operationella leasingavtal (leasetagare)

Operationell leasing där företaget är leasetagare avser i huvudsak kostnader för lokaler, bilar och PC-utrustning.

Totala framtida minimileaseavgifter

Förfallotidpunkter	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
<1 år	-185	-216	-183	-214
1–5 år	-483	-242	-482	-241
>5 år	-16	-13	-16	-13
Summa	-684	-471	-682	-468
Totala leasingavgifter under perioden				
varav minimileaseavgifter	-232	-190	-230	-188
varav variabla avgifter	-12	-25	-12	-25
Arvode och kostnadsersättningar till revisorer				
KPMG				
Revisionsuppdrag	-11	-8	-10	-6
Revisionsverksamhet utöver uppdraget	-1	-1	-	-1
Övriga tjänster	-1	-4	-1	-4
	-13	-13	-11	-11

Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara med i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar. En av föreningens huvuduppgifter är att reglera skador som orsakas av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administration av Trafikskadenämnden. TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftskostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Specifikation av reservering för nettounderskott Trafikförsäkringsföreningen.

Not 7. Övriga tekniska kostnader

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
TFF avgifter	59	-	53	-
Erhållen kapitalavkastning TFF	25	-	24	-
Skador TFF 2014	-96	-	-86	-
Driftskostnader TFF	-29	-	-29	-
	-41	-	-38	-

Föregående år redovisades uppgifterna som skadekostnader.

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Hysesintäkter från byggnader och mark	104	93	82	77
Erhållna utdelningar	286	312	290	313
varav övriga erhållna utdelningar	286	312	290	313
varav koncernbidrag	-	-	-	-
Ränteintäkter m m	593	642	441	491
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	451	520	403	449
Koncernföretag	-	-	3	6
Övriga ränteintäkter	142	122	35	35
varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen	142	42	38	41
Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
Aktier och andelar	-	-	-	-
Övriga placeringstillgångar	-	-	-	-
Valutakursvinst netto	875	-	874	-
Realisationsvinst, netto	648	701	629	658
Byggnader och mark	44	1	38	-
Aktier och andelar	589	452	586	448
Räntebärande värdepapper	15	225	5	187
Övriga placeringstillgångar	-	23	-	23
	2 506	1 748	2 316	1 538

Operationella leasingavtal (leasegivare)

Operationell leasing där företaget är leasegivare avser intäkter för lokaler.

Totala framtida minimileaseavgifter

Förfallotidpunkt	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
<1 år	84	216	84	95
1–5 år	254	242	254	145
>5 år	-	13	-	-
Summa	338	471	338	240
Totala leasingavgifter under perioden	115	190	115	124
varav minimileaseavgifter	102	165	102	112
varav variabla avgifter	13	25	13	12

Not 9. Realiserade vinster på placeringstillgångar

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Byggnader och mark	-	38	-	33
Aktier och andelar	3	1 519	-	1 475
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	744	-	632	-
Övriga finansiella placeringstillgångar	56	71	56	69
	803	1 628	688	1 577

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Driftskostnader för byggnader och mark	-47	-43	-42	-42
Kapitalförvaltningskostnader	-28	-34	-21	-27
Räntekostnader m m				
Koncernföretag	-	-	-4	-8
Övriga räntekostnader	-142	-135	-38	-36
varav från finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen	-142	-1	-43	-
Av- och nedskrivningar				
Aktier och andelar	-	-	-3	-58
Valutakursförlust, netto	-	-65	-	-66
Realisationsförlust, netto				
Byggnader och mark	-	-	-	-
Aktier och andelar	-10	-	-	-
	-227	-277	-112	-237

Not 11. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Byggnader och mark	-34	-8	-6	-
Aktier & andelar	-90	-	-86	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-640	-	-537
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-
	-124	-648	-92	-537

Not 12. Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument

**Mkr
Koncernen 2014**

Mkr Koncernen 2014	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av,och lån till, koncernföretag	-	-	3	3
Räntebärande värdepapper emitterade av,och lån till, intresseföretag	-	-	26	26
Aktier och andelar	1 245	-	-	1 245
Övriga lån	-	-	18	18
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 437	-	-	1 437
Derivat, netto	-	128	-	128
Övriga finansiella placeringstillgångar	68	-	-	68
Övriga fordringar	-	-	25	25
Summa	2 750	128	72	2 950
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder		-	-40	-40
Summa		-	-40	-40

**Mkr
Koncernen 2013**

Mkr	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Koncernen 2013	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncern- och intresseföretag	-	-	21	21
Aktier och andelar	2160	-	-	2160
Övriga lån	-	-	18	18
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34	-	-	34
Derivat, netto	-	112	-	112
Övriga finansiella placeringstillgångar	99	-	-	99
Summa	2 293	112	39	2 444
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder		-	-11	-11
Summa		-	-11	-11

**Mkr
Moderföretaget 2014**

Mkr Moderföretaget 2014	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	3	3
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	26	26
Aktier och andelar	1 252	-	-	1 252
Övriga lån	-	-	18	18
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 269	-	-	1 269
Derivat, netto	-	128	-	128
Övriga finansiella placeringstillgångar	68	-	-	68
Övriga fordringar	-	-	25	25
Summa	2 589	128	72	2 789
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder			-40	-40
Summa			-40	-40

Mkr
Moderföretaget 2013

Finansiella tillgångar värderade till
verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	6	6
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	21	21
Aktier och andelar	2 107	-	-	2 107
Övriga lån	-	-	17	17
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31	-	-	31
Derivat, netto	-	112	-	112
Övriga finansiella placeringstillgångar	99	-	-	99
Övriga fordringar	-	-	-1	-1
Summa	2 237	112	43	2 392

Finansiella skulder	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat, netto	-	-	-
Övriga skulder	-	-11	-11
Summa	-	-11	-11

Not 13. Bokslutsdispositioner

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Förändring av säkerhetsreserv	-	-	-613	-727
Förändring av periodiseringsfond	-	-	-177	-
	-	-	-790	-727

Not 14. Skatter

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Skatt på årets resultat				
Aktuell skattekostnad	-114	-5	-110	3
Uppskjutna skattekostnader/skatteintäkter	-453	-448	-260	-335
	-567	-453	-370	-332
Specifikation av aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-113	-5	-110	3
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-1	-	-	-
	-114	-5	-110	3
Specifikation av uppskjutna skattekostnader/skatteintäkter				
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-453	-468	-260	-335
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt avseende förändring i skattesats eller införda skatter	-	20	-	-
	-453	-448	-260	-335
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt				
Resultat före skatt	2 548	2 019	1 635	1 329
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	-561	-444	-360	-292
Andra inte avdragsgilla kostnader/inte skattepliktiga intäkter	-19	-36	-17	-45
Skatteeffekt till följd av ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	4	3	-	-
Lämnade koncernbidrag	-	-	-	2
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	-1	23	-	3
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	3	1	7	-
Skatteeffekt hänförlig till avräkning av utländsk skatt	7	-	-	-
	-574	-453	-370	-332

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

Koncernen	2014		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-686	151	-535

	2013		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	723	-159	564

Not 15. Immateriella tillgångar

Koncernen, Mkr	Goodwill		Mjukvaror och övriga immateriella tillgångar	
	2014	2013	2014	2013
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	101	36	1 215	790
Kursdifferenser	-	-	2	2
Rörelseförvärv	-	65	-	291
Övriga investeringar	-	-	247	191
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	-60
Utgående balans	101	101	1 464	1 214
Ackumulerade avskrivningar				
Ingående balans	-	-	-756	-528
Kursdifferenser	-	-	-1	-2
Rörelseförvärv	-	-	-	-33
Årets avskrivningar	-	-	-259	-238
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	44
Utgående balans	-	-	-1 016	-756
Redovisade värden	101	101	448	458
Årets avskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen				
Driftskostnader	-	-	-259	-138

Not 16. Byggnader och mark

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Marknadsvärde				
Redovisat värde vid årets ingång	1 110	1 059	1 272	1 194
Investeringar	18	17	66	45
Avyttrade fastigheter	-47	-	-40	-
Orealiserade värdeförändringar	1	32	23	33
Valutakursdifferenser	3	2	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	1 085	1 110	1 322	1 272
Värden uppdelade på rörelse- och förvaltningsfastigheter				
Rörelsefastigheter				
Anskaffningsvärde vid årets ingång	-	-	310	282
Investeringar	-	-	48	28
Anskaffningsvärde vid årets utgång	-	-	358	310
Redovisat värde vid årets utgång	-	-	529	460
Förvaltningsfastigheter				
Anskaffningsvärde vid årets ingång	852	834	582	566
Förvärv via bolag	-	-	2	-
Investeringar	18	17	18	16
Avyttringar	-11	-	-11	-
Valutakursdifferenser	3	1	-	-
Anskaffningsvärde vid årets utgång	862	852	591	582
Redovisat värde vid årets utgång	1 085	1 110	793	812

Bedömt marknadsvärde Geografisk marknad	Kontrakterad årshyra ¹⁾	Drifts- överskott ²⁾	Direkt- avkastning ³⁾	Marknads- värde	Marknads- värde ⁴⁾	Avkastnings- krav ⁵⁾
Koncernen, Mkr						
Stockholm med närförort						
Kontors – och affärsfastighet	36	26	5,4%	472	31 868	5,70%
Övriga Sverige						
Kontors – och affärsfastighet	53	32	5,7%	566	14 813	5,0-6,9 %
Finland						
Flerbostadshus	1 ¹	1	3,3%	27	28 045	N/a
Kontors – och affärsfastighet	2	-	0,6%	20	24 493	6,5-10%
	92	59	3,8%	1 085	20 815	5,3-7,0 %
Moderföretaget, Mkr						
Stockholm och Göteborg med närförort						
Kontors – och affärsfastighet	54	39	5,1%	756	29 323	5,4-5,7%
Övriga Sverige						
Kontors – och affärsfastighet	53	32	5,7%	566	14 813	5,0-6,9 %
	107	71	5,4%	1 322	20 662	5,0-7,0 %

1) Hyreskontrakt per 1 januari omräknat till helår

2) Driftsöverskott omräknat med hyreskontrakt per 1 januari

3) Driftsöverskott omräknat med hyreskontrakt per 1 januari
i förhållande till marknadsvärde

4) Marknadsvärde per kvm lokalarea (exkl. garage)

5) Vid värderingarna tillämpade avkastningskrav

Värderingsantaganden i genomsnitt

Inflationsantagande	1,9%
Kalkylränta restvärde	7,7%
Direktavkastning restvärde	5,8%
Långsiktig vakansgrad	5,0%
Drifts & Underhållskostnader År 1	460 kr/kvm
Investeringar År 1	335 kr/kvm
Marknadshyra (vid noll vakans)	1809 kr/kvm

Utländska värderingsantaganden i genomsnitt

	2,0%
Inflationsantagande	8,5%
Kalkylränta restvärde	6,5%
Direktavkastning restvärde	2,0%
Långsiktig vakansgrad	155 €/kvm
Drifts & Underhållskostnader År 1	0 €/kvm
Investeringar År 1	853 €/kvm
Marknadshyra (vid noll vakans)	

Fastställande av verkligt värde

Marknadsvärdet har bedömts med en marknadsanpassad flerårig kassaflödesanalys. Kalkylperioden uppgår till 5 alternativt 10 år. Metoden innebär en analys av de förväntade framtida betalningsströmmar (hyror, vakans, drift- och underhållskostnader med mera) som en förvaltning av fastigheten kan antas generera. I kassaflödeskalkylen görs en nuvärdesberäkning av de bedömda framtida betalningsströmmarna. Som grund för bedömningar om marknadens avkastningskrav ligger ortsprisanalyser av gjorda jämförbara fastighetsköp.

Balansposten har kategoriserats som tillhörande nivå 2 i värderingshierarkin.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Påverkan på periodens resultat				
Hysesintäkter brutto	127	124	105	103
Internhyror	-27	-26	-23	-26
Hysesintäkter	100	98	82	77
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-47	-48	-42	-42
	53	51	40	35
Taxeringsvärden				
Taxeringsvärden byggnader (i Sverige)	382	381	454	453
Taxeringsvärden mark (i Sverige)	112	111	160	159
Taxeringsvärden byggnader (i Finland)	3	3	-	-
	497	495	614	612

Klassificeringen av rörelse- respektive förvaltningsfastigheter har gjorts med utgångspunkt från den internt nyttjade andelen av respektive fastighet, med utgående hyra som bas. För de fastigheter där andelen internt nyttjande uppgår till mer än 15 procent har fastigheten klassificerats som rörelsefastighet. Rörelsefastighet redovisas i koncernen som materiell anläggningstillgång i not 31. Samtliga fastigheter har marknadsvärderats. Marknadsvärdebedömningarna har genomförts i enlighet med riktlinjer framtagna av Svenskt Fastighetsindex och har utförts av externa oberoende värderingsmän auktoriserade av ASPECT. För bolaget finns inga begränsningar i rätten att sälja förvaltningsfastigheter. Det finns inte heller några förpliktelser att köpa, uppföra eller exploatera förvaltningsfastigheter eller att utföra reparationer, underhåll eller förbättringar. 30 procent av den uthyrningsbara ytan (koncernen) används i Folksam verksamhet.

Not 17. Aktier och andelar i intresseföretag

Nedan specificeras finansiell information i sammandrag enligt IFRS, justeringar till verkligt värde (förvärv) och justeringar till koncernens redovisningsprinciper.

	2014	2013
Premieintäkt (f.e.r)	188	162
Resultat	-	-
Övrigt totalresultat	-	-
Placeringstillgångar	276	252
Övriga tillgångar	7	8
Säkerhetsreserv	164	154
Försäkringstekniska avsättningar	109	96
Övriga skulder	1	1
Nettotillgångar	9	9
Koncernens andel av nettotillgångar vid årets början	4	4
Resultatandel	66	-
Erhållen utdelning	-	-
Koncernens andel av nettotillgångar vid årets slut	70	4
Eliminering av orealiserad vinst vid försäljning till intresseföretag	-	-
Redovisat värde vid årets slut	70	4

Nedan specificeras finansiell information i sammandrag för ej väsentliga innehav i intresseföretag baserat på de belopp som ingår i koncernredovisningen.

	2014	2013
Redovisat värde	457	453
<u>Koncernens andel av:</u>	2014	2013
Resultat	-10	-11
Övrigt totalresultat	-	-
Summa totalresultat	-10	-11

**Not 18. Aktier och andelar i
koncernföretag**

Moderföretaget, Mkr	Organisations- nummer	Antal	Kapital- andel i %	Bokfört värde 2014	Bokfört värde 2013
Folksam Sak Fastighets AB i likvidation	556236-2342	5 200	100	788	788
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	516401-6700	200 000	100	300	300
Tre Kronor Försäkring AB	516406-0369	25 000	100	360	360
Folksam Skadeförsäkring Ab	FO 2190954-7	2040	51	242	242
Katsan AB	556894-1842	1000	100	83	81
Folksam Hälsa AB i likvidation	556237-1285	100 000	100	7	7
SalusAnsvar AB	556494-4154	21403568	100	455	455
Skanstull Invest B.V.	KVK33224114	-	-	-	-
Bokfört värde				2 235	2 232
Verkligt värde				2 412	2 384

Samtliga aktier är onoterade.

Koncernen (ej konsoliderade livförsäkringsföretag)	Eget kapital 2014	Resultat 2014	Organisations nummer	Antal	Kapital- andel i %	Bokfört värde 2014	Bokfört värde 2013
Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ)	1523	138	516401-6569	15000	100	115	115
SalusAnsvar Personförsäkring AB	64	-30	516401-8573	60000	100	-	10
Bokfört värde						115	125
Verkligt värde						115	125

Ovanstående livförsäkringsföretag konsolideras ej på grund av utdelningsförbud. Hela överskottet i det ej konsoliderade livförsäkringsföretaget tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således inte disponeras av moderföretaget. Innehavet i SalusAnsvar Personförsäkring AB såldes till Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ.) i december 2014.

Moderföretaget	2014	2013
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	2 712	2 114
Förvärv	-	513
Försäljning	-	-
Förändringar till följd av under året lämnade koncernbidrag och aktieägartillskott	2	85
Utgående balans	2 714	2 712
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	-364	-306
Under året återförda nedskrivningar	-	-
Årets nedskrivningar	-	-58
Utgående balans	-364	-364
Redovisat värde 31 december 2014	2 350	2 348

Koncernföretag	Säte	Kapitalandel i %	
		2014	2013
Folksam Sak Fastighets AB i likvidation	Stockholm	100	100
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	Stockholm	100	100
Tre Kronor Försäkring AB	Stockholm	100	100
Folksam Skadeförsäkring Ab	Helsingfors	51	51
Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ)	Stockholm	100	100
Katsan AB	Stockholm	100	100
Folksam Hälsa AB i likvidation	Stockholm	100	100
Folksam Hälsa Föllingekliniken AB i likvidation	Krokom	100	100
Katsan KB	Stockholm	100	100
SalusAnsvar AB	Stockholm	100	100
SalusAnsvar Personförsäkringar AB	Stockholm	100	100

Not 19. Moderbolagets andelar i intresseföretag

Moderföretaget, Mkr	Organisations-nummer	Säte	Antal	Kapitalandel i %	Bokfört värde 2014	Bokfört värde 2013
CAB Group AB	556131-2223	Örebro	1 209	22	6	6
Folksam Cruise Holding AB	556767-4121	Stockholm	525	25	33	33
Kulltorp Holding AB	556767-4147	Stockholm	200	20	6	6
Rosengård Invest AB	556756-0528	Malmö	5 625	25	10	10
Kalix Finans AB	556757-6755	Kalix	429	30,02	-	4
Indecap Holding AB	556622-4480	Stockholm	334	20,04	79	79
Sicklaön Bygg Invest AB	556911-5479	Solna	125	12,5	10	10
Power Wind Partners AB	556756-2128	Stockholm	120	4	24	16
Cooperante AB	556950-1686	Solna	17	17	101	101
Bokfört värde					270	266

Röstandel i respektive företag motsvaras av kapitalandel förutom i Folksam Cruise Holding AB där avtal reglerar röstandel.

Not 19. Moderbolagets andelar i intresseföretag (forts.)

	Moderföretaget	
	2014	2013
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	266	143
Förvärv	11	123
Utdelning	-	-
Avyttring	-4	-
Nedskrivning	-3	-
Andel i intresseföretagets resultat	-	-
Omräkningsdifferens	-	-
Utgående balans	270	266
Redovisat värde	270	266
Verkligt värde	273	269

Not 20. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag

För specifikation av räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag hänvisas till not 51 Upplysningar om närstående.

Not 21. Aktier och andelar

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Bokfört värde	6 477	6 983	6 418	6 701
Anskaffningsvärde	2 567	3 325	2 517	3 152
Verkligt värde	6 477	6 983	6 418	6 701
varav:				
Noterade aktier	6 095	6 534	6 063	6 286
Onoterade aktier	382	449	355	414

Not 22. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Upplupet anskaffningsvärde				
Statsskuldväxlar	171	165	-	-
Svenska staten	8 094	6 141	7 936	5 898
Svenska kommuner	1 394	3 007	1 349	2 827
Svenska bostadsinstitut	11 937	11 252	11 520	10 528
Övriga svenska emittenter	4 190	2 395	3 966	2 148
Utländska stater	620	763	186	325
Övriga utländska emittenter	1 112	793	206	44
	27 518	24 516	25 163	21 770
varav:				
Noterade	27 518	24 516	25 163	21 770
Verkligt värde				
Statsskuldväxlar	171	165	-	-
Svenska staten	8 487	6 107	8 326	5 866
Svenska kommuner	1 400	3 014	1 355	2 834
Svenska bostadsinstitut	12 342	11 459	11 912	10 725
Övriga svenska emittenter	4 288	2 422	4 055	2 172
Utländska stater	716	811	204	336
Övriga utländska emittenter	1 322	1 050	144	33
	28 727	25 028	25 996	21 965
varav:				
Noterade	28 727	25 028	25 996	21 965
Onoterade	-	-	-	-
Tidsbundna förlagsbevis	-	-	-	-
Eviga förlagsbevis	-	-	-	-
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	3 307	2 127	3 023	1 958
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	67	92	67	89

Moderföretaget

Vid värdering av räntebärande värdepapper enligt upplupet anskaffningsvärde skulle balansposten redovisas till ett belopp på 25 163 (21 770) miljoner kronor.

Not 23. Övriga lån

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Upplupet anskaffningsvärde	105	297	105	297
Verkligt värde	105	297	105	297
Bokfört värde	105	297	105	297

Not 24. Derivat

Derivatinstrument med positiva värden

eller värde noll	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Verkligt värde				
Aktieterminer	3	-	3	-
Valutaterminer	132	29	132	29
	135	29	135	29
Anskaffningsvärde				
Aktieterminer	-	-	-	-
Valutaterminer	-	-	-	-
	-	-	-	-

Koncernen, Mkr

Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med positiva värden eller värde noll 2014	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Aktieoptioner	-	-	-
Ränteterminer	291	-	-
Valutaterminer	133	-	-
Övriga	-	2	-
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
2013			
Ränteterminer	-	796	-
Valutaterminer	28	-	-
Övriga	-	-	2

Moderföretaget, Mkr

Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med positiva värden eller värde noll 2014	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Aktieoptioner	-	-	-
Ränteterminer	291	-	-
Valutaterminer	133	-	-
Övriga	-	2	-
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
2013			
Ränteterminer	-	796	-
Valutaterminer	28	-	-
Övriga	-	-	2

Not 25 Uppllysningar om kvittning

Bolaget har ISDA avtal för OTC derivatavtal. Detta avtal ger parterna en kvittningsrätt av marknadsvärdet på skulder mot marknadsvärdet på fordringarna på motparten i fall av allvarligt betalningsfallissemang. Vidare har bolaget i flera fall CSA avtal som kräver den ena parten i derivatavtalet ska ställa säkerhet till den andra om marknadsvärdet på en skuldposition överstiger en överenskommen nivå under en överenskommen tidsperiod”.

		Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen					
Mkr		Bruttobelopp redovisade finansiella tillgångar	Bruttobelopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balansräkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balansräkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Nettobelopp
Koncern 2014							
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	132	-	132	-10	-105	17
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	19	-	19	-10	-9	-
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

		Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen					
Mkr		Bruttobelopp redovisade finansiella tillgångar	Bruttobelopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balansräkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balansräkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Nettobelopp
Koncern 2013							
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	29	-	29	-29	-	-
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	71	-	71	-29	-27	15
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

Not 25 Uppllysningar om kvittning
(forts.)

Bolaget har ISDA avtal för OTC derivatavtal. Detta avtal ger parterna en kvittningsrätt av marknadsvärdet på skulder mot marknadsvärdet på fordringarna på motparten i fall av allvarligt betalningsfallissemang. Vidare har bolaget i flera fall CSA avtal som kräver den ena parten i derivatavtalet ska ställa säkerhet till den andra om marknadsvärdet på en skuldposition överstiger en överenskommen nivå under en överenskommen tidsperiod”.

		Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen					
Mkr		Bruttobelopp redovisade finansiella tillgångar	Bruttobelopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balansräkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balansräkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Nettobelopp
Moderföretaget 2014							
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	132	-	132	-10	-105	17
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	19	-	19	-10	-9	-
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

		Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen					
Mkr		Bruttobelopp redovisade finansiella tillgångar	Bruttobelopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balansräkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balansräkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Nettobelopp
Moderföretaget 2013							
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	29	-	29	-29	-	-
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
	Skulder						
Derivat	Derivat (OTC)	71	-	71	-29	-27	15
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

Not 26. Övriga finansiella placeringstillgångar

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Bokfört värde	379	294	350	294
Verkligt värde	379	294	350	294
Anskaffningsvärde	144	115	115	115

Not 27. Fordringar avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Försäkringstagare	3 295	3 098	2 803	2 427
Försäkringsföretag	135	125	123	99
	3 430	3 224	2 926	2 526

Not 28. Fordringar avseende återförsäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Övrigt	18	81	17	73
	18	81	17	73

Not 29. Övriga fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Fordringar på koncernföretag	-	-	10	42
Fordringar på närstående företag	560	576	559	566
Övriga fordringar	162	165	98	123
	722	741	668	731

Not 30. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till
verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- nings- värde
Koncernen 2014							
Finansiella tillgångar							
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	287	-	287	287	287
Aktier och andelar	6 477	-	-	-	6 477	6 477	2 567
Aktier och andelar koncernföretag	-	-	-	115	115	115	115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	28 727	-	-	-	28 727	28 727	27 518
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	13	-	13	13	13
Övriga lån	-	-	105	-	105	105	105
Övriga finansiella placeringstillgångar	379	-	-	-	379	379	144
Derivat	-	135	-	-	135	135	-
Fordringar	-	-	2 874	-	2 874	2 874	2 874
Upplupna intäkter	-	-	435	-	435	435	435
Summa	35 583	135	3 714	115	39 547	39 547	34 058

Finansiella skulder värderade till
verkligt värde via resultaträkningen

	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Koncernen 2014					
Finansiella skulder					
Derivat	-	36	-	36	36
Övriga skulder	-	-	897	897	897
Summa	-	36	897	933	933

Not 30. Finansiella tillgångar och skulder
(forts.)

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels-ändamål	Lånefordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Koncernen 2013							
Finansiella tillgångar							
av, och lån till intresseföretag	-	-	240	-	240	240	240
Aktier och andelar	6 983	-	-	-	6 983	6 983	3 325
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-	125	125	125	125
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 028	-	-	-	25 028	25 028	24 516
Lån med säkerhet i fast egendom	10	-	10	-	10	10	10
Övriga lån	-	-	297	-	297	297	297
Övriga finansiella placeringstillgångar	294	-	-	-	294	294	115
Derivat	-	29	-	-	29	29	-
Fordringar	-	-	2 523	-	2 523	2 523	2 523
Upplupna intäkter	-	-	342	-	342	342	342
Summa	32 641	29	3 411	125	35 871	35 871	31 493

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels-ändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Koncernen 2013					
Finansiella skulder					
Derivat	-	76	-	76	76
Övriga skulder	-	-	668	668	668
Summa	-	76	668	744	744

Not 30. Finansiella tillgångar och skulder
(forts.)

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen						
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels-ändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Moderföretaget 2014						
Finansiella tillgångar						
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	175	175	175	175
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	287	287	287	287
Aktier och andelar	6 418	-	-	6 418	6 418	2 517
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25 996	-	-	25 996	25 996	25 163
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	13	13	13	13
Övriga lån	-	-	105	105	105	105
Övriga finansiella placeringstillgångar	350	-	-	350	350	114
Derivat	-	135	-	135	135	-
Fordringar	-	-	2 109	2 109	2 109	2 109
Upplupna intäkter	-	-	399	399	399	399
Summa	32 764	135	3 088	35 987	35 987	30 882

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels-ändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderföretaget 2014					
Finansiella skulder					
Derivat	-	36	-	36	36
Övriga skulder	-	-	1 536	1 536	1 536
Summa	-	36	1 536	1 572	1 572

Not 30. Finansiella tillgångar och skulder
(forts.)

Finansiella tillgångar värderade till verkligt
värde värde via resultaträkningen

	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål	Låne- fordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- nings- värde
Moderföretaget 2013						
Finansiella tillgångar						
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	175	175	175	175
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intressebolag	-	-	241	241	241	241
Aktier och andelar	6 701	-	-	6 701	6 701	3 152
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 966	-	-	21 966	21 966	20 771
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	10	10	10	10
Övriga lån	-	-	297	297	297	297
Övriga finansiella placeringstillgångar	294	-	-	294	294	114
Derivat	-	29	-	29	29	-
Fordringar	-	-	1 754	1 754	1 754	1 754
Upplupna intäkter	-	-	373	373	373	373
Summa	28 961	29	2 850	31 840	31 840	26 887

Finansiella skulder värderade till verkligt
värde värde via resultaträkningen

	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels- ändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderföretaget 2013					
Finansiella skulder					
Derivat	-	76	-	76	76
Övriga skulder	-	-	1 293	1 293	1 293
Summa	-	76	1 293	1 369	1 369

Information om finansiella instruments verkliga värden

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (till exempel courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad betalkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; derivat, vissa innehav i så kallade alternativa placeringar, samt onoterade innehav av aktier vilka redovisas i balansposten aktier och andelar, vissa organisatoriska innehav som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar samt en placering i räntebärande värdepapper som redovisas i balansposten obligationer och räntebärande värdepapper.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar som är officiellt noterade värderas med hjälp av senaste officiella köpkurs, i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Både svenska och utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper med officiell handel marknadsvärderas dagligen med hjälp av senaste officiella köpkurs i lokal valuta.

För instrument utan officiell handel och där tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva. Obligationer och andra räntebärande värdepapper utan officiell handel marknadsvärderas med hjälp av en yieldkurva baserad på Stibor (för löptider upp till 9 månader) respektive swapräntor (för löptider över 1 år) samt en marknadsmässig justering med en för respektive värdepapper bedömd rimlig kreditspread.

Derivat

Derivat värderas till verkligt värde. Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senast officiella köp- eller säljkurs. Ränteswappar värderas med hjälp av yieldkurvor baserade på köp- och säljkurs. OTC-aktieindexoptioner marknadsvärderas med hjälp av Black & Scholes värderingsmodell, med marknadsdata som input. Valuteterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Övriga finansiella placeringstillgångar

För organisatoriska innehav bland övriga finansiella placeringstillgångar sker värdering antingen baserad på diskonterade framtida kassaflöden, substansvärde eller värdering utförd av extern part.

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Inga betydande överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under året.

Koncernen 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	6 095	39	343	6 477
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	27 032	1695	-	28 727
Derivat	3	132	-	135
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	379	379
Summa	33 130	1 866	722	35 718

Skulder				
Derivat	17	19	-	36
Summa	17	19	-	36

Koncernen 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	6 534	33	416	6 983
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 315	2 713	-	25 028
Derivat	-	29	-	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	294	294
Summa	28 849	2 775	710	32 334
Skulder				
Derivat	5	71	-	76
Summa	5	71	-	76

Moderföretaget 2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	6 063	39	316	6 418
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24 353	1 643	-	25 996
Derivat	3	132	-	135
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	350	350
Summa	30 419	1 814	666	32 899
Skulder				
Derivat	17	19	-	36
Summa	17	19	-	36

Moderföretaget 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	6 286	33	382	6 701
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19 318	2 648	-	21 966
Derivat	-	29	-	29
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	294	294
Summa	25 604	2 710	676	28 990
Skulder				
Derivat	5	71	-	76
Summa	5	71	-	76

Tilläggsinformation avseende innehav inom nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara marknadsdata (nivå 3).

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Koncernen 2014				
Öppningsbalans 2014-01-01	416	-	294	710
Omräkningsdifferens	2	-	-	2
Totalt redovisade vinster och förluster				-
redovisat i årets resultat ¹⁾	79	-	57	136
redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-	-
Anskaffningsvärde förvärv	1	-	28	29
Försäljningslikvid försäljning	-155	-	-	-155
Förflyttning ut från nivå 3	-	-	-	-
Förflyttning in till nivå 3	-	-	-	-
Utgående balans 2014-12-31	343	-	379	722
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2014-12-31 ¹⁾	77	-	57	134

1) Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Koncernen 2013				
Ingående balans 2013-01-01	369	25	242	636
Totalt redovisade vinster och förluster				
redovisat i årets resultat ¹⁾	52	-	93	145
Anskaffningsvärde förvärv	14	-	-	14
Försäljningslikvid försäljning	-19	-25	-41	-85
Utgående balans 2013-12-31	416	-	294	710
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2013-12-31 ¹⁾	51	-	52	103

¹⁾Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Moderföretaget 2014				
Ingående balans 2014-01-01	382	-	293	675
Totalt redovisade vinster och förluster				
redovisat i årets resultat ¹⁾	87	-	56	143
Anskaffningsvärde förvärv	-	-	1	1
Försäljningslikvid försäljning	-153	-	-	-153
Utgående balans 2014-12-31	316	-	350	666
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2014-12-31 ¹⁾	85	-	56	141

¹⁾Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Moderföretaget 2013				
Ingående balans 2013-01-01	336	24	242	602
Totalt redovisade vinster och förluster redovisat i årets resultat ¹⁾	51	1	92	144
redovisat i övrigt totalresultat	14	-	-	14
Anskaffningsvärde förvärv	-19	-25	-41	-85
Utgående balans 2013-12-31	382	-	293	675
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2013-12-31 ¹⁾	51	-	52	103

¹⁾Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

Så Folksam Sak erhåller extern värderings information saknar bolaget insikt i de antaganden som gjorts vid värderingen. Bolaget kan därför inte presentera en rättvisande korrekt känslighetsanalys.

Aktier och andelar

Värdering av fond i fondinnehav sker av extern part utsedd av fond i fondförvaltaren. Folksam Sak saknar därför tillräcklig information för att kunna redovisa effekten av ändrade antaganden.

För fastighetsfonder finns en osäkerhet i värderingen p.g.a. värdet av de underliggande fastigheterna. Även för dessa innehav saknas information för att kunna göra en adekvat beräkning av effekten av ändrade antaganden.

Övriga finansiella placeringstillgångar

Den största delen av innehav i placeringsaktier värdebestäms genom substansvärdering. Då detta värde baseras på faktiska data och inte utifrån egna bedömningar eller antaganden bedöms det bokförda värdet vara en god approximation av det verkliga värdet. För resterande del av övriga finansiella placeringstillgångar görs bedömningen att effekten av förändringar i antaganden inte är väsentlig.

Värderingstekniker och väsentliga indata för innehav tillhörande nivå 2

Folksam Sak har innehav i obligationer, valutaterminer, swappar, samt aktiefonder vilka hänförs till värderingskategori 2.

Obligationer utan officiell handel värderas med hjälp av yieldkurva baserad på Stibor respektive swapräntor samt en för respektive underliggande värdepapper bedömd rimlig kreditspread.

Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot svenska kronor för aktuell valuta och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid.

Aktieoptioner värderas genom pris på underliggande tillgång, implicit volatilitet, riskfri ränta samt förväntade utdelningar

Swappar värderas med hjälp av yieldkurvor .

Aktiefonder avser främst innehav i riskkapitalbolag där värderingen av de underliggande innehaven till väsentlig del sker med hjälp av observerbar indata.

Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata för innehav tillhörande nivå 3

Onoterade aktier består främst av riskkapitalbolag och fond i fond där indata inte är observerbar på en marknad. Innehaven värderas av respektive fond och görs enligt IPEVs principer vilket innebär att ett flertal värderingsmetoder kan användas såsom, diskonterat kassaflöde, substansvärdeметoden, eller multipelvärdering. Värderingsunderlag erhålls från respektive fond. För fond i fond fastställs verkligt värde genom värdering att de underliggande tillgångarna i respektive fond. Värderingen görs av extern part utsedd av fondförvaltaren.

För övriga finansiella placeringstillgångar används uteslutande indata som inte är observerbar på en marknad. För organisatoriska innehav sker substansvärdering med utgångspunkt från tillgängliga finansiella rapporter, för icke organisatoriska innehav sker värdering av extern part utsedd av Folksam Sak.

**Not 31. Materiella
anläggningstillgångar**

Koncernen 2014						
Ackumulerade anskaffningsvärden	Konst	Byggnader och mark	Kontors- utrustning	Data- utrustning	Övriga tillgångar	Totalt
Ingående balans	42	484	63	48	7	644
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-	-	-	-	-
Övriga förvärv	-	52	41	3	2	98
Avyttringar och utrangeringar	-15	-	-	-40	-5	-60
Valuta kurs differens	-	-	-	-	-	1
Utgående balans	27	536	104	11	4	682
Ackumulerade avskrivningar						
Ingående balans	-	-38	-38	-45	-2	-123
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-	-	-	-	-
Övriga förvärv	-	-	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-10	-13	-1	-	-24
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	38	-	38
Utgående balans	-	-48	-51	-8	-2	-109
Ackumulerade nedskrivningar						
Redovisat värde 1 januari 2014	42	446	25	3	5	521
Redovisat värde 31 december 2014	27	488	53	3	2	573
Koncernen 2013						
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	27	458	78	323	14	900
Förvärvat via rörelseförvärv	15	2	-	3	-	20
Övriga förvärv	-	26	15	-2	2	42
Avyttringar och utrangeringar	-	-2	-30	-276	-9	-318
Utgående balans	42	484	63	48	7	644
Ackumulerade avskrivningar						
Ingående balans	-	-30	-61	-300	-10	-401
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-	-	-	3	3
Årets avskrivningar	-	-8	-7	-6	-	-21
Avyttringar och utrangeringar	-	-	30	261	5	296
Utgående balans	-	-38	-38	-45	-2	-123
Ackumulerade nedskrivningar						
Redovisat värde 1 januari 2013	27	427	17	24	4	499
Redovisat värde 31 december 2013	42	446	25	3	5	521

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på rörelsefastigheter.

Byggnad		Installationer	
Utvändig mark	35 år	Hiss	55 år
Grund	100 år	El	45 år
Stomme	100 år	Luft	45 år
Yttertak	35 år	Rör	60 år
Fasad	30 år		
Stomkomplettering	60 år		
Ytskikt	15 år		

Not 31. Materiella tillgångar

Moderföretaget 2014	Konst	Kontors- utrustning	Data- utrustning	Övriga tillgångar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	42	58	45	2	147
Förvärv	-	39	1	-	40
Avyttringar och utrangeringar	-15	-	-40	-1	-56
Utgående balans	27	97	6	1	131
Ackumulerade avskrivningar					

Ingående balans	-	-33	-43	-2	-78
Årets avskrivningar	-	-12	-	-	-12
Avyttringar och utrangeringar	-	-	39	1	39
Utgående balans	-	-45	-5	-1	-51
Redovisat värde 1 januari 2014	42	25	1	-	68
Redovisat värde 31 december 2014	27	52	1	-	80
Moderföretaget 2013					
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	27	72	320	10	429
Förvärv	15	16	-	-	31
Avyttringar och utrangeringar	-	-30	-276	-8	-314
Utgående balans	42	58	44	2	146
Ackumulerade avskrivningar					
Ingående balans	-	-56	-297	-9	-362
Årets avskrivningar	-	-7	-5	-	-12
Avyttringar och utrangeringar	-	30	259	7	296
Utgående balans	-	-33	-43	-2	-78
Redovisat värde 1 januari 2013	27	16	23	1	67
Redovisat värde 31 december 2013	42	25	1	-	68

Not 32. Förutbetalda anskaffningskostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	319	341	250	270
Årets aktivering	241	319	241	250
Årets nedskrivning	-69	-	-	-
Årets avskrivning	-250	-341	-250	-270
Utgående balans	241	319	241	250

Not 33. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Förutbetalda kostnader	58	56	55	53
Upplupna intäkter	76	21	72	19
	134	77	127	71

Not 34. Eget kapital

För specifikation av Eget kapital hänvisas till Rapport över eget kapital för koncernen respektive moderföretaget.

Not 35. Obeskattade reserver

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Säkerhetsreserv	-	-	8 963	8 350
Periodiseringsfond Tax 15	-	-	177	-
	-	-	9 140	8 350

Not 36. Ej intjänade premier och kvardröjande risker

Koncernen	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	5 708	-4	5 704	5 380	-3	5 377
Beståndsoverlåtelse	19	-	19	-	-	-
Premieinkomst	12 055	-107	11 948	11 373	-108	11 265
Intjänade premier under året	-11 721	106	-11 615	-11 045	107	-10 938
Utgående balans	6 061	-5	6 056	5 708	-4	5 704

Koncernen	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för kvardröjande risk						
Ingående balans	8	-	8	19	-	19
Beståndsoverlåtelse	26	-	26	-	-	-
Förändring av avsättning	-	-	-	-11	-	-11
Utgående balans	34	-	34	8	-	8

Moderföretaget	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	4 703	-	4 703	4 420	-	4 420
Beståndsöverlåtelse	413	-	413	19	-	19
Premieinkomst	10 469	-98	10 371	9 139	-78	9 061
Intjänade premier under året	-10 194	98	-10 096	-8 875	78	-8 797
Utgående balans	5 391	-	5 391	4 703	-	4 703

Moderföretaget	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för kvardröjande risk						
Ingående balans	6	-	6	8	-	8
Beståndsöverlåtelse	28	-	28	-	-	-
Förändring av avsättning	-	-	-	-2	-	-2
Utgående balans	33	-	33	6	-	6

Not 37. Oreglerade skador

Koncernen	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	10 968	-174	10 794	11 050	-114	10 936
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	9 577	-	9 577	9 100	-	9 100
Ingående balans	20 545	-174	20 371	20 150	-114	20 036
Beståndsoverlåtelse	212	-	212	22	-16	6
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	504	-4	500	-305	-27	-332
Andra förändringar	-290	-85	-375	678	-17	661
Utgående balans	20 971	-263	20 708	20 545	-174	20 371
UB Rapporterade skador	11 484	-263	11 221	10 968	-174	10 794
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	9 487	-	9 487	9 577	-	9 577

Koncernen	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar						
Avsättning för inträffade rapporterade skador	6 049	-263	5 786	6 694	-174	6 520
Avsättning för inträffade ännu ej rapporterade skador	9 487	-	9 487	9 577	-	9 577
Avsättning för skadelivräntor	4 942	-	4 942	3 767	-	3 767
Avsättning för skaderegleringskostnader	493	-	493	507	-	507
	20 971	-263	20 708	20 545	-174	20 371

Moderföretaget	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	9 902	-108	9 794	10 039	-67	9 972
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	8 416	-	8 416	8 121	-	8 121
Ingående balans	18 318	-108	18 210	18 160	-67	18 093
Beståndsoverlåtelse	1 079	-16	1 063	22	-16	6
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	535	-4	531	-305	-21	-326
Andra förändringar	-494	-67	-561	440	-4	436
Utgående balans	19 437	-195	19 243	18 317	-108	18 209
UB Rapporterade skador	10 679	-196	10 483	9 902	-108	9 794
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	8 758	-	8 758	8 415	-	8 415

Moderföretaget	2014			2013		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar						
Avsättning för inträffade rapporterade skador	5 899	-196	5 703	5 715	-108	5 607
Avsättning för inträffade ännu ej rapporterade skador	8 758	-	8 758	8 415	-	8 415
Avsättning för skadelivräntor	4 333	-	4 333	3 750	-	3 750
Avsättning för skaderegleringskostnader	447	-	447	437	-	437
	19 437	-196	19 241	18 317	-108	18 209

Not 38. Återbäring och rabatter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Ingående balans	351	241	351	241
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-279	-179	-279	-179
Andra förändringar	13	-9	13	-9
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	479	298	479	298
Utgående balans	564	351	564	351

Not 39 .Pensioner och liknande förpliktelser

	2014	2013
Koncernen		
Pensionsförpliktelser		
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser	-3 586	-3 047
Nuvärde av helt eller delvis ofonderade pensionsförpliktelser	-68	-90
Totalt nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	-3 654	-3 137
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	3 014	3 094
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer i balansräkning	-640	-43

Nettobeloppet för förmånsbestämda planer redovisas i följande poster i balansräkning

Övriga finansiella anläggningstillgångar	-	-
Avsättningar till pensioner	-640	-43
Nettobeloppet i balansräkning	-640	-43

Översikt förmånsbestämda planer**Förändring av nuvärdet för fonderade förpliktelser**

Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	-3 047	-3 659
Utbetalda ersättningar	128	141
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	-61	-83
Räntekostnad	-104	-96
Omvärderingar:		
Aktuariella vinster och förluster avseende ändrade finansiella antaganden	-802	411
Erfarenhetsbaserade justeringar	-	59
Fordran	300	181
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	-3 586	-3047

Förändring av nuvärdet för ofonderade pensionsförpliktelser

Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	-90	-108
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	-2	-3
Räntekostnad	-3	-3
Aktuariella vinster och förluster	27	24
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	-68	-90

Nuvärdet av förpliktelsern fördelar sig på planerna / medlemmar enligt följande

Aktiva medlemmar	37%	34%
Fribrevsinnehavare	41%	45%
Pensionärer	22%	21%

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde

Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 1 januari	3 094	3 109
Avgifter från arbetsgivaren	-	84
Utbetalda ersättningar	-128	-141
Ränteintäkt redovisad i resultatet	103	83
Reduceringar och regleringar	-1	-
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkt	250	113
Skuld	-304	-155
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 31 december	3 014	3 094

Förvaltningstillgångarna består av följande

	2014	%	2013	%
Egetkapitalinstrument	964	32%	990	32%
Skuldinstrument	1 778	59%	1 856	60%
Fastigheter	272	9%	248	8%
	3 014		3 094	

Skuldinstrument

	2014	%	2013	%
Skuldinstrument utgör 59 % av förvaltningstillgångarnas värde och fördelar sig procentuellt enligt följande				
Bostadsobligationer	904	30%	1 083	35%

Statsobligationer	512	17%	402	13%
Realränteobligationer	332	11%	371	12%
Kassa	30	1%	-	-
	1 778		1 856	
Eget kapitalinstrument	2014	%	2013	%
Eget kapitalinstrument består i huvudsak av aktier och utgör 32 % av förvaltningstillgångarna.				
Den geografiska fördelningen är följande i procent:				
Sverige	362	12%	371	12%
Nordamerika	301	10%	340	11%
Europa exkl. Sverige	151	5%	124	4%
Japan	60	2%	62	2%
Asien exkl. Japan	30	1%	31	1%
Utvecklingsmarknader	60	2%	62	2%
	964		990	

Fastigheter

Fastigheter utgör 9% (8%) av förvaltningstillgångarnas värde. Alla fastigheter är belägna i Sverige.

Pensionsstiftelsens tillgångar utgör förvaltningstillgångar för pensioner och värderas till marknadsvärde. Pensionsstiftelsen investerar på sådant sätt att likviditeten för pensionsstiftelsen är säkrad. Investeringsperioden är långsiktig och ska täcka ökningar av pensionsförpliktelser. Den genomsnittliga löptiden på pensionsförpliktelserna uppgår till ca 17 år.

I Folksam:s pensionsstiftelse finns tre stycken portföljer med olika risknivåer, en låg, en mellan och en hög risknivå.

I förvaltningen av Folksam:s tillgångar i pensionsstiftelsen har Folksam valt en fördelning av portföljen där tillgångsfördelningen ska vara cirka 60% skuldinstrument, cirka 32% eget kapitalinstrument och cirka 8% av fastigheter.

Investeringsplaner beslutas av styrelsen för pensionsstiftelsen och en gång per år görs en översyn av strategierna och tillgångsfördelningen.

Kostnad redovisad i årets resultat	2 014	2 013
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	65	86
Netto ränteintäkt/räntekostnad	3	-8
Nettokostnad (+) / Intäkt (-) i årets resultat	68	78
Kostnaden redovisas i följande rader ingående i årets resultat		
Administrationskostnader	65	86
Kapitalavkastning intäkter	-103	-8
Kapitalavkastning kostnader	106	10
	68	88
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	354	196
Kostnad redovisad i övrigt totalresultat		
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	802	-467
Skillnad mellan faktisk avkastning och avkastning enligt diskonteringsräntan på förvaltningstillgångarna	-250	-113
Netto redovisat i övrigt totalresultat	552	-581

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

Diskonteringsränta	2,20%	3,88%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	2,20%	3,88%
Framtida löneökning	3,11%	3,37%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	1,61%	1,87%
Framtida ökning av pensioner (inflation)	1,61%	1,87%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%
Livslängdsantaganden	FFFS 2007:31	FFFS 2007:31

Livslängd

Antagandena om livslängd följer Finansinspektionens trygghandgrunder (generationsdödlighet).

Tabellen nedan visar förväntad återstående livslängd för män och kvinnor i olika åldrar.

Samma antaganden om livslängd används för Folksam's samtliga pensionsplaner.

Förväntad återstående livslängd	Ålder	Man	Kvinna
	30	55,5	57,3
	50	34,3	37,1
	70	14,6	17,6

Diskonteringsränta

För att bestämma diskonteringsräntan använder Folksam den marknadsmässiga avkastningen på balansdagen som erhålles på svenska bostadsobligationer med en löptid som motsvarar längden på pensionsförpliktelsen.

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar är fastställd utifrån antagandet att avkastningen på obligationer beräknas ha en likartad avkastning som en 10 årig statsobligation samt att aktieavkastningen kommer att ha samma ränta med tillägg för en riskpremie.

Framtida löneökning

Framtida löneökning avspeglar förväntade framtida procentuella löneökningar som en sammansatt effekt av inflation, tjänsteålder och befordran.

Inflation

Beträffande inflationsantagande har Folksam valt att följa Riksbankens uppsatta inflationsmål som utgångspunkt vid beräkningarna.

Framtida ökning av pensioner

Inflationsantaganden används för uppräknings av framtida ökning av pensioner.

Inkomstbasbeloppet

Inkomstbasbeloppet fastställs årligen av regeringen och används bland annat för att bestämma taket i pensionsgrundande lön i det allmänna pensionssystemet.

Känslighetsanalys	Ökning	Minskning
Koncernen		
Diskonteringsränta 1% förändring	-553	719
Framtida löneökning 1% förändring	142	-126

Koncernen uppskattar att - (9) mkr blir betalda under 2015 till fonderade och ofonderade förmånsbestämda planer.

Aktuariella beräkningar görs för Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna på förmånsbestämda pensionsavsättningar enligt IAS 19.

Beräkningarna görs per pensionsplan och arbetsgivare.

KTP planen, som är den största pensionsplanen inom Folksam, är tryggad i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionsplanen för samtliga anställda inom Folksam.

Inom Folksam fördelas kostnader och åtaganden inom respektive koncern enligt en fördelningsnyckel baserad på lönesummor för respektive företag som ingår i Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Detta görs för att återspegla en så korrekt bild som möjligt av kostnader och åtaganden inom koncernerna.

Lönesummorna varierar mellan åren varför den procentuella fördelningen av pensionsavsättningen ändras mellan Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Detta ger en effekt att UB värdet från året innan inte kommer att stämma överens med IB värdet för det aktuella året vilket ger upphov till en fordran/skuld mellan Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Denna effekt behandlas som en justering mellan koncernerna i koncernredovisningen som förändras när den procentuella fördelningen av lönesummor i företagen inom koncernerna ändras.

Not 39 . Pensioner och liknande förpliktelser (forts)

	2014	2013	2012	2011
Moderföretaget				
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	75	90	97	97
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	2	3	3	3
Räntekostnad	3	3	3	4
Aktuariella vinster och förluster	-18	-21	-	4
Övriga förändringar	-	-	-13	-11
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	62	75	90	97
Antaganden				
Diskonteringsränta	2,20%	3,65%	2,86%	3,42%
Framtida löneökning	3,11%	3,25%	3,31%	3,14%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,11%	3,25%	3,31%	3,14%
Framtida ökning av pensioner (Inflation)	1,61%	1,75%	1,81%	1,64%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser i moderföretaget avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder.

När den anställda väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser har gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Ytterligare information om Folksam Saks pensionsåtaganden lämnas i not 52 Medeltal anställda samt löner och ersättningar.

	Koncernen		Modenföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Not 40. Uppskjuten skatteskuld				
Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder				
Andra immateriella tillgångar	86	36	-	-
Byggnader och mark	181	247	175	167
Aktier och andelar	858	798	858	781
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	229	47	185	43
Derivat	22	8	22	-11
Övriga finansiella placeringstillgångar	52	39	52	39
Obeskattade reserver	2 045	1988	-	-
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	-196	-111	-14	-16
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	79	-5	-3	-4
Övriga uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, netto	3 356	3 047	1 275	999

Årets förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader har i moderföretaget redovisats över resultaträkningen. I koncernen har årets förändring av uppskjuten skatt redovisats med 158 (- 33) miljoner kronor över resultaträkningen och 151 (-159) miljoner kronor över övrigt totalresultat.

Ej aktiverade underskottsavdrag uppgår till 0 (0) miljoner kronor i koncernen, och i moderföretaget 0 (0) miljoner kronor.

	Koncernen		Modenföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Not 41. Skulder avseende direkt försäkring				
Skulder avseende försäkringstagare	18	17	-	2
Skulder avseende försäkringsföretag	88	28	72	20
	106	45	72	22

	Koncernen		Modenföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Not 42. Skulder avseende återförsäkring				
Skulder till koncernföretag	9	2	9	6
	9	2	9	6

Not 43. Derivat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Derivatinstrument med negativa värden				
Verkligt värde				
Aktieterminer	13	-	13	-
Valuteterminer	19	71	19	71
Ränteterminer	4	5	4	5
Ränteswappar	-	-	-	-
	36	76	36	76

Koncernen 2014

Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med negativa värden eller värde noll	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Ränteterminer	786	-	-
Valuteterminer	19	-	-
Ränteswappar	-	-	-

Koncernen 2013

	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Ränteterminer	6 475	-	-
Valuteterminer	37	-	-

Moderföretaget 2014

Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med negativa värden eller värde noll	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Aktieoptioner			
Aktieterminer			
Ränteterminer	786	-	-
Valutaoptioner			
Valuteterminer	19	-	-
Swaptions			
Ränteswappar	-	-	-
Övriga			

Moderföretaget 2013

	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Ränteterminer	548	-	-
Valuteterminer	70	-	-

Not 44. Övriga skulder

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Skulder till koncernföretag	-	-	799	821
Skulder till närstående företag	147	51	106	3
Övrigt	751	617	665	509
	897	668	1 570	1 333

Not 45. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Upplupna kostnader	638	517	455	475
Förutbetalda intäkter	174	161	91	71
	812	678	546	546

Not 46. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Koncernen 2014			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	110	439	549
Byggnader och mark	1	1 084	1 085
Aktier och andelar i koncernföretag	-	115	115
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till koncernföretag	-	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag	-	527	527
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag	-	287	287
Aktier och andelar	6 451	26	6 477
Obligationer och räntebärande värdepapper	2 834	25 893	28 727
Lån med säkerhet i fast egendom	-	13	13
Övriga lån	-	105	105
Derivat	-	135	135
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	379	379
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	2	-	2
Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	5	5
Oreglerade skador	66	197	263
Fordringar avseende direkt försäkring	3 430	-	3 430
Fordringar avseende återförsäkring	22	-4	18
Aktuell skattefordran	4	-	4
Övriga fordringar	722	-	722
Pensioner och liknande förpliktelser	-	-	-
Likvida medel	2 152	-	2 152
Materiella anläggningstillgångar	17	556	573
Utlåning till kreditinstitut	-	-	-
Upplupna ränte- och hyresintäkter	367	11	378
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	241	-	241
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	134	-	134
	16 553	29 768	46 321

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Koncernen 2014			
Skulder och avsättningar			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	6 095	-	6 095
Oreglerade skador	4 662	16 309	20 971
Återbäring och rabatter	564	-	564
Andra avsättningar	-	-	-
Pensioner och liknande förpliktelser	22	618	640
Aktuell skatteskuld	4	-	4
Uppskjuten skatteskuld	1	3 355	3 356
Depåer från återförsäkrare	24	-	24
Skulder avseende direkt försäkring	106	-	106
Skulder avseende återförsäkring	9	-	9
Derivat	36	-	36
Övriga skulder	897	-	897
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	812	-	812
	13 232	20 282	33 514

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Moderföretaget 2014			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	-	1	1
Byggnader och mark	-	1 322	1 322
Aktier och andelar i koncernföretag	-	2 350	2 350
Räntebärande värdepapper emmitterade av, och lån till koncernföretag	-	175	175
Aktier och andelar i intresseföretag	-	270	270
Räntebärande värdepapper emmitterade av, och lån till intresseföretag	-	287	287
Aktier och andelar	6 418	-	6 418
Obligationer och räntebärande värdepapper	2 333	23 663	25 996
Lån med säkerhet i fast egendom	-	12	12
Övriga lån	-	105	105
Derivat	-	135	135
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	350	350
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	2	-	2
Återförsäkrars andel av Försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	60	136	196
Fordringar avseende direkt försäkring	2 926	-	2 926
Fordringar avseende återförsäkring	21	-4	17
Övriga fordringar	668	-	668
Materiella tillgångar	16	64	80
Kassa och bank	1 441	-	1 441
Upplupna ränte- och hyresintäkter	344	-	344
Förutbetalda anskaffningskostnader	241	-	241
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	127	-	127
	14 597	28 866	43 463

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Moderföretaget 2014			
Skulder och avsättningar			
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	5 424	-	5 424
Oreglerade skador	4 180	15 257	19 437
Återbäring och rabatter	564	-	564
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	21	41	62
Uppskjuten skatteskuld	-	1 275	1 275
Depåer från återförsäkrare	24	-	24
Skulder avseende direkt försäkring	72	-	72
Skulder avseende återförsäkring	9	-	9
Derivat	36	-	36
Övriga skulder	1 571	-	1 571
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	546	-	546
	12 447	16 573	29 020

	Motorförsäkring			Sjöfart, luftfart och trans- port	Brand & annan skada på egen- dom	Allmän ansva- righet
	Olycks- fall och sjukdom	Ansvar mot 3:e man	Övriga klasser			
Not 47. Resultat per försäkringsklass						
Moderföretaget, 2014						
Premieinkomst, brutto	1 970	1 143	2 933	4	3 037	202
Premieintäkt, brutto	1 947	1 132	2 865	4	2 949	196
Försäkringsersättningar, brutto	-1 275	-1 564	-1 966	-4	-2 564	-156
Driftskostnader, brutto	-317	-250	-401	-	-500	-39
Resultat av avgiven återförsäkring	-	-9	2	-	46	3

	Kredit och borgen	Rätts- skydd	Övriga försäk- rings- klasser	Direkt försäk- ring	Mot-tagen återför- säkring	Totalt
Premieinkomst, brutto	-	222	867	10 378	91	10 469
Premieintäkt, brutto	-	215	795	10 103	91	10 194
Försäkringsersättningar, brutto	-	-189	-681	-8 399	-47	-8 446
Driftskostnader, brutto	-	-37	-98	-1 642	-12	-1 654
Resultat av avgiven återförsäkring	-	3	-6	39	-	39

	Motorförsäkring			Sjöfart, luftfart och trans- port	Brand & annan skada på egen-dom	Allmän ansva-righet
	Olycks- fall och sjuk-dom	Ansvar mot 3:e man	Övriga klasser			
Moderföretaget, 2013						
Premieinkomst, brutto	1 776	967	2 534	3	2 558	174
Premieintäkt, brutto	1 766	945	2 421	3	2 473	168
Försäkringsersättningar, brutto	-1 772	-758	-1 698	-1	-2 033	-126
Driftskostnader, brutto	-290	-313	-378	-1	-451	-33
Resultat av avgiven återförsäkring	-3	11	-5	-	3	-1

	Kredit och borgen	Rätts- skydd	Övriga försäk- rings- klasser	Direkt försäk- ring	Mot-tagen återför- säkring	Totalt
Premieinkomst, brutto	-	210	776	8 998	141	9 139
Premieintäkt, brutto	-	204	757	8 737	141	8 878
Försäkringsersättningar, brutto	-	-166	-611	-7 165	-99	-7 264
Driftskostnader, brutto	-	-37	-107	-1 610	-24	-1 634
Resultat av avgiven återförsäkring	-	1	-5	1	-	1

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Not 48. Ställda panter				
Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt				
Byggnader och mark (inkl. indirekt ägda)	1 147	1 113	1 095	1 062
Aktier och andelar i koncernföretag	475	521	475	521
Aktier och andelar	6 037	6 473	6 011	6 229
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	28 526	24 767	25 938	21 900
Övriga lån	29	80	-	80
Övriga finansiella fordringar	56	35	-	-
Fordringar avseende direkt försäkring	2 972	2 837	2 573	2 229
Kassa och Bank	115	377	-	-
Upplupna räntor och hyresintäkter	311	406	299	266

	39 668	36 607	36 391	32 287
För andras räkning pantsatta tillgångar				
Aktier i intresseföretag	112	114	112	114
Obligationer och räntebärande värdepapper	61	68	58	65
Kassa och bank	71	89	71	89
	244	271	242	268
Övriga ställda panter och säkerheter				
Säkerheter ställda till förmån för dotterföretag	-	1	-	-
Totalt ställda panter	39 912	36 878	36 633	32 555

Not 49. Eventualförpliktelser/Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Borgensförbindelser till övriga	78	-	78	-
Borgensförbindelser till förmån för intresseföretag	126	211	127	211
Garantier	2	2	2	2
Kapitalvärde av pensionsåtaganden som ej upptagits bland skulder eller täcks av försäkring	-	-	-	-
	206	213	207	213

Ansvarsförbindelser Trafikförsäkringsföreningen (TFF)

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolum för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga. Av not 7 framgår att Folksam Saks andel av nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen uppgick till cirka 38 Mkr för 2014. Detta motsvarar cirka 12 % av det totala nettounderskottet för Trafikförsäkringsföreningen.

Not 50. Åtagande

	Koncernen		Moderföretaget	
	2014	2013	2014	2013
Redovisade åtagande för avtalat men ännu ej investerat riskkapital	136	148	136	148
Redovisat åtagande för avtalat men ännu ej utbetalt lån till intresseföretag	63	95	63	93
Hysesåtagande	16	-	-	-
	215	243	199	241

Not 51. Upplýsingar om närstående

Närstående parter

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer mellan Folksam Sak och närstående bolag i Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag i Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i Not 52.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag i Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

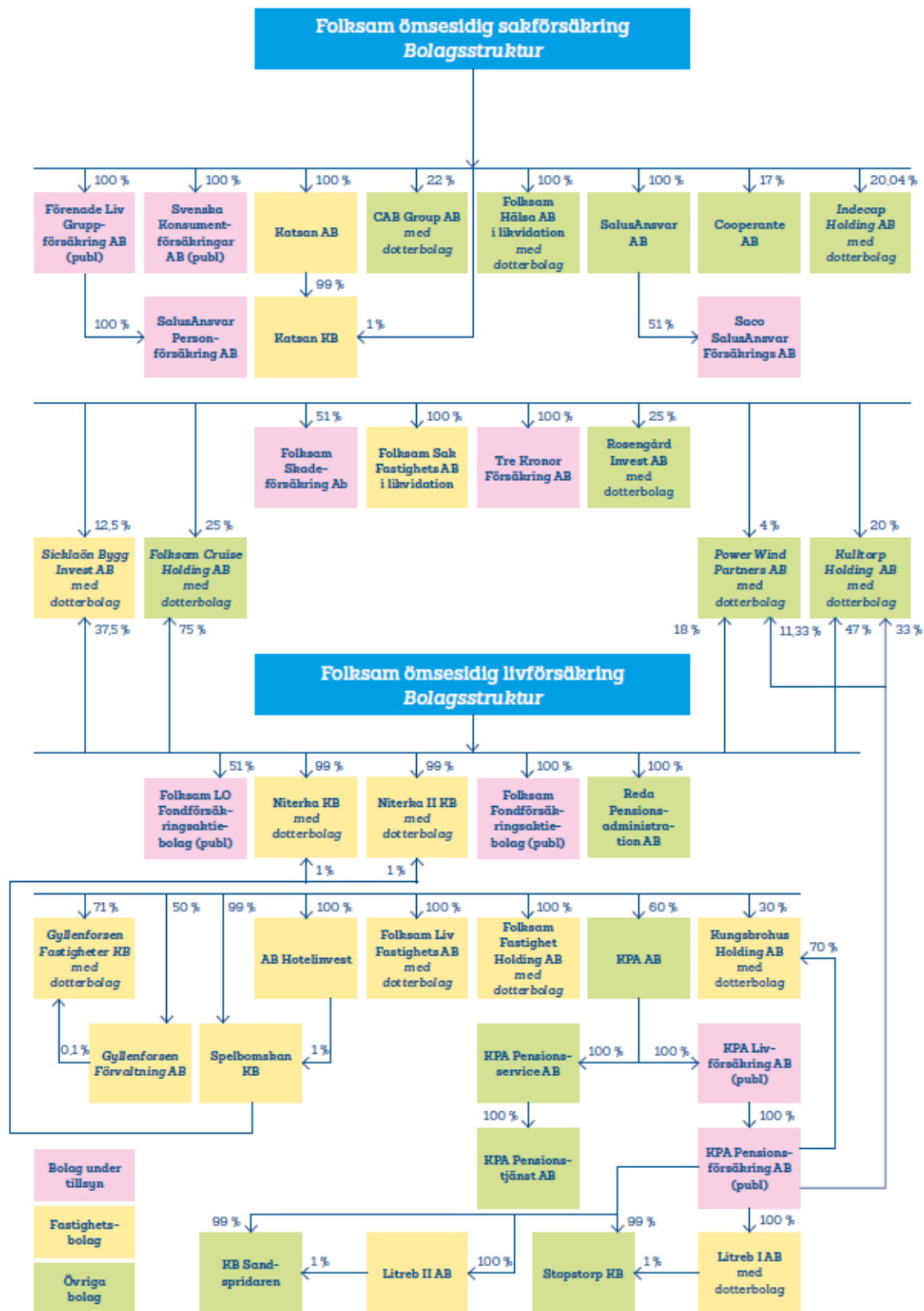
Bolagen i Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen. Genom att bedriva både skade- och livförsäkringsverksamhet i Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, Förenade Liv Gruppförsäkring AB (publ), Katsan AB och SalusAnsvar AB. Vidare innehar Folksam Sak 51 procent i Folksam Skadeförsäkring AB, 22 procent i det delägda CAB Group AB, 25 procent i Folksam Cruise Holding AB, 20 procent i Kulltorp Holding AB, 20 procent i Indecap Holding AB, 12,5 procent i Sicklaön Bygg Invest AB, 17% i Cooperante AB, och 4% i Power Wind Partners AB och 25% i Rosengård Invest AB .

Dotterföretag under avveckling

Dotterföretag under avveckling är Folksam Hälsa AB i likvidation, med dotterföretaget Folksam Hälsa Förlingekliniken AB i likvidation, samt Folksam Sak Fastighets AB i likvidation.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

Varje år beslutar styrelsen en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vd ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen beslutas av styrelsen.

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Tillikaanställning

Folksamkoncernerna tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksamkoncernerna. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställena inom Folksamkoncernerna i förhållande till utfört arbete.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interdebitering förekommer. Överenskommelserna dokumenteras, och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Inventering av ledande befattningshavares närståendetransaktioner

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närståendetransaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare, det vill säga löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare. Vid genomförd inventering av närståendetransaktioner för ledande befattningshavare framkommer inga överstigande transaktioner.

Närståendetransaktioner

Följande transaktioner har skett med närstående, Mkr

Närståendetransaktioner	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2014	2013	2014	2013
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	18	14	201	286
Kapitalförvaltning	5	-	57	63
IT	132	69	279	321
Administrativt stöd	18	118	238	222
Pensionsavsättningar	-	-	65	43
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	1	1	61
Kapitalförvaltning	-	-	-	1
IT	-	-	-	19
Administrativt stöd	-	-	-	15
Pensionsavsättningar	-	-	-	3
Folksam Fondförsäkringaktiebolag (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	-	34	96
IT	-	-	3	4
Administrativt stöd	-	-	34	29
Pensionsavsättningar	-	-	1	4
Tre Kronor Försäkring AB				
Försäkringsrörelsen	-	1	68	57
Kapitalförvaltning	-	-	1	1
IT	-	-	17	16
Administrativt stöd	-	-	18	16
Pensionsavsättningar	-	-	1	-
KPA AB				
Försäkringsrörelsen	3	3	8	5
IT	-	-	60	108
Administrativt stöd	1	-	66	59
Pensionsavsättningar	-	-	13	15
Folksam Spar AB (publ)				
Folksam LO Fondförsäkringaktiebolag (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	-	11	14
IT	-	-	2	3
Administrativt stöd	-	-	16	13
Pensionsavsättningar	-	-	-	1
Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ)				
Försäkringsrörelsen	5	8	14	9
IT	-	2	18	12
Administrativt stöd	-	2	38	20
Pensionsavsättningar	-	-	10	12
Reda Pensionsadministration AB				
IT	-	-	5	5
Administrativt stöd	-	-	-	2
Gamla Svenska L AB				
IT	-	-	-	1
Administrativt stöd	-	-	-	2
KPA Pensionsförsäkring AB (publ)				
IT	-	-	1	1
Pensionsavsättningar	-	-	-	3
KPA Pensionsservice AB				
Pensionsavsättningar	-	-	-	3
KPA Livförsäkring AB (publ)				
Pensionsavsättningar	-	-	-	1
KPA Pensionstjänst AB				
Försäkringsrörelsen	-	-	2	-
IT	-	-	1	-
SalusAnsvar Personförsäkring AB				
Försäkringsrörelsen	1	-	4	-
Administrativt stöd	-	-	3	-
IT	-	-	11	-
SalusAnsvar AB				
Försäkringsrörelsen	-	-	3	-
Kapitalförvaltning	-	-	1	-

SACO SalusAnsvar Försäkrings AB				
Administrativt stöd	-	-	3	-
Försäkringsrörelsen	-	-	1	-
IT	-	-	1	-
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse				
Pensionsavsättningar	-	-	1	1
Totalt	183	218	1 310	1 547

Posten försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för den gemensamma marknadsorganisationen. Här ingår bland annat distribution, skadehantering, kundservice och försäkringsadministration. Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

Utgående balanser vid årets slut	Fordringar		Skulder	
	2014	2013	2014	2013
Folksam ömsesidig livförsäkring	514	546	9	-
KPA AB	11	9	-	-
Folksam Sak Fastighets AB	-	-	797	795
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	8	2	-	-
Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ)	1	-	94	1
KPA Pensionsförsäkring AB (publ)	-	1	-	-
KPA Pensionsservice AB	-	1	-	-
KPA Pensionstjänst AB	2	-	-	-
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)	29	9	-	-
Folksam LO Fondförsäkrings AB (publ)	3	-	-	2
Folksam Hälsa AB i likvidation	-	-	-	5
Tre Kronor Försäkring AB	1	13	-	-
Katsan AB	-	-	2	6
Folksam Skadeförsäkring Ab	-	10	-	-
SalusAnsvar AB	-	17	-	-
Reda Pensionsadministration AB	-	-	2	-

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam Sak-koncernen uppgick internräntan 2014 från konsoliderade koncernföretag till 0 (0) miljoner kronor i intäkt och 4 (8) miljoner kronor i kostnad.

Lån

Folksam Sak har lånefordringar på koncernföretag med 175 (175) miljoner kronor och på intresseföretag med 287 (241) miljoner kronor. Ränteintäkter från lån till koncernföretag uppgick för år 2014 till 3 (6) miljoner kronor och från intresseföretag till 16 (15) miljoner kronor

Koncernbidrag och Aktieägartillskott

Folksam Sak har lämnat koncernbidrag till Katsan AB med 2,4 (6) miljoner kronor och Folksam Hälsa AB med 0 (5) miljoner kronor. Aktieägartillskott har lämnats till Power Wind Partners AB med 10,8 (0) miljoner kronor och Tre Kronor Försäkring AB med 0 (74) miljoner kronor.

Återförsäkring

Folksam Sak har mottagit intern återförsäkring genom att Tre Kronor Försäkring AB, Folksam Skadeförsäkring Ab och SalusAnsvar Personförsäkring AB har återförsäkrat sig hos Folksam Sak med en premievolyt uppgående till 77 (134) miljoner kronor år 2014.

Avtal om ansvarsfördelning av borgensförbindelse

Avtal har upprättats mellan Folksam Sak och Folksam Liv gällande fördelning av ansvar för borgensförbindelse till förmån för intresseföretag, uppgående till totalt 126 (211) miljoner kronor.

Beståndsoverlåtelse

Folksam Sak har under 2014 övertagit försäkringsbestånd från Svenska Konsumentförsäkringar AB samt SalusAnsvar Personförsäkring AB. Från Svenska Konsumentförsäkringar AB har Folksam Sak mottagit försäkringstekniska avsättningar på 1 263 Mkr samt tillgångar med motsvarande belopp. SalusAnsvar Personförsäkring AB har under året överlåtit försäkringstekniska avsättningar på 256 Mkr till Folksam Sak samt tillgångar med motsvarande belopp.

Not 52. Medeltal anställda samt löner och ersättningar

Medeltal anställda i Sverige¹⁾

	Moderföretag		Dotterföretag	
	2014	2013	2014	2013
Tjänstemän	1 995	2 032	118	20
varav män	49%	48%	53%	62%
Ombud ²⁾	174	155	-	-
Medeltal anställda i Finland				
Tjänstemän			191	196
varav män			46%	45%
Ombud ²⁾				

¹⁾Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till en årsarbetstid på 1 922 (1 930) timmar.

²⁾Totalt antal i Folksam.

Ombud är anställda som mot rörlig ersättning säljer företagets produkter.

	Moderföretag		Dotterföretag	
	2014	2013	2014	2013
Löner, ersättningar och övriga förmåner, Mkr				
Anställda i Sverige				
Styrelse	3	3	-	-
Verkställande direktör	3	3	-	-
Vice verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	11	11	-	-
Styrelse och VD dotterföretag			4	4
Tjänstemän	1121	1064	97	92
Ombud	158	72	103	225
Total	1296	1152	204	321
Sociala kostnader	611	614	25	25
varav pensionskostnader	199	204	19	22
varav pensionskostnader verkställande direktören	1	-	1	1

	2014		2013	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Fördelning kvinnor och män i företagsledningen, Antal				
Moderföretaget				
Verkställande direktör	-	1	-	1
Andra ledande befattningshavare	5	5	5	5
Styrelse	6	8	6	6

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner till ledande befattningshavare och styrelse, moderföretaget.

Styrelsearvode, tkr	2014	2013
Styrelsens ordförande		
Karl-Petter Thorwaldsson	403	50
Wanja Lundby-Wedin	-	193
Övriga styrelseledamöter		
Ulf Andersson	199	190
Mette Fjellkner	74	104
Birgit Förell	-	52
Björn Hartvigsson	-	52
Bo Jansson	44	-
Sten-Åke Karlsson	-	140
Anders Lago	113	22
Göran Lindblå	151	211
Leif Linde	204	161
Martin Linder	-	146
Magnus Ling	113	44
Eva Lindh	44	-
Carina Malmer	107	126
Karin Mattson Weijber	210	137
Anita Modin	118	44
Ella Niia	179	131
Hans-Olof Nilsson	-	52
Leif Nordmark	-	-
Annelie Nordström	-	82
Bengt Olsson	-	-
Annika Strandhäll	170	140
Personalrepresentanter, 6(5) stycken	343	420
Summa styrelsearvode	2 472	2 499
Koncernchef och verkställande direktör	2014	2013
Jens Henriksson ¹⁾		
Grundlön	2 814	882
Övriga förmåner	3	1
Pensionskostnad	973	381
Övrig ersättning	-	-
Summa	3 790	1 264
Avgående koncernchef och verkställande direktör	2014	2013
Anders Sundström ¹⁾		
Grundlön	-	2 161
Övriga förmåner	-	69
Pensionskostnad	-	-
Övrig ersättning	-	-
Summa	-	2 230
Ledande befattningshavare	2014	2013
Andra ledande befattningshavare 10 (10) stycken ²⁾		
Grundlön	10 775	10 469
Övriga förmåner ³⁾	286	301
Pensionskostnad	3 192	2 794
Övrig ersättning ⁴⁾	-	-
Summa	14 253	13 565

¹⁾Ersättningar och förmåner för koncernchef, vd, vice vd, stf koncernchef och övriga ledande befattningshavare delas lika mellan Folksam Sak och Folksam Liv, ovan redovisas den del som avser FolksamSak. Den totala ersättningen till dessa personer utgörs av summan av ersättningar och förmåner redovisade i respektive bolags årsredovisning.

²⁾Med andra ledande befattningshavare avses de 10 (10) personer vilka tillsammans med verkställande direktören och vice verkställande direktören utgör koncernledningen. Vice verkställande direktören (de två vice verkställande direktörerna) ingår i koncernledningen och redovisas under andra ledande befattningshavare.

³⁾Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil.

⁴⁾Övrig ersättning avser ersättning för kommitté och utskottsarbete samt för styrelsearvoden i dotterbolag.

Styrelsen har ett fast årsarvode enligt nedan i tusen kronor:

Styrelseordförande	155
Vice ordförande	95
Övriga exklusive vd	69
Sammanträdesarvode	6

Särskilt om personalrepresentanter

Ordinarie ledamot	69
Sammanträdesarvode	6

Arvoden till ledamöter i revisionsutskottet

Årsarvode	42
Sammanträdesarvode	6

Arvoden till ledamöter i ersättningsutskottet

Årsarvode	33
Sammanträdesarvode	6

Ersättningar till verkställande direktör, vice verkställande direktör, ledande befattningshavare och styrelse

Valberedningen ger bolagsstämman rekommendationer gällande ersättning till styrelsen. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut.

Folksams styrelser har fastställt Folksams ersättningspolicy. Principer för ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra ledande befattningshavare fastställs årligen av bolagsstämman. Ersättning utgörs av fast grundlön, övriga förmåner och pension. Inga belöningsprogram eller rörliga ersättningar utgår till ledande befattningshavare. Enligt Folksams ersättningspolicy fastställer styrelsen, efter förslag från ersättningsutskottet, lönen för verkställande direktör, vice verkställande direktör och ledande befattningshavare. Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktör och ledande befattningshavare revideras en gång per år.

Pension

Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Utöver förmåner enligt den allmänna pensionen ska Folksam bekosta pensionsförmåner för verkställande direktören motsvarande 35 procent av den årliga bruttolönen

För vice verkställande direktören är pensionsåldern 62 år. För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Den vice verkställande direktören övergick den 1 maj 2005 till en premiebaserad pensionsplan. De andra ledande befattningshavare har anställts med en premiebaserad pensionsplan. Utöver förmåner enligt den allmänna pensionen ska Folksam bekosta pensionsförmåner för de ledande befattningshavarna motsvarande 30 procent av den årliga bruttolönen. I anställningsavtal för ledande befattningshavare finns inskrivet att flytträtt av pensionen inte får utnyttjas om det kan antas att personen har kunskap om att en flytt i det enskilda fallet påverkar övriga försäkringstagare negativt.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår för verkställande direktör med 12 månadslöner. För verkställande direktören gäller en uppsägningstid på sex månader från företagets sida och från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Uppsägningstiden för ledande befattningshavare är 12 månader från företagets sida och från vice verkställande direktörens och andra ledande befattningshavares sida gäller en uppsägningstid på sex månader. För vice verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår avgångsvederlag med 12 månadslöner.

Löner

Vid jämförelse av medianlönen mellan kvinnliga och manliga medarbetare med likartade jobb är löneskillnaderna 2014 cirka 2-3 procent med undantag för chefer där skillnaden är ca 6 procent vilket är något högre än föregående år. För att få helt jämställda löner kartlägger och analyserar Folksam eventuella osakliga löneskillnader vid lönerevisionerna varje år, istället för att endast göra en kartläggning vart tredje år som lagstiftningen kräver.

Vid föräldraledighet ger Folksam föräldraersättning som gör att medarbetaren, tillsammans med föräldrapenningen, får ut 90 procent av sin lön under 210 dagar av sin föräldraledighet.

Belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som syftar till att synliggöra och skapa fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål för att därmed skapa engagemang och motivation hos medarbetarna att arbeta mot dessa mål. För 2014 har det övergripande målet i belöningsprogrammet varit Nöjda kunder vilket har brutits ner i två mål – Folksams kund index (FKI) samt antalet helkunder, dvs antalet hushåll som har försäkringar i Folksam avseende boende, bil och sparande. Till 2014 års belöningsprogram genomfördes en ändring i

utbetalningsform där Folksam gick från en kontant utbetalning till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring. I bokslutet reserveras bedömt belopp och definitivt beslut kommer att fattas av styrelsen.

Folksam har ett belöningsprogram som syftar till att synliggöra och skapa fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål för att därmed skapa engagemang och motivation hos medarbetarna att arbeta mot dessa mål. För 2014 har det övergripande målet i belöningsprogrammet varit Nöjda kunder vilket har brutits ner i två mål – Folksams kund index (FKI) samt antalet helkunder, dvs antalet hushåll som har försäkringar i Folksam avseende boende, bil och sparande. Till 2014 års belöningsprogram genomfördes en ändring i utbetalningsform där Folksam gick från en kontant utbetalning till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring. I bokslutet reserveras bedömt belopp och definitivt beslut kommer att fattas av styrelsen.

Pensionsåtaganden

Folksams pensionsplaner utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtal gällande planen för Kooperationens tilläggspension, KTP, för tjänstemän av den 1 juli 2011. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Den som är född 30 juni 1978 eller tidigare omfattas av KTP avdelning 2 som i huvudsak är ett förmånsbestämt system. Detta kompletteras med KTP-K som är den premiebestämda delen inom KTP avdelning 2. Den som är född 1 juli 1978 till 30 juni 1983 omfattas av KTP avdelning 1 som är helt premiebestämd. Dock hade denna grupp möjlighet vid införandet av den nya planen 2011 rätt att välja att stanna kvar i den förmånsbestämda pensionen. Den som är född 1 juli 1983 eller senare omfattas av KTP avdelning 1 som är helt premiebestämd.

För de medarbetare som omfattas av kollektivavtal mellan KFO och Hotell- och Restauranganställdas förbund, Fastighetsanställdas förbund samt Folksamombud och TM-ombud gäller en premiebestämd pensionsplan, KAP.

Pensionsplanerna för förmånsbestämda pensioner är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionsplanen för förmånsbestämd pension för samtliga anställda inom Folksam. Folksam Sak har givit Konsumentkooperationens pensionsstiftelse i uppdrag att ombesörja utbetalning av pension.

Vid redovisning av pensionsåtaganden i juridisk person tillämpas reglerna i tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter. Tillämpning av tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas därför inte utan upplysningar lämnas enligt relevanta delar av vad som anges i IAS 19. Pensionsberäkningarna bygger på löne- och pensionsnivåer på balansdagen.

Pensionsåtagande tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse, Mkr	2014	2013
Verkligt värde på särskilt avskiljbara tillgångar	3 987	3 682
Pensionsåtagande tryggade i Pensionsstiftelsen	-3 320	-3 242
Övervärde (inkl buffertkapital)	667	440
Specifikation av verkligt värde på särskilt avskilda tillgångar i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse	2014	2013
Räntebärande värdepapper	2 352	2 209
Aktier	1 276	1 142
Fastigheter	359	331
Totalt värde på särskilt avskilda tillgångar	3 987	3 682
Kostnader för pensioner pensionering i egen regi	2014	2013
Avsättning till Pensionsstiftelsen	88	166
Utbetalade pensioner	171	170
Gottgörelse för pensionsutbetalningar och administration	-171	-170
Särskild löneskatt på pensionskostnader, 24,26%	21	40
Avgång avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-416	-236
Nettokostnad för pensioner i egen regi	-307	-30

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Ej konsoliderade företag

Livförsäkringsaktiebolag med utdelningsförbud konsolideras inte. Hela överskottet i ej vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således inte disponeras av moderföretaget.

Försäkrings- respektive investeringsavtal

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Folksam Sak har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av Folksam Saks redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

Alla avtal som juridiskt sett är försäkringsavtal har varit föremål för bedömning av om de innebär en överföring av betydande försäkringsrisk, så att de även i redovisningen kan presenteras som försäkringsavtal (se även avsnitt om försäkringsavtal och investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper). Storleken på försäkringsrisken har bedömts genom ett övervägande huruvida det finns ett eller flera scenarier med kommersiell innebörd i vilka Folksam Sak är förpliktigt att erlagga väsentliga ytterligare förmåner överstigande den summa som skulle erlagts om inte den försäkrade händelsen inträffar.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Folksam Saks redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

- Klassificering av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.
- Finansiella tillgångar och skulder som Folksam Sak initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar

Försäkringstekniska avsättningar

Folksam Saks redovisningsprinciper för försäkringskontrakt beskrivs i not 1. Även metoder och antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 1. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 2.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

För värderingen av finansiella tillgångar och skulder för vilka det inte finns något direkt observerbart marknadspris används värderingstekniker som beskrivs under redovisningsprinciper i not 1. För finansiella instrument med begränsad likviditet avspeglar inte alltid det observerade marknadspriset faktiskt genomförda transaktioner. För sådana instrument kan därför vissa ytterligare bedömningar krävas beroende på osäkerheten i marknadssituationen. Se även upplysningar i not 30.

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter

Värdering av fastigheter sker med hjälp av värderingstekniker som innebär att antaganden med olika parametrar exempelvis diskonteringsränta och vakansgrad används. För närmare beskrivning av värderingsprinciperna se not 1 Redovisningsprinciper samt not 16 Byggnader och mark.

Pensioner och liknande förpliktelser

Redovisningsprinciper för förmånsbestämda pensioner och ej tryggade pensionsförpliktelser beskrivs i not 1. Till grund för värdering av pensionsförpliktelserna ligger aktuariella antaganden som beskrivs i not 39.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 15. Som förstås av beskrivningen i noten skulle ändringar under 2011 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet på goodwill.

		Ingående marknads- värde	Utgående marknads- värde	Total- avkastning
Not 54. Avstämning av totalavkastningstabell		2014-01-01	2014-12-31	2014
Räntebärande				
Obligationer	22	21 965	25 996	
Upplupen ränta	30	269	303	
Räntederivat	24, 43	-5	-4	
Övriga lån		180	100	
Övriga fordringar		38	-	
Omklassificering till alternativa placeringar		-95	-59	
Likvida medel		401	497	
Räntebärande innan värderingsskillnader		22 753	26 833	1 124
Prisskillnader		32	26	-13
Värderingsprinciper terminer		5	4	171
Räntebärande enligt TAT		22 790	26 863	1 282
Aktier				
Aktier och andelar	21	6 701	6 418	
Aktiederivat	24, 43	-	-10	
Likvida medel		4	7	
Omklassificering till fastigheter		-294	-220	
Omklassificering till alternativa placeringar		-120	-136	
Aktier innan värderingsskillnader		6 291	6 059	1 151
Skillnad värderingskurs bid/traded		3	3	7
Värderingsprinciper terminer		-	-	-7
Aktier enligt TAT		6 294	6 062	1 151
Alternativa placeringar				
Omklassificering från aktier		120	136	
Omklassificering från räntebärande		95	59	
Övriga finansiella placeringstillgångar	26	294	350	
Aktier och andelar i intresseföretag	19	256	259	
Lån till intresseföretag		159	170	
Upplupen ränta på lån till intresseföretag		28	35	
Inteckningslån		10	13	
Likvida medel		29	10	
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader		991	1 032	84
Värderingsskillnader		4	12	-
Alternativa placeringar enligt TAT		995	1 044	84

Fastigheter				
Byggnader och mark	16	1 272	1 322	
Fastighetslån	23	112	-	
Tillkommer dotterbolag som förvaltar indirekt ägda fastighet	18	81	83	
Tillkommer intressebolag som förvaltar fastigheter		10	10	
Lån till intresseföretag		262	297	
Bankmedel fastighet		35	25	
Rörelseskuld fastighet		-7	-13	
Omklassificering från aktier		294	220	
Likvida medel		30	29	
Fastigheter innan värderingsskillnader		2 089	1 973	128
Värderingsskillnader		-	-	23
Marknadsvärdering av indirekt ägda fastigheter		-	7	7
Fastigheter enligt TAT		2 089	1 980	158
Säkringsinstrument				
Valutaterminer	24, 43	-42	113	
Säkringsinstrument innan värderingsskillnader		-42	113	339
Värderingsskillnader		-	-	-165
Säkringsinstrument enligt TAT		-42	113	174
Bolagstrategiska innehav				
Aktier och andelar koncernföretag till bokfört värde	18, 19	2 347	2 350	
Avgår innehav i dotterbolag som förvaltar fastigheter		-81	-83	
Skulder till koncernföretag		-795	-797	
Bolagstrategiska innehav innan värderingsskillnader		1 471	1 470	-11
Uppdaterade marknadsvärden		151	146	-5
Bolagstrategiska innehav enligt TAT		1 622	1 616	-16
Summa		33 748	37 678	2 833

Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Stockholm den 19 mars 2015

Karl-Petter Thorwaldsson

Styrelsens ordförande

Ann-Louise Andersson

Ulf Andersson

Mikael A Carlsson

Bo Jansson

Kerstin Kujala

Anders Lago

Göran Lindblå

Leif Linde

Eva Lindh

Magnus Ling

Karin Mattsson Weijber

Anita Modin

Ella Niia

Min revisionsberättelse har
lämnats den mars 2015

Jens Henriksson
Verkställande direktör

KPMG AB
Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Folksam ömsesidig sakförsäkring, org. nr 502006-1619

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Folksam ömsesidig sakförsäkring för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Folksam ömsesidig sakförsäkring för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 23 mars 2015

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor